

NGIMBA IKI KYO

KIMANYILO KYA

BUMALIKISYO, NKULUMBA?

Ndaga ugwe, fiyo, Nkundwe Neville.

Amayolo manunu, mwe binangu bapala. Nhobwike fiyo ukugomokela kangi, ikilo iki, mu bubombelo bwa Ntwa, Kyala gwisu.

² [Nkundwe Neville ikuyoba, “Iki kyo kyūmi kila, *apa*.”—Nsimbi] Iki kyo kīkyo, *iki* kyo ikyēne. O, ena. Ikyo kyo kinunu.

³ Une ndinkubakolelela umwe akabalilo katali fiyo, ulubunju ulu, mpaka une ngwipilika ngati une mbagile ukuya naloliloli mwēngo ikilo iki. Um-hum, uu-huu, uu-huu. Mwe, mumo ikyene kyāli kibībi, kangi ukwīma mmwanya, kangi ikyene kinyali fiyo ikilo iki. Polelo, kutisakuyaga kabalilo katali mma mpaka uswe twisakuyaga ni fwasi yimo kuli umwe, muketile, mbibimbibi itolo pāpo i kipanga kimalisigwe. Umma, lōli uswe tutikubātika ukwitūgāsya akabalilo katali fiyo mma ikilo iki.

⁴ Lōli, kilabo nkilo, uswe tukulonda ukwitugasya pa kabalilo kanini. Kilabo nkilo, linga mwe bamo mwa umwe mubagile ukwisa muno, kilabo nkilo, fiki, uswe tukugulila ukuya na kabalilo akakulumba mwa Ntwa. Bisakuyapo abanyāmbāla abanunu apa kilabo nkilo. Uswe twisa, twesa ba uswe ukuya na kabalilo . . .

⁵ [Nkundwe Edgar Branham, ikuyoba, “O, lūki, gūlīla! Une nāli nu ubusūme ukukusūma ugwe. Une nālībībwe ukukubūla ugwe. Lōli, abāndu bīngi apa bāyobile ukuti ugwe akabalilo kōsa uli mu bubopelo, ukusōka pānja pa lukomano. Lōli kilabo nkilo ugwe ubagile ukuya na kabalilo kōsa aka ugwe gwālōndāga, ukufuma ku ihano-na-ibili mpaka kalongo-na-ibili, linga ugwe itolo kwisakwega ikyene. Lilino, ikyo kyo iki ikilundilo apa kyālindalusisye une ukukusūma ugwe. Polelo lilino ugwe lingānia ikyēne ku bēne, linga ugwe utikwinogona lulo.”—Nsimbi]

⁶ Uswe tukuyaga pakubombela umugonesyo ku kilo-pakati, kilabo nkilo. Une nsisimikisye ugwe—ugwe kulonda ukuya . . . yaga nkati na ikyo. Akabalilo kākō abāngi ba bala bikōbēla nu kuywēga, kangi ukutusalila, nu kunwa, na fyōsa bo ifyo, uswe twisa itolo ukwinamisya nulugīndiko pankyeni pa Kyala [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbi] nu kulya u mugonesyo, nu

kwanda ikyinja lōsa ku lufingo lwitu, indumbula kwa Kyala, mu bupaguliligwe ku Mwene.

⁷ Kangi bisakuyapo bamo mwa bayobi abanunu apa kilabo nkilo, kusiimikisya ukufwāna. Balipo bamo abanunu... Nkundwe ukufuma ku Georgia ali pamwanya apa, Nkundwe Palmer, undumbilili unnunu. Nkundwe Junior Jackson isakuyaga apa kilabo nkilo; Nkundwe Beeler, Nkundwe Neville. O, mwe, mwe! Kangi itolo ukukindilila nu kukindilila, banyambala banunu ba Kyala aba bisakuyaga apa, Nkundwe Willard Collins, kangi bōsa abakundwe bala aba bafumile pakupa uswe indumi ingulumba bo isyo. Kangi lumu abangi bisakugwila ngamo, popāpo uswe twisakugulila akabalilo akakulumba kilabo nkilo.

⁸ Lilino, unkasi gwāngu āyobile, “Komma ugwe ukuyoba iki,” lōli une ngufimbilisigwa ukuyoba ikyēne mulimosa. Une nsobile une nāyobile *empire*, ulubūnju ulu, mbuyo bwa u *umpire*.

Billy, itugesye kunyuma kula, alinkuti, “Kula umwene ikubuka.”

⁹ Une ndinkuti, “Ikitangalala; umwene ikufimbilisigwa ukuya ni kitangalala kimo.” Une nasanusyaga, u *umpire*.

¹⁰ Une ndi bo abene bāyobile ukufwana nu nyāmbāla gwa kiDutch, umwe mumenye. “Kangi komma ukunyega une kuli iki une nguyoba, loli iki une ngusanusya.”

¹¹ Une ndinkuti, “Une ngwinogona abene bikumbilikisya une, ukufuma pa fyinja fyosa ifi.” Umwe mumenye, iki kyo kufwana...

¹² Iki kyo fyinja malongo matatu une ndikunyuma ku kigemo iki apa. Ifyinja malongo matatu mu kipanga iki! Umwe mukufimbilisigwa ukummanya une mu kabalilo aka, bule umwe? O, mwe! Ubumanyili bwangu naloliloli bwāmpaka. Loli une—une mmenye une ngabagila ukuyoba, loli une ngutendeka akogo akabwanaloli kwa Ntwa.

¹³ Kangi, nkundwe, une ngwitika ikyēne āli Dok. Lamsa, ugwa i Bāngéli lya Lamsa, ili lyāli mu busanusi, alinkuti...

¹⁴ Akabalilo kamo une nāyobaga, kangi une ngāmenye umwene āli pala. Kangi umwene alinkugomokela nukuyoba isya Urim na Thumimu, kangi polelo umwene āyobāga isya Lumuli lula. Kangi umwene alinkuti, “Ngimba kitamisye fiki na bandu aba umwisyugu?” Kangi une ndinkuti...Umwene alinkuti, “Inongwa iyi abandu, abasanusi, balinkutoligwa ukusanusya i Bāngeli nubutalusyi, ukuti abasanusi bāgelile ukusanusya mu kyāpamwanya i kiYidi. Kangi Yeso, ikuyoba, āyobile mu kalasi lyapalipōsa, itolo ngati bāndu ba lukīndi bāyobile.”

¹⁵ Kangi, umwe mumenye, lilipo i Lisimbo kula kwa Luka, lilinkuti, “Abandu bapalibosa bālimpilike Umwene

nubuhobofu.” Umwene āyobile mu njobelo yabo. Une ngusubila ikyo kyo lūlo, kangī.

¹⁶ Uswe tusāngalwīke panongwa ya Ntwa. Lilino, une mmenye, une nguketa abakikulu bala bimile ukusyungutula. Ikyēne kyo kibibi fiyo ukukéta abanyambala bīmīle, kulingayaga bēne bala abalindwana na balumiana, na bakikulu, na fyosa bo ifyo, bīmīle ukusyungutula ifibumba, na bāna banini. Loli, uswe itolo tukaya nabo ubuyo bwa bwakūtugāsyā ubwakufwāna. Polelo, uswe tukwīpūta ukuti, ukuti akabalilo akangi aka uswe tuli ni ngomano, ukufuma pa ndungu ugu, ukufuma pa kabalilo aka . . .

¹⁷ Umwe mumenye, ikindu ikikōnge kilipo, na mūmo uswe tukumanyila, fyo Fūngilo Fihano-na-fibili fila. Kangi, u Ntwa itikisyeye, uswe tukwānda itolo pa syēne mbibimbibi itolo bo ikipānga kimalike, kiyēngigwe, ukuti uswe tubagīle ukufika nkati muno. Uswe tukwisa nkati kuli u lusayiligwo-kāngi. Kangi lumō paliposa ukufuma yumo ukubuka ku fibili, kangī lumō imilungu mitatu, ukutalula, lukomano lilino, ukwisa ku—ku Fūngilo Ihano-na-ibili. Polelo, uswe tukugūlila akabalilo akakulumba mwa Ntwa, nkabalilo kala. Kangi uswe twisa . . . Mwesa ba umwe bandu ba panja-pa-kaya, uswe twisakubatumila umwe amakadi na filifyosa, kangī ukubaleka umwe mumanye itolo katikati akabalilo, lumō undungu, pamo mibili, pankyeni pa kabalilo.

¹⁸ U njengesi, mūmo une nāpilikisye Billy ikuyoba ikilo iki, ābagīle ukumalisya ilisiku lyakalongo ilya Februari. Ena, linga umwene amalisīsyē ilyakalongo, uswe tukwandaga ukufwana ni lya kalongo-na-mahano, polelo. Popāpo, itolo mbibimbibi pāpo abēne bamalisīsyē, uswe tukwānda itolo mula pa ikyo.

¹⁹ Unkāngāle Kalumbu Kidd ālingōlile une, pitāsipo, kangī umwēne āli kifuki m’masōsi. Umwene alinkuti, “Nkundwe Branham, uswe twāgelile fiyo ukwanda iligali lila ilyaiyolo lila, kangī ilyene likabagila ukwanda. Polelo,” umwene alinkuti, “ugwe iputa ukuti ilyene likwandaga, kangī une ngwisa kilabo.” Kangī umwene alinkuti, “Nguswiga linga une mbagile ukubwaga ubuyo ubwakugonela?”

²⁰ Une ndinkuti, “Komma ukupasya, uswe tukuyaga na ugwe ikyumba, Kalumbu Kidd, mbibimbibi itolo bo ugwe kufika . . .”

²¹ Ugwe uyobile, “Sayaga indumbula yako.” Alinkuti, “Umwe mumenye, linga umwe mwisakuyaga ni ngomano mpaka isala ya kalongo na ibili,” alinkuti, “Une ndikulonda ukusoka panja pa sala ya kalongo-na-ibili.”

²² Umwe mumenye, umwēne nu Nkundwe Kidd ali kifuki fyīnja malongo-lwele-na-fihano mbukusi, payumo, kangī abēne bakāli mbutumigwe. Ugwe umenye iki abene bikubomba? Bali ni kyakukinila matepi, kangī abēne bikwēga i Ndumi syāngu nukubūka ukufuma ku kipatala ukubuka ku kipatala, ukufuma ku nyumba ukubūka ku nyumba, ukukina amatepi. Lilino, linga

ikyo kikaya, batikukimisigwa! Uko kukaya kutūsyā-pambombo mma. Uko ko kukolelela u Lwitiko, ku bumalikisyo, ukufwa nu Lūbo nkiboko. Iyo yo njila iyakubūkako. Iyo yo njila une ngulonda ukubomba. Uu-huu.

²³ Kangi polelo, kangi umwene alinkuti, “Umwe mumenye, linga une nābagile ukusōka panja, mula mu nsebwe-nywamu, pa sala ya kalongo-na-ibili,” umwēne alinkuti, “kangi ukufuma pa sala ya kalongo-na-ibili nkilo, ukugela ukufika ku kāya, kangi bōsa bala abagāle imisyētāno,” umwēne alinkuti, “ukwēndēsya,” alinkuti, “bikubopa mu njila yiliyōsa, bikunwa.” Umwene alinkuti, “Imisyētano gila gikubopa ukusyungutila,” umwene alinkuti, “Une āngāli nguya nulutende ku bufwe.”

²⁴ Nkundwe Pat, umwene naloliloli ali kandu kanini akaiyolo. Balinga bamenye Kalumbu Kidd? Umwēne ikwītūgāsya apa, yula itolo mboneke-mwīkēmo akāndu kanīni.

²⁵ Kangi, akabalilo kako, inogona itolo, ifyinja bo une ngāli ngapāpīgwa (kangi une ne nnyambala unkanale), umwene āli pamwanya pala mfyamba fila, umwene na Nkundwe Kidd. Umwēne āsukāga, lyōsa ilisiku lōsa, pa busukilobwa-myēnda, ukukaba masenti malongo-na-mahano pamo malongo-mabili kuli u busuke bumo, ukuntuma umwene panja kubuyobumo, ikilo kila, ukulumbilila. Mu migōdi gya makalasila pamwanya pala mu Kentucky, kuko ugwe... umunduyumo afumbilisigwaga ukukukētélèla ugwe ni ndusu, ukufika pamwanya pa kām̄ba, kūko ugwe gwābūkile ukulumbilila. O, mwe! Polelo, une ngwinogona:

Ngimba une mbīm̄bígwege ku kaya ku
Mwānya
Pa kitala kyamaluba kya bupepe,
Bo abāngi bāl̄wīle ukukaba umfwālo,
Kangi balinkōgèla mu nyānja syalilopa?
Une ngufīm̄bilisigwa ukulwa linga une
mbagile ukulagila,
Bāsya ubukifu bwāngu, Ntwa.

²⁶ Ikyo kyo, kangi une ngulonda ukutūla Kwāke, ukwisila mu Lisyu Lyāke. Ikyo kyo iki une ngulonda ikilo iki. Lilino, une ngusakisya ifyakwēgelèla-masyu fikubūka lilino.

²⁷ [Unkundwe ikuyoba, “Komma ukwibwa u lusayo lwa mwana.”—Nsimbi] O, ena. Une ndinakyo... Une nsobile.

²⁸ U kalumbu unnīni āli nu mwāna apa, ulubūnju ulu, umwēne ālondāga asayigwe. Kangi une nālīm̄būlīle umwene uswe naloli tukubōmbāga ikyene ikilo iki, kangi lilino. Kangi, kilabo nkilo, uswe twisakuyaga nu lusayo lwa bāna, ingomano sya bubumbulusyo, kilikyosa iki uswe nulubagilo tubagile ukukindilila nakyo. Uswe tuli nakabalilo kingi. Polelo, linga u kalumbu unnini ali apa, kangi ali na gwāke unnini yula.

²⁹ Kangi une ngusakikisya ukuya na bandu bamo bikwisa ukufuma kubutali fiyo, kangi bāli kuno ulubunju ulu kuli ululālusanio lwa kusofu, kangi kuli ikīndukimo. Kangi abene babagisenie ukwagana nkati mula ulubunju ulu, kangi Billy alinkufimbilisigwa ukubaleka abene bagūlile mpaka ikilo iki. Kangi umwene alinkutoligwa ukubāga abene nakumo, muketile, ikilo iki. Linga ugwe uli apa, kalumbu, une nāli kunyuma kula akabalilo kamo katalipo akanini, kakugūlila, nukukēta linga umwene ābagile ukummwaga unkikulu. Ikyēne kyāli babili ba bēne, aba bāli pa lulālusanio lwakusofu ukufuma kubutali pānja pa kīsu. Popāpo, uswe—uswe tukusūbila, linga une ngupōndwa umwe, une nisakubēga umwe mbibimbibi bomūmo une nulubagilo mbagile, lumo kilabo nkilo, bo ngwisa mula.

³⁰ Lilino, une ngwitika, ngimba uyu yo nkikulu, ikwisa, nu mwana unnini uyu afwele i—i nnyelanyela gwa bluu?

³¹ “Unyela”? Meda, une—une—une ngāsanwīsyē ikyo, lūki, kilikyosa iki ikyene kili. Ikyene kikuboneka ngati lidiresi ilinini ilya fimo... Nyela, balinga bamenye iki u—u nnyēla ali? Fiki, naloli. Akaiyolo akajāsi aka ovololo, kwa une. Popāpo—popāpo...

³² Fiki, akene yo mwana gwa Dallas. Mwe, ikyo kyo kinunu. Nkundwe, ngimba ugwe ubagile ukwenda pamwanya apa. Nhobokela une.

³³ Ena, ena, une muluko lumo nkaganile akalisi akanini pala, aka ugwe gwābīkile. Ngimba ingamu yake ko kāni? [U gwīse ikuyoba, “Rebekah Lynn.”—Nsimb] Rebekah Lynn, L-y-n-n. Kangi fiki—ngimba ingamu yāko ya bumalikišo yo fiki lilino? Stayton. Rebekah Lynn Stayton. Ngimba uko kotalusya? Ndiyaga nagwe umwene? [“Naloliloli.”] Une mmenye ikyo kyo lukolumo kikafu, ukulekesya yumo bo ulu. Ako kanyafu? Rebekah Lynn Stayton.

³⁴ Ikikolo iki kisile ukukinda mu fīngi fiyo. Unnini uyu, nkikulu unkeke apa, kangi undume gwake, itolo lululu ulu bafumile bosa-babili pakupokigwa nu kutwāligwa mu bumanyi bwa Ntwa. Kangi lilino, mu bumobwēne bwābo, Kyala apēle aka akamogi, unnini Rebekah, kangi abēne bikutwāla akēne kwa Ntwa.

³⁵ Lilino, abandu bingi, abene bikukolela nsitampaka... ulosyo lwa bāna, mu kipanga kya Methodisti na fīngi ifīngi, kangi abēne bikubanyāfila abēne na mīsi akabalilo kāko abēne bo bāna. Lilino, ikyo kyo kili kanunu kyosa, mūmo une ngwinogonela. Lōli uswe akabalilo kōsa tukugela ukusyāla itolo iki i Bāngēli likuyoba bōmba. Kangi mu i Bāngēli, pala (umma) kikālimo siku ikindu bo ukosya a kāna; nakumo ukusuluka mu syāmbukūlu, mpaka i kipanga kya Katolika ikyāpabwāndilo, na mūmo uswe tukumanyila, iki kyāli kubutali bō Lukomano Nicaea.

³⁶ [Umwanike ikukūta—Nsimbi] Polelo iyo yo njila itolo iya kuyoba, “Ameni.” Ikyo, muketile, ugwe kufimbilisigwa... Muketile, ugwe kufimbilisigwa ukuya nu busanusyo.

³⁷ Polelo, loli, mu i Bangeli, abene balinkutwala abana abanini kwa Yeso, ukuti Umwene abagile ukubasaya abene. Kangi Umwēne alinkubika amaboko Gāke pa bēne nukubasaya abēne. Kangi, ikyo, uswe tukāli tukukīndilīla ikyo.

Lilino unko uswe twinamisye imitu gyitu.

³⁸ Gwītu Gwakumwanya Tāta, uyu u nkikūlu unkeke nu nyāmbāla unkeke bikwīsa ikilo iki na aka akaganigwa aka Rebekah akanini aka kapīgwe ku bēne, mu lupākisyo lwābo, ukukusya mu bumanyisigwe mwa Kyala. Kangi abene bikutwala akēne ikilo iki kuli ububikīsyē kwa Ntwa. Kangi akabalilo kākō u māma āpele ukufuma ku ngongi syāke ku syāngu, polelo une ndinkupa ukufuma ku ngongi syāngu kwa Ugwe, uyu unnini Rebekah. Kyala, yaga nu mwene kangi nsaya umwene. Nsaya ugwīse nu nna. Bosa bali yaga nu bumi ubusubiligwa, ubumi ubutali, kangi, linga ikyene kyakubombigwa, bakēte u Kwisa kwa Ntwa Yeso. U mwanike uyu ali kulāga mu bumanyi bwa Ntwa. Kangi ali, linga aliko u kilabo, umwene aliyaga nketi unkulumba kwa Ugwe. Tupaga ikyene, Ntwa. Lilino, linga Ugwe gwaali apa pa kisu, abakikulu aba na banyambala babagile ukutwala abana babo kwa Ugwe. Loli uswe, abalumbilili ba Nongwainunu, twe bimilili Bako. Polelo, uswe tukukupa Ugwe u mwāna uyu, kuli u bumi bwa bubombelo mu Kitangalala Kyako, mu Ngamu ya Mwanundumiana Gwako, u Ntwa Yeso Kristi. Ameni.

³⁹ Akusaye ugwe, unnini Rebekah! Ko kandu kanini akanoge! Alibasaga Kyala umwe bosa-babili, nu mwāna, abapepo umwe amatali, amabūmi amasāngalufu, mu bubōmbēlo bwa Kyala.

⁴⁰ Une ngamanya kali une ndi gwamaka gakufwāna, pamo mma. Uyu yo mōsa ndumiana. Ngimba ingamu yake yo fiki? [U mama ikuyoba, “Stanley Victor Cleveland.”—Nsimbi] Stanley... [“Stanley.”] Stanley Victor... [“Cleveland.”] Clayland? Clay... [“Cleveland.”] Cleveland. Nnīni Stanley, yo ngamu innīni unnunu nki, kangi yo ndumiana unnini unnunu nki! Ena, une ngusakikisya, ukufwāna... Unko uswe tukētēsye pamwanya apa, Stan. Yula u ndumiana unnunu? O, umwe mumenye. Uswe tutikubombela iki. Uswe tukubomba itolo iki, umwe mumenye, kikayapo nakimo ikyalwiho ukufwana ni kyene. Uko ko kotalusya. Umwēne yo nalōli mwīnitu unnīni unyāfu. Une nībībwe ingamu yakikolo. Une ndikwīnogōna une nguyiyoba iyēne nubutalusye. [“Cleveland.”] Cleveland. Umma ndaga.

Unko uswe twinamisye imitu gyitu lilino.

⁴¹ Gwākumwānya Tāta, babili aba bikutwāla u mwāna uyu, unnīni Stanley Cleveland, ukuya mpāgūligwe ku Ntwa Yeso.

Kangi bo yu ntimi apa, ugwa kipanga, na une, tukwima palikimo mu bumobwene mu mbombo sya Ntwa, uswe tukupa kwa Ugwe u mwanike uyu kuli bumi bwa bubombelo. Ugwe umpele umwene kwa māma na tāta; kangi lilino abene bālimpele umwene kwa une, ku ngongi syangu; kangi une ngubika umwene ukufuma mu ngōngi syangu ku Syako. Kyala, sayaga ugwise nu nna. Nsayaga u ndumiana unnini, kangi bosa abene bali tūgalaga nu bumi ubutali, amabūmi amasangaluke ga bubombelo kuli Ugwe. U mwāna alifyūsigwāga mu bufūndigwe bwa Kyala, ukumbōmbéla Umwēne, nu kuntíla Umwēne, nu kungana Umwēne, amasiku gōsa ga būmi bwāke. Lilino, abēne bātwéle abāna kwa Ugwe, ukuti Ugwe gwābagile ukubasaya abēne; kangi uswe, ni fiboko fyitu pa mwanike, nsayaga umwene mu Ngamu ya Ntwa. Kangi umwene aliyaga nu bumi ubutali, ubumi ubusāngalūke ubwa bukafu na maka, ku bubombelo Bwako. Mu Ngamu ya Yeso. Amen.

Kyala akusaye ugwe, nnini Stanley. Umwe muli nu ndumiana unnunu apo.

⁴² Lilino une ngulālusyāga itolo ubukundwe ubunini, panongwa ya banini ba bāndu kangi panongwa ya batubwa. Kangi une mmenye ikyēne kikafu. Umwe mukabagila ukwīma kimyemye akabalilo katali fiyo, panongwa yakuti ifilūndi fyīnu fikulalata. Lōli une ngusegeléla ikindukimo ikilo iki kīkyo une ngabōmbámo siku kunyuma. Kangi kilipo ikindukimo iki une nguyobaga ngapo, iki une ngālinogwinemo siku isya kuyoba pa kindu bo ikyo.

⁴³ Iyo yo nongwa, ulubunju ulu, une ngālonidaga ukubika akabalilo kala pankyēni pa Ndumi, kangi une ngāmalisisyēmo siku ukuyoba isya Naloliloli gwangu, kangi une ndikwinogona ukuti une ngwisa kubombagamo siku. Une ngusubila ndikubōmbámo siku. Umwēne yo nnunu fiyo!

⁴⁴ Loli, ikilo iki, une nguyapakuyobaga pa kindukimo iki une ngamanya. Kangi lilino, ikyo kyo kindu ikinywamu fiyo, kuli u ndumbilili ukuyoba ukuti umwene isakuyobaga pa kindukimo iki umwene akamanyapo. Lōli une ngugēla pānja, ku bununu-fīyo bwa bumanyi bwāngu, uku. . . ukuti ikipānga iki kibagile ukupilikisya. Kangi une ngabagila, mu njila nayimo, ukukola kunyuma kalikosa ukufuma kwa umwe, ikyo kyo kyamfunjo.

⁴⁵ Kangi polelo, i tepi iyi, une ngusakikisya abalumiana bikutendeka i tepi. Kangi linga ugwe kwāgigwa uli ni tepi iyi, aligwēsa ikupilikisya ku tepi, kumbukilaga, linga ikindukimo kikukwalangania, kwa ugwe, komma ukuyoba ikylene pene papo ikylene kili pa tepi. Komma ukuyoba ikindukimo ikikīndáne na iki kili pa tepi.

⁴⁶ Bingi fiyo bikusimba mula, pa *Luyungu lwa Liyoka*, nukuyoba ukuti une njobile ikyakuti-ni-kyakuti. Une ngubuka

ukwakwega i tepi, ukukuba iyene kângi. Une ngâyobile ikyêne injila yila. Muketile, abându bikusob'ubulôngi ifindu.

47 Umwe mumenye, Yeso, akabalilo kamo ukufuma pa busyuke Bwake, endaga ukusuluka i kiloboko, na batumigwa, kangi Yohani alinkwigêmekésya pa kipambaga Kyake. Kangi abene balinkuti, “Ngimba fiki fisakubonekaga ku nnyambala uyu?”

Yeso alinkuti, “Ngimba ikyene kyo fiki kwa umwe linga umwene ikukabilapo mpaka une ngwisa?”

48 “Kangi pala palinkubuuka panja u buyobi, ukuti, ‘Yohani ayaga pakuya nu bumi ukumbona Yeso isile.’”

49 Kangi i Lisimbo likuyoba, “Palema nalinga ikyêne, Umwene akâyobilémo siku ikyene mu njila yila.” Umwe muketile, Umwene—Umwene akâyobilémo siku ikyo. Umwene itolo alinkuti, “Ngimba ikyene kyo fiki kwa umwe linga umwene ikukabilaga mpaka une ngwisa?” Umwene akâyobilémo siku ukuti umwene ikukâbilaga. Lôli, muketile, ukusitakupilikisya, ikyêne kyo kipepe fiyo.

50 Kangi, lilino, ikyene kyo—ikyene kikaya ukuti une ngukemela umunduyumo ukubomba ikyene. Panongwa yakuti, une ngubomba ikyene, nimwene. Kangi abandu bosa bikubomba ikyene; linga abatumigwa, aba bâlýëndile nu Ntwa gwitu, bakalimpilikisye Umwene. Kangi abêne nalôli pabwelu bakâlimpilikisýemo siku Umwene.

51 Palapala pa bumalikisyo, abene balinkuti, “Keta, lilino uswe tukupilikisya. Lilino uswe tukwitika. Kangi uswe tusisimikiisye ukuti nayumo umundu ikufimbilisigwa ukukubula Ugwe kalikosa, kabuno Ugwe umenye ifindu fyosa.”

52 Kangi Yeso alinkuti, “Ngimba umwe lilino mukwitika?” Muketile? “Ukufuma kabalilo kôsa kala, ngimba umwe mukwa-...Ngimba ikyêne kubumalikisyo kilinkufika kwa umwe, muketile, ukuti umwe mukwîtika?”

53 Kangi ikyo kyo itolo bündu. Kangi uswe twe twêsa bându, popâpo uswe tukuyaga pakusitakupilikisya.

54 Lôli linga ikyêne kyo luko lwa panini kyâkwâlângania kwa ugwe, kina i tepi ukugomokela. Pilikisya kifuki akabalilo kala. Une nsisimikisye u Mbepo Mwikemo ikusetulaga kwa ugwe.

55 Polelo, abînitù abanini, linga umwe itolo mwisakwikolelêla abînu “abaameni,” abâna. Itolo gûlîla itolo pakabalilo kanini, panongwa yakuti une—une ngulônda iki ukuya naloliloli kyâgigwe, panongwa yakuti bingi batisa kuya ni tepi. Polelo, une ngulonda umwe ukuya basisimikisye ukukupilikisya ikyene. Kangi unko uswe tusegeléle ikyene, kuli, une nguyobaga amaminiti malongo matatu-na-mahano, pamo malongo mana, itolo ukuya nulugîndiko mûmo uswe tumenye akabômbélo ka ikyene.

⁵⁶ Panongwa yakuti, aka ko kabalilo akanywamu kwa une. Ukwene ko kuko ikindukimo kibonike, ukuti une ngamanya isyakubomba. Muketile? Kangi une nimile pa bufinyu ubupalapala ubu une nĩmilẽmo siku, mmasiku ga butumigwe bwangu, mumo une mmanyile.

Polelo, unko uswe twinamisye imitu gyitu lilino, bo tukāli uswe ukusegelela ku Lisyu.

⁵⁷ Tāta Gwakumwanya, polelo, akabalilo kamo aka kakindilepo, une nālumbilile pa kimanyisyo kya *Kusakisya*. Kangi *kusakisya* ko “kubũka-panja kisita bulagililigwe.” Kangi lumu, ikilo iki, Ntwa, une negile pa nimwene ukulingania ikindukimo ku bandu, kisita kuya ni mboniboni ya ikylene. Polelo, Ntwa, ngētēsya une, kũko i fũndo sibagile ukukētēsigwa; igala akanwa kāngu, Ntwa. Ugwe gwābōmbile gwālīgēle undomo gwa ngalamu, mu mbako na Danieli, ukuti iyēne yikālĩmfulasye umwēne. Ntwa, une ngusuma, ukuti, linga une ngugela ukulingania ikindukimo ikisobi, Ugwe ukāli uli na maka ukwīgāla akanwa. Loli linga ikylene kyo Bwanaloli, polelo, Ntwa, sayaga Ikyene, nu kutuma Ikyene panja. Kangi Ugwe umenye a mabwitugasye na iki kyo papapa ku kiboko. Kangi iyo yo nongwa une nisile, na ku kabalilo aka ka bumalíkisyu, pa kigemo, ukugela ukulingania ifindu ifi. Kangi une ngukusuma Ugwe ukututula uswe.

⁵⁸ Sayaga ikipanga ikinini iki. Ikibugutila iki kikyo kikwisa apa pasi pa bugeleke, iki kikuyāta na uswe apa nkaya, ukusōka ukufuma ku fiyabo fĩngi. O, akabalilo kākō imisyũngulu gya namayolo gikugwa, uswe tuli basangalufu fiyo ukuya nu buyo ukwīsako. Akabalilo kākō ikĩsu kisofanikēne fiyo kangi batikumanya kũko abēne bikwĩma, uswe tuhobwike, ukuti, “I Ngamu ya Ntwa yo kisōnge ikyamaka, kangi abagolofu bikubopela mu Kyēne kangi bikupona.” Komma itolo a Masyu mingi fiyo, loli ubusetuli!

⁵⁹ Popāpo, uswe tukusuma, Tāta, bo i Muli sya namayolo syābagile ukwīsa, ku bwĩngililo bwa lisuba. Kangi uswe tukwitika ukuti ako ko kabalilo aka uswe tulimo nu bumi, mu bwĩngililo bwa lisuba. Kangi uswe nubusisya fiyo tukukupalisya Ugwe, Ntwa, ukufuma ku ndumbula syitu syōsa, panongwa ya findu ifi Ugwe ubombile kuli uswe. Kangi, Ntwa, ukusuluka ukukĩnda i ngulilo, une ngupālisya Ugwe panongwa ya kusītíkisyā imboniboni isi Ugwe upēle, yiliyōsa yimo mwa syēne itolo mbupēlelēsye, kangi ubusanusi bulibōsa bwa njosi fifumile pakuya katikati i njila yila. Popāpo, uswe tumenye ikyēne kyābagile ukuya itolo Ugwe, Ntwa; kabuno uswe twe bākufwa, twēsā tupāpīgwe mu butulwanongwa, kangi kakayapo nakamo akanunu mwa uswe. Loli, ukwĩnogona ukuti Ugwe gwābagile ukwega ikindu bo iki, bo mundu, nu kusuka abēne ukwisila mmisi ga Lisyu kangi ukwisila mu Lilopa lya Kristi; nu kugolosya panja ikiboko kila mu njila yimo,

mpaka umundu atikubombela imbombo aminogono gabo bene mma, loli ukwitikisya aminogonelo ga Kristi, Yuyo amenye ifindu fyosa, unko Ikyene kyise mula nu kuyoba nu kubombela imbombo i kitêmbé. Ndaga Ugwe, Tâta.

⁶⁰ Lilino uswe tukusaya i Ngamu Yako Inyikemo. Kangi uswe tukusaya akabugutula akanini aka, ikilo iki, mu Ngamu Yako. Uswe tukusaya u ntimi, Nkundwe Neville, ugwambombo gwa Kyala. Uswe tukusaya abadiakoni, abakyûngafyûma, kangi aligwêsa umbakasya gwa Mbili gwa Kristi, fyôsa-fibili apa kangi ukusyungutula i kisu, mu Ngamu ya Ntwa Yeso.

⁶¹ O, bo uswe tukuketa iki ikya unsyûngûlu ugwangîsi, untîtu, unsisya gukugwa ukukilania ikisyo kya Kikristi, uswe tumenye akabalilo kakusegelela kifuki. Pisakuyapo u Bunyakiligo, kangi i Kipanga kisakwêgîgwa mmwanya. Ntwa, unko uswe tukûye nkyeni, ukuketa ku Mwâti nu Mmâlisi, Kristi. Tupaga ikyene, Ntwa. Kangi bo uswe tukusema kunkyeni lilino, mu Ngamu ya Ntwa Yeso, ukubômba ifindu ifi fifyo fibîkîgwe pa ndumbula syitu, uswe tukusuma ukuti Ugwe kwisakuyaga na uswe nukututula uswe. Kangi egaga ulwîmîko ukufuma ku kyene, Ntwa, kabuno uswe tukwibîka twîbéne kwa Ugwe, ni Lisyu Lyako, mu Ngamu ya Yeso Kristi. Amen.

⁶² Lilino, linga umwe muli ni kisimbilo ni kalatasi, une ngulonda kuli umwe ukusimba ifindu fimo pasi, bo... pamo kalikôsa aka umwe mwîganilepo. Itolo yaga na ikyêne kîtêndekîsyé. Kangi polelo, pa tepi, pópe, linga umwe mukulônda ukusimba a Masimbo pâsi, pa kabalilo kalikôsa, panongwa yakuti une ngwitika ilyene lyo Lisimbo ili lyâkulôndigwa.

⁶³ Lilino uswe tukulonda ukubala ubusimbe ikilo iki, pamo ukubala u bubale bwa Lisimbo, ukufuma mwa Buku gwa Busetuli bwa Yeso Kristi. Kangi une ngwitika ukuti ubu bo Busetuli bwa Yeso Kristi, busîmbîgwe mwa Bûku. Kangi ubusetuli ubungi bulibosa ubu bukuyaga bukindane ku Busetuli ubu, bukuyaga busobi. Une ngwitika ikyo kyâbagile ukupîmba kwândisya...ukwândisya—ukwândisya kângi. Ubusetuli bulibosa ubu butisakufwanamo nu Busetuli ubu, nukutwala Ubusetuli ubu ku bwelu, bo busetuli ubusóbi. Ikyene kikufimbilisigwa ukuya Kyammasimbo.

⁶⁴ Lilino, muntu gwa 10 gwa Buku gwa Busetuli bwa Yeso Kristi, Une ngulônda ukubala amanandi manini gakwânda, amanandi gakwânda mahano na mabili, 1 ukufika 7. Kangi pilikisya kifuki lilino, kangi nyîputîla une.

Kangi une nâkêtîle uyûngi gwâmakâ—uyûngi gwândumi gwâmâka asulwîke pâsi ukufuma kumwanya, afwîkîgwe ni libîngo: kangi ikipingafula kyali pa ntu gwake, kangi ikisyo kyake...kiliti ikyêne bo ilisuba, kangi ifilundi fyâke bo mbanda sya moto:

Kangi umwēne ālinako nkiboko kyāke akābūku akanīni kīgwiki: kangi umwēne alinkubika ikilūndi kyāke ikililo pa sūmbi, kangi ikilūndi kyāke ikīmama, pa kisu,

Kangi umwēne alinkukūta ni lisyu ililāte, bo mūmo i ngalamu yikubuna: kangi akabalilo kāko umwēne ākutile, ifilūnduma fihano-na-fibili filinkusōsya amasyu gābo.

Kangi akabalilo kāko i filūnduma fihano-na-fibili fyāsōsisye amasyu gābo, une nāli kifuki ukuti nsimbe: kangi une ndinkupilika i lisyu ukufuma ku mwanya likuyoba kwa une, Fūnga mōsa ifindu fila fifyo i filūnduma fihano-na-fibili fyāsōsisye, kangi ukusimba ifyēne mma.

Kangi u gwāndūmi uyu une nālimbwēne imile pa nyanja kangi pa kisu alinkufyūsya i fiboko fyāke ku mwanya,

Kangi alinkulapa ukwīsila mwa umwēne yūyo gwābūmi kuli bwila na bwila, uyu āpelile imyānya, kangi i kindu iki mu gyēne filimo, kangi i kisu, ni findu ifi mula filimo, kangi i nyanja, ni findu ifi...mula, ukuti pakabagile ukuyapo akabalilo kangi mma:

Lōli mmasiku ga gwāndūmi gwa kihano-na-kibili, akabalilo kāko umwēne isakwānda ukukuba, ikyakubutitu kya Kyala kikufimbilisigwa ukuya kimalisigwe, mūmo umwēne atalile afumwīsye ku babōmbi bāke abasololi.

⁶⁵ Kangi untu gwāngu, linga une mbagile ukukibilikila icyēne ikyo, ikilo iki, kyo iki: *Ngimba Iki Kyo Kimanyilo Kya Bumalikisyo, Nkulumba?*

⁶⁶ Uswe twesa tumenye ukuti uswe tuli nu bumi mu—mu kabalilo kalwimiko ku Kipanga, loli akabalilo akanyali ku basitakwitika. Kangi uswe tukwītūgāla mu tumo mwa tubalilo utupalapala ukukinda tōsa, tōsa utu twāliko siku, ukufuma mūmo ikisu kyālyāndile. Nayumo unsololi, nayumo ntumigwa, nasiku, nkabalilo nakamo, alinubumi nkabalilo ka luko ulu bo uswe tulimo nu bumi lilino. Ubu bo bumalikisyo.

⁶⁷ Ukwene kusimbigwe mmwanya. Ukwene kusimbigwe pa kisyo kya kisu. Ukwene kusimbigwe mu nyuzi yiliyosa. Ubu bo bumalikisyo, linga ugwe ubagile ukubala ilisimbo lya kiboko. Abasololi bālitūgēle mu kabalilo kāko i lisimbo lya kiboko lyāli pa kibūmba kuli i kikolo kimo, loli uswe tuli nu bumi akabalilo kako ilisimbo lya kiboko lili pa kibūmba kuli a kabalilo. Ifikolo fyosa, ikisu, kilikyosa, akabalilo kali kubumalikisyo. Popāpo, uswe tukufimbilisigwa ukulōndēsya a Masimbo, ukwāga isala iyi uswe tukwītūgasyāmo.

⁶⁸ Bwila, unsololi ugwabwanaloli gwa Kyala isakubukaga ku Masimbo. Polelo umwēne yo naloliloli ukuti icyēne kikuyaga injila yila. Mu Lwitikano Ulukulu, akabalilo kako abasololi bāyobile kalikosa, pala akabalilo kosa, kubuyobumo, aaliko u nsololi ni Lisyu, uyu aasyele ni Lisyu. Umwene aaketesya Kyala kuli i mboniboni. Kangi linga imboniboni yake yāli kubutali ni Lisyu, polelo imboniboni yake yāli nsobi. Iyo yo njila ya Kyala iyakutwala i Lisyu Lyake ku bandu Bake.

⁶⁹ Ngimba umwe mubagile ukumbilika une, kubutali kunyuma, umma ndaga? Une itolo ngutoligwa ukumanya kūko ukwāndila.

⁷⁰ Lilino, icyene kyāli lusako ulukulumba kwa une, ukumanya ukuti ikipanga iki kyāli kipanga kyangu icyākwanda. Ikyene kyo kindu kyalwimiko. Kangi une ndisakwibwamo siku, palema nalinga une. . . . Yeso ikukābila kangi une nguyaga nu bumi ku ba mia ba fyinja mbukusi. Une ngukumbukila ilisiku une nālyalile ibwe lyapanguto, pala pa nguto; kangi imboniboni Umwene ālimbele une ulubunju lula, iya kitembe iki. Kangi mwesa ba umwe mukukumbukila. Ikyene kisimbígwe mmabuku. Kangi icyene kyo naloliloli kifwanikisigwe, ku sopelo yila, komma na kayabo kamokene aka icyene kipondilwe.

⁷¹ Kangi, lilino, une ndikwitika ukuti kalipo kalikosa aka Umwene ayobile, ifyinja fyosa ifi ifya bumi bwangu, iki une njobile ku bandu, loli iki kisile ukuboneka. Kangi abandu bingi bikwisa ni njosi, ukuti Umwēne ānyitikisye une, ukwisila mu lipyana Lyake, ukusanusya kuli a bandu. Kangi bingi bīsile ni njosi kangi ni ndamyo isi une nātologwe ukusanusya.

⁷² Lōli une ngagela ukutwāla kwa umwe bāndu u bwālangāni ubu buli ni nyāmulo syōsa. Une ngelile ukuya gwanaloli-ndumbula nukubabula umwe iki kyāli Bwanaloli, kangi une nābagile itolo ukubabula umwe mumo Umwene ālimbulile une. Kangi polelo bo icyene kikwisa kwa une, polelo une mbagile ukubabula umwe.

⁷³ Kangi une ngulonda ukubasoka umwe. Mu lisiku ili lilyo uswe tulimo nu bumi, balipo bingi. . . . Komma—komma ukuyoba kalikosa ukulwana na bandu. Lōli akabalilo kāko ugwe kukēta u mūndu uyu ali ni lyāmulo ku kilikyōsa, ikyo kyo kyākukīndana ni Lisyu.

⁷⁴ Yeso alinkuti, “Bālipa abābukoma bingi mmasiku ga Eliya, lōli yumo itolo ābūmbulusigwe.” Mu fyinja fīngi, malongo-lwele pamo ukongelelāpo, ifi Eliya ālitūgēle, kangi ugwābukōma yumoywēne ābūmbulusigwe. Abafwilwe bingi mmasiku ga Elisha, loli umwēne ātumigwe kuli yumo itolo. Kangi uswe tukusyagania ukuti filipo ifindu fīngi ifi Kyala ikubomba, kangi ifi Umwēne atikusetula ku babombi Bāke. Kangi nayumo ugwambombo yo nkulumbapo ukukinda Ntwa gwake.

⁷⁵ Kangi, polelo, Kyala atisa kuyabana u lwimiko Lwāke na nayumo. Umwēne yo Kyala. Kangi akabalilo kākō ugwambombo ikuya buyo ubu umwene ikugela ukwega ubuyo bwa Kyala, polelo Kyala ikwega ubumi bwake nukunsosyapo umwene nukubuka pabuyobumo, pamo ikindukimo. Uswe tukufimbilisigwa ukukumbukila ikyo.

⁷⁶ Lilino, mu mboniboni sila ni sanusyo, Une ngabagila ukuyoba ubulinganio bwa njosi mpaka une nguketa katikati, mu mboniboni, iki i njosi yaali. Kangi bīngi ba umwe mumenye ukuti umwe mumbūlile une injosi yīnu, kangi mukābagile itolo nu kuyoba iyēne yōsa. Kangi akabalilo kako une nāketile injosi yikugomokela kwa une, une ndinkusyumbutuka nukukubūla ugwe ukuti filipo fingi ifya iyene ugwe usōsisyēpo, polelo ukukubula ugwe ifi ugwe gwasōsisyēpo pa yene. Umwe mumenye uko ko kotalusya. Linga ikyo kyo kitalusye, yoba, “Ameni.” . . . ? . . . [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi] Ifindu ifi ugwe ukālīmībūlile une. Polelo, umwe muketile, linga i . . . Bo yu Nebukadneza āyobīle, “Linga ugwe ukabagila ukumbula une iki une nāgogwīle, polelo une ngumanyaga bulebule ugwe uli nu bulinganio bwa iyene?”

⁷⁷ Loli gōsa amīnogonēlo aga, uswe tulingegaga agene nu kuyoba, “ISI SYO IKUTI U NTWA.” Uswe tulingabōmba ikyo. Uswe tukufimbilisigwa ukuya na masyu amatalule, ilyāmūlo ukufuma kwa Kyala, bo uswe tukāli ukuyoba ikyēne yo Kyala. Komma i līnogonēlo, komma u lwīnyenyemusyo, kisita kupasya bo bwīngi buki ukwene ko kukutūyanika.

Ugwe ubagile ukuyoba, “Une ngwitika ikylene kibagile ukuya injila iyi.”

⁷⁸ Loli akabalilo kako ugwe kuyoba, “ISI SYO IKUTI U NTWA,” ikylene kikaya ugwe mma. Kētésya pa kigemo. Ngimba umwe mukibwēnēmo siku ikyēne kikutolīgwa? ISI SYO IKUTI U NTWA yo mpelelesye, akatolīgwāmo siku. Kangi akabalilo kosa ikylene kyo ISI SYO IKUTI U NTWA, ikylene kikabagila ukutolīgwa.

⁷⁹ Lōli, mpaka līno, Umwēne āmbonīsye une, panongwa yakuti une ngūlīle pa Mwēne. Une ngagela ukulōndesya ubufumuke, pamo ulwīmiko lwaitolo lwa bāndu. Une ngelīle ubununu bwangu bosa ukuya nu bumi ubwiyufye, kangi ukwitugasya u luko lwa bumi ulu une ngwinogona u Nkristi ikufimbilisigwa ukwitugasya. Kangi une ngaya gwakubagila ukubomba ikyo nkati mwa nimwene, loli Umwene abombile ikylene mpaka ilisiku ili. Mumo une nguyoba, ukuti Umwene yo Yuyo uyu andongolile une.

⁸⁰ Ifindu fingi fibagile ukuyobigwa injila iyi, loli ikylene angali kikwegaga akabalilo katali fiyo. Loli mwesa ba umwe mukumanya ifindu ifi. Kangi i nongwa yene iyi une nafimbilisigwe ukuyoba “ameni,” pitasipo, umwe bandu mwe

mwālimbūlile une i njosi, polelo une nābagile ukwisa ukubabula umwe iki umwe mulekileko, panongwa yakuti i Ndumi iyi yikusimbigwa pa tepi. Banyambala ba fisu fyosa bisakupilika iki. Kangi akabalilo kako abene bikupilika yula “ameni,” polelo abene bamenye galipo a masyu pala, aga galitugesye pasi pa butumigwe ubu, aba bamenye kanunupo ukukinda ukubōmba kalikōsa akasōbi, pamo ukuyoba “ameni” ku kindukimo iki kyo kisobi. *Ameni* yo “momumo kiyīlēge ikyene.” Ikyene kikulagila ikyene.

⁸¹ Lilino, u būmi bwāngu bōsa, ukufuma pāpo une nāli ndumiana nnini, kyālipo ikindukimo iki kyāndamiaga une. Kangi une mfumile pakuya nu būmi ubuhēsyā fiyo, bukafu ukupilikisya. Yōpe u nkasi gwāgu ukung’wāla untu gwāke kangi ikuyoba ikyēne. “Bill, une ndikwitika alipo aligwesa abagile ukukupilikisya ugwe.”

⁸² Kangi une ndinkuti, “Une ndikwipilikisya nimwene mma.” Panongwa yakuti, une ngwiyipa, ngwibika nimwene kwa Kristi, ifyinja fingi ifi fikindilepo. Umwene ikubomba ubulongosi. Une ndikugela ukupilikisya ikyene. Une ngubukaga itolo kuko Umwene ikulongolela, ubununu ukukinda bosa ubwa bumanyi bwangu.

⁸³ Une ndi gwakupalisya kuli u nkasi unnunu na bana, kangi panongwa ya nkasi gwangu na bana aba bali nu lusūbilo ukuti une ngabagila ukubabula abene kalikosa akasobi. Ukuti, abene bikwitika. Akabalilo kalikosa ugwe kubabula abene kalikosa, abene bikwibanilila kulakula ni kyene. Abēne bamenye ukuti une ngabagila ukubabūla abēne kalikōsa akasōbi.

⁸⁴ Kangi une mbagile ukubūla yumo mwa bana ba Kyala kalikosa akasobi, polelo? Komma nubwīgane. Umma, nkulumba. Kyala ikulonda abana Bake mu luko ulutalusye ulwa bumanyisigwe. Kangi yaga gwabwanalolindumbula na bene, kangi gwakusūbiligwa na bene, kangi Umwene isakusayaga ikyene, une ngwitika.

⁸⁵ Lilino, mosa mula, ukusuluka ukukinda mu njila, fyalipo ifindu ifi fibonike, ifi une ngabagile ukupilikisya. Kangi kimo mwa findu ifi une ngabagile ukupilikisya, kwaali akabalilo kako une nali ndumiana unnini kangi i mboniboni sila sikwisaga pa une. Kangi une nabagile ukusiketa isyene nukubabula abapapi bangu ifindu ifi fyatigi fibonekege. Abene binogonaga ukuti une nali itolo gwalutende. Loli, ikindu ikihesya, ikyene kyābonike itolo i njila Ikyene kyāyobīle lūlo.

Ugwe kuyoba, “Ngimba ikyo kyo kyāli bo bukāli ubupinduke bwako?” Ena.

⁸⁶ “Ifikungilwa ni mbilikilo fili panja pa lupinduko,” ili Bangeli lyātīle. Ugwe upāpīgwe nkīsu iki ku lubīngilīlo lumu. Kangi ugwe utiku. . . Ubupinduko bwako butikutwala ifyabupi; ifyene fisunguligwe-ngani kwa ugwe.

⁸⁷ Lilino, mula mu nsebwe, kangi akabalilo kako une nâli ndumiana nnini, ulwîsyûko lwângu lwâlî. . . Une ngâlikutîle ni kîsu une nîtûgasyâga ngamo. Une ngwîsyûka, munjilayimo, ukubûka ku Bwîngîlîl'îlisuba.

⁸⁸ Kangi une nâpanjîgwe, akabalilo kâko une nâtusulîligwe, akabalilo kâko une nâli ndumiana nnini. Kangi akabalilo kâko une ngwîsa, ukufuma pâsi pa ikyakusîlîlisya ikyâkwânda, une nînogonâga nâli mbukubîlwe, ngubûka pâsi. U nkota gwâlî nsîlîlisye une lîsa. Kangi une nâkîndîlêpo kuli i sala lwêle, une ngwinogona. Abene bâpasyâga isya kunyegela une ukusyungutîla kwa nimwene kangî. Abêne bâli nu bupânjo ubukulumba, kisita peneselîni. Ilîlopa; ifîlûndi fyosa-fîbîlî kifukî fitusulîligwe fitumwîke, ni ndusu ya lutusulîlo lumolwêne. U ndumiâna unnîni umwînângu âyîlekîle i ndusu yâke yîtusulîle.

⁸⁹ Kangi polelo kifukî imyesi mihano-na-mîbîlî ukufuma pala, une ndinkwega îkingî ikyâkusîlîlisya. Kangi akabalilo kâko une ngwîsa ukufuma ukuya pâsi pa kyakusîlîlisya, une ndînkwînogônâ une nâlîmîle pânja pa lukubo lwa kubwîngîlîl'îlisuba. Kangi îkîpingîka îkîkulumba îkyagolîdî mmwanya, kangî u lwîmîko lwa Kyala lukumulîka pasi ukufuma ku kyene. Une nîmîle pala bo *ulu*.

⁹⁰ Akabalilo kako u Lumulî, ulu umwe mukukêta pa pîcha îkîlo îkî, îkî kîsîsîmîkîsîgwe ukuya Kîndu îkîkîndafîpelîgwa, ukwîsîla mu bufukulefukule bwasyansi; kwa une, Ulwene lwaali Lumulî lulalula ulu lulînkutîka pâsî Mwîkemo Paulî. Ubwene bwaali Bwelu bulabula ubu bwalongolîle abana ba Îsraêlî, pa kîlo. Ngîmba umwe mwâketesîsye apa, u Gwândûmî uyu? “Umwêne âfwêle mu Libîngu.” Muketîle, Umwene âlî “Libîngu pa mûsî.” Lilîno, u Lumulî lulalula.

⁹¹ Bo ku bandu kîsîta ukupîlîkîsya, kubwandîlo bînogonaga ukutî îkyene kyaali kîsobî, ukutî une nayobaga îtolî îkyo. Lolî u Mbepo Mwîkemo abonîke îkufîsa ifyômbo fyasyansi, kangî a bandu kula, kuli u busîsîmîkîsye, kangî balînkwega îpîcha ya Îkyene, utubalîlo twîngî.

⁹² Une ndînkutî, “Une nguketa u mundu akupîlîligwe ku bufwê,” unsyungulu untîtu pa bene. Îmîlungu mînandî îgî gîkîndîle akabalîlo kâko une nâli nkaya kamo. Kangi akabalîlo kako uswe tukulumbîlîla, ugwe gwe—ugwe ukabagîsênie ukwega ama pîcha, umwe mumenye, akabalîlo kako pala îkulumbîlîla. Kangi akabalîlo kako. . . Îkîndu kîlakîla akabalîlo kako kîla kyâlyegîgwe; lolî u munduyumo âlî nî kamera. Kangi une ndînkuyoba ku nkîkulu îtugesye pânja pala, nhesya. . . Une nâli mu—mu Southern Pînes. Une ndînkutî, “Gulîpo u nsyûngûlu pamwanya pa Ndîndwana uyu *Gwakutî-na-gwakutî*.” Unkîkulu uyu une ngambonamo sîku mbumî bwangu. “Ugwe îtolî ufumîle ku ngânga; kangî aba kansa babîlî, yumo pa libêle lîlîlyosa,

kangi ugwe ulekigwe. Ugwe usyungutiligwe nu kikĩngo kititu, ku bufwe.”

⁹³ Kangi i Kindukimo kilinkuyoba kwa kalumbu itugesye kifuki, uyu aali ni kamera imulike, alinkuti, “Ega ipicha.” Kangi umwene akālonḁaga ukubomba ikyene. Pōpe, “Koma ipicha,” kangi umwene pōpe alinkutĩla. Kangi polelo kangi ikyene kikwisa, kangi umwene alinkupimba i picha...kangi alinkutusulila i picha. Kangi pala ikyene kili, mwasayansi. Ikyene kili pa kimato kyānōngwa; unsyungulu gwa kikĩngo-kitĩtu.

⁹⁴ Polelo, akabalilo kāko u nkĩkũlu ālitike kangi u lwĩpũto lwātēndekigwe, i picha yākomigwe palapala ukutalula ukugomokesya kunyuma iyēne, kwēlwike. Une ndinkuti, “Unsyungulu gukĩndile.” Muketile? Unkikulu yula mumi, ukwisila mu lipyana lya Kyala.

⁹⁵ Ngimba umwe mukukēta iki une ngusanusya? Linga ugwe kwisakuyoba u bwanaloli, ugwe ubagile ukusekigwa pakabalilo, ugwe ubagile ukuya nsitakupilikisigwa pakabalilo. Loli, Kyala isakusisimikisyaga ikyo, ukuti ikyene kyo bwanaloli, linga ugwe itolo kwitugasyaga ni kyene. Muketile? Itolo kolelela kula. Kubagile ukwegga ifyinja, loli, bo yu Abraham na bangi, loli Umwene bwila isakupelaga ikyene bwanaloli.

⁹⁶ Akabalilo kako u Gwandumi yula pala...Kangi une ngusakikisya, palubafu u nkasi gwangu, balipo abandu apa ikilo iki, ukufuma ku fyinja malongo matatu ifi fikindilepo, bala balimile kifuki akabalilo kako Kila kikwisa pasi. Ngimba alipo yumo nkilundilo lilino uyu aali pala akabalilo kako u Gwandumi gwa Ntwa, uyu ikusuluka pāsi pa kisoko akabalilo kakwanda, pankyeni pa bandu? Fyusya ifiboko fyinu. Ena, pala abene balipo. Muketile? Lilino, une ngumbona Nka. Wilson ikufyusya ikiboko kyake. Umwene ālimile pala. Unkasi gwangu, pala, umwene aalipo pala. Kangi une ngamanya bobani bamo mwa basyāle ba bala bali, aba bālīmīle pa kiloboko apa, pankyeni pa bandu bingi, abandu bingi, akabalilo kako une nosyaga ku sala ya bubili pamusi.

⁹⁷ Kangi palapala ukufuma ku mwānya kwamkuba, kũko kwāfumile ukusitakuyako i fula kuli imilũngu, apa Umwēne ikwisa nu bulũndũme, kangi alinkuti, “Mumo Yōhāni u Mōsi ātumigwe, ukutalula u Kwisā kwākwānda kwa Kristi, ugwe utumigwe panja ni Ndumi, ukutalula u Kwisā kwakibili kwa Kristi.”

⁹⁸ Abanyambala bingi, ukufuma ku banyambala-bakyulusi, a kāya, bālīmīle pa kiloboko, bālindalusisye une iki Ikyene kyasanusyaga. Une ndinkuti, “Ikyo kikāli kuli une mma. Ikyene kyo kuli umwe. Une ngwitika.” Uu-huu. Ukukĩndĩlila Ikyēne kyābūkīle. Kangi akabalilo kāko u Gwāndũmi yula āsókīlēpo, linga umwe mwisakukumbukila, Umwēne alinkubũka ku

bwīngilil'ilisuba bo Umwēne ikufyūka mmwanya; palapala pānja, mmwānya, ukukilania pamwanya pa lulalo, kangi alinkubūka kubwa kubwīngilil'ilisuba.

⁹⁹ Pankyēni pāke, une nālyāgēne nu mmanyandōndwa, uyu yo u Magi. Kangi abēne bālimbūlile une isya bubāmbikāno bwa ndōndwa isi syālisile palikimo mu bubāmbikāno bumo.

¹⁰⁰ Akabalilo kako, abanyambala bamahala mu Babuloni balinkukéta pási ku Palestina, indondwa itatu isi mu bubāmbikāno, umwe mupilike une ngupānga ikyēne, utubalilo twingi, ngimba umwe mumenye ikyo kisisimikisigwe, imilungu mibili igi gīgyo gikīndīle, ukuya bwānalōli? Nkundwe Sothmann, ugwe uli ni kalatasi yila nayo ugwe ikilo iki, kūko ugwe uliko? Ikyēne kili mu kalatasi, ikikalatasi kya kalatasi ya Pandūngu, Desembala lya buhano-na-mana, ukuti u mpangatupāngo ābūkile ukukilania kula, kāngi abēne bākūmbile mōsa fyōsa ifīndu fila. Kangi uswe naloliloli tukwitugala lilino, kisisimikisigwe, ukuti uswe tuli... Ikyinja iki kikwisa kili 1970. Ifyinja fihano-na-fibili ukutumukilwa pa lisiku, ukwisila mu kufukula amabwe, nukusisimikisya ukuti ikyene kyo kisobi. Ukwene kwīlile ukukinda mūmo ugwe kwinoگونela. Une ngālimbwene u Nkundwe Fred, mu njila yimo. Nkundwe Sothmann, ngimba ugwe uli apa? Ngimba ugwe uli ni kalatasi na ugwe, Nkundwe Sothmann? Ugwe uli nayo. Umwene ali ni kalatasi ya nōngwa. Lumo kilabo nkilo une nguyaga na umwe ukubala ikyene. Uswe tukaya nako akabalilo, ikilo iki. Polelo, umwe mubagile ukuketa.

¹⁰¹ Kangi, ketesya, katikati. Bala a baMagi, a baMagi ba kiYūda kula mu Babuloni, bikufūnda i ndōndwa, bāsibwēne i ndōndwa sila sikugwa ukwīngila mu bubāmbikāno bwābo. Kangi akabalilo kako umwene abombege, abene bamenye ukuti Mesiya ali pa kisu. Kangi apa abene bikwisa, mu Yerusalemu, bikwimba. Injila ya fyinja fibili! “Ngimba ali kugu Umwene uyu apapigwe Mwalafyale gwa baYuda?” Mmwanya na pasi mu ngindi abene balinkubuka. Kangi, fiki, Is-...

Israeli alinkubaseka abēne, “Aba ikipāmba kya basyūtano!” Abēne bakamenyemo siku nakimo isya ikyēne, lōli u Mesiya āli pa kisu. Kangi lilino umwe mumenye akasyāle ka kapango, iki abene bāyobīle.

Lilino, uswe tukubalaga ikyo, kilabo nkilo.

¹⁰² Lilino, ukwisa ku iki, ukuti imboniboni sitikutoligwa, panongwa yakuti isyene sifumile kwa Kyala. Kangi mōsa mula mu njila, kifumile ukuyapo i kindukimo kikwāba une, ukulūsa kwa une.

¹⁰³ Polelo, akabalilo kāko u Magi yula ālimbūlile ifīndu ifi, akabalilo kāko une nāli itolo u ndumiana, unkyūnga finyamana; pamo pankyeni pa ifyo, une ngwitika ikyēne kyāli, isya findu ifi. Kangi ikyēne kyāndīlisyağa une, panongwa yakuti une

nāli gwālūtēnde kuli iki u Magi āli. Lōli pankyēni pāke une ndikwāgānia ukuti a baMagi ba i Bāngēli bāli batalusye, panongwa yakuti Kyala ikufumusya ikyene ku mwanya bo akāli Umwene akasasania ikyene pa kisu, ikuketesya imibili gyammwanya gila.

¹⁰⁴ “Kyala akaya nu lugindiko lwa mundu mma, ulwa fikolo fyosa,” alinkuti Peteri. Lilino, lōli bala bābo bikuntīla Umwēne, mu fisu fyōsa, Kyala ikwitikisya. [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbi]

¹⁰⁵ Kangi uswe tukwaga, polelo, une ndinkugela ukufuluka aminogono lōsa. Lōli, o, ikyēne kyābagile ukwēga isala, ukubūka nkati, mūmo fikuti kingikingi ikyēne kyālyēndīle injila yila, kyālyēndīle injila yila. Lōli une ndinkutīla ikyēne.

¹⁰⁶ Uyu Magi alinkuyoba kwa une, “Ugwe utisakupōnjolāmo siku ku Busokel’ilisuba.” Alinkuti, “Ugwe gwapapigwe pasi pa kimanyilo.” Kangi alinkuti, “Ugwe... Ikimanyilo kila, u bubāmbikāno bula, akabalilo kāko isyēne syākilēnie, kubutali panja nkati mula, ilisiku lya bupāpīgwe bwāko, isyēne syālītūlike kubwa kubwīngilīl’ilisuba. Kangi ugwe kufimbilisigwa ukubūka kubwa kubwīngilīl’ilisuba.”

Une ndinkuti, “Ibwa ikyene.”

¹⁰⁷ Une—une ngāli nakyo nakimo ikyakubomba ni kyene. Kangi mosa mula, palema, pōpe, kila kikāsosisyemo ikyene mu ndumbula yangu.

¹⁰⁸ Polelo, akabalilo kako une nāli pamwanya pala ikilo kila, ukufwana ni mboniboni isi, une ndinkutoligwa ukupilikisya, bakundwe bāngu ba kiBaptisti bālimbūlīle une ikyo kyāli kya mōhēsi, kangi polelo bo u Gwandumi yula ābonike, Umwēne naloliloli alinkusopela ikyene mu Lisimbo, kangi alinkuti, “Mumo ukwene kwayilile akabalilo kala!”

¹⁰⁹ Akabalilo kāko a bapūti bākānikanāga isya findu, kisita kumanya nakimo isya lukoluki ulwa fijāsi abēne babagile ukufwāla, ni myēnda na filifyōsa, kangi ukukānikāna isya ngīndāno syābo, a baMagi bakōngāga u lutōndwa kwa Kristi.

¹¹⁰ Akabalilo kako abalumbilili bāyobile ukuti Yeso āli nsyobi, Bezezebabu, u mōhēsi yumo alinkusumuka nukuti, “Uswetumenye ukuti Ugwe gwe ywani, u Mwikemo Yula gwa Kyala. Fiki Ugwe kwisa kukutamia uswe bo kakāli akabalilo?”

¹¹¹ Akabalilo kāko Pauli na Silasi alinkusuluka pāsī, ikulumbilila i Nongwainunu, undagusi unnini itugesye pa lukindi...Kangi abalumbilili ba kisu kila balinkuti, “Abanyambala aba bo bākwbikāmo. Abēne bikulepula ifipanga fyītu, na fyōsa bo ifyo, ukusanusya ikīsu kyāpāsī, nu bubole bwābo.”

¹¹² Loli fiki fyabonike? Kala akanini a Magi, kala akanini akalagusi, kalinkuti, “Abo bo banyambala ba Kyala, aba

bikutubūla uswe injila ya Būmi.” Kangi Pauli alinkukemela i mbepo yila mwa umwēne. Umwēne akāfūmbilwe ubutūli bulibōsa ukuyoba uyu umwēne āli.

¹¹³ Yeso akabalilo kosa ababulile abene ukukolelela ulutengano lwabo. Loli ikylene kikubuka ukunangisya ukuti, utubalilo tumo, imisyétano gikumanya fingipo ifya findu fya Kyala ukukinda abalumbilili bikubomba; abēne bikwisa ukuya bapīnyigwe bākipāngapānga fiyo. Kila kyāli lūlo, mu i Bāngēli, kangi Kyala atikwāndūka.

¹¹⁴ Ilisiku limo, ngwisa pasi, ifyinja fihano ifi fikindilepo, ukufuma ku nyumba ya Nkundwe Norman, une nendesyaga ukusuluka pa nsebwe. Kangi une itolo nāli nu lukomano pamwanya pala, kangi u Ntwa Kyala ābonike kwa une mu mboniboni. Kangi une nālītūgēsye pankyeni pa kipata kyāngu, pamwanya ap ku nyūmba yāngu. Kangi ukwēne kwāfwānaga ukuya kabalilo kabībi.

¹¹⁵ Mwe bingi ba umwe bandu mwīsakukumbukila imboniboni. Iyene yisīmbigwe mwa būku gwāngu gwa mboniboni. Une ngusibika isyēne pāsi ukuti une ngusisimikisyaga ukuti une ndisakwibwa isyēne.

¹¹⁶ Kangi mu mboniboni iyi une nāyibwēne, kyālipo ikindukimo iki kyālisīle ukukinda mu nsebwe, kangi pala gālipo amabwe galāmbalēle pōsa ukukilania u lubīngilo lwāngu. Kangi pala fyāli ifikumba-misebwe ni fipala-misebwe, ukufyūka-nukusuluka u nsebwe gula, kangi ifipiki fyātumuligwe pāsi nu kunyukuligwa lōsa. Kangi une ndikwānda ukusyūmbutukila mu kipata, kangi ikyēne kyālīgalilīgwe mōsa na mabwe. Kangi une ndinkusōka panja, ukuyoba ku nnyambala, “Nongwa yafiki iki?”

Kangi umwēne alinkuya ngāsi fiyo, alinkunswāya une kubwakunyuma, kangi alinkuti, “Iyo yo njila na umwe balūmbilili!”

¹¹⁷ Une ndinkuti, “Une itolo ndālusisye ugwe, ‘Nongwa ya fiki ugwe kubomba iki?’ Ugwe gwe—ugwe kwisa kula ku lubafu lwangu ulwa lukindi, apa. Nongwa ya fiki ugwe gwābombile iki?” Kangi umwēne itolo kifuki āngāli āndupwīle une, kangi alinkunswāyila une kunyuma.

¹¹⁸ Kangi une ndinkwīnogóna, “Une itolo nguyaga pakumbūla umwēne ukuti umwēne akamanya iki umwēne ikuyobelapo.”

¹¹⁹ Kangi i Lisyu lilinkuyoba, lilinkuti, “Komma ukubomba ikyo. Ugwe gwe ndumbilili.”

Kangi une ndinkuti, “Kanunu fiyo.”

¹²⁰ Kangi une ndinkusyūmbutuka ukusyūngutila, kangi, ku kililo kyāngu, pankyēni pa kipata kila, lyālipo ilyaiyolo iligeleta ilyandukubo. Umwe mumenye fiki, ikigeleta ikikupililīgwe, ni falasi sipīnyilīlīgwe ku kyēne. Kangi itugesye ikusutana

nu lubafu lwa mwendeseli āli nkasi gwangu. Une ndinkukéta ku nyuma mu nyuma, kangi abana bangu bālitugesye ku nyuma kula. Une ndinkufyuka pamwanya pa geleta lila. Une ndinkuyoba ku nkasi gwangu, “Luuki, une nikasīsye kyosa une mbagile ukwima.” Kangi une ndikupimba i ngoye nu kukwāba ifalasi yakalōngolela, kangi ndinkwānda ukulabila kubwakubwīngilil’ilisuba.

¹²¹ Kangi i Lisyu lilinkuyoba kwa une, “Akabalilo kako iki kikwisa ukuboneka, polelo bukaga ku bwīngililo.”

¹²² Nkundwe Wood, u njengesi apa nkipanga kyitu, na bakyungakyuma. Balinga bikukumbukila imboniboni lilino, mukukumbukila une ngubabūla umwe? Naloliloli. Iyene yisīmbigwe pa kalatasi. Kangi une ndinkuyoba kwa Nkundwe Wood...Umwene ālyūlile, ukufuma ku kipanga, iki ikiyabo pakatikati kula. Kangi umwēne āyāga pakuyēnga i nyumba ya mabwe pala. Une ndinkuti, “Komma ukubomba ikylene, Nkundwe Wood, panongwa yakuti abene bakābagilēmo siku ukupa ugwe ihela syāko ukufuma ku yene. Pamo, lumo...” Ikyo kyo fyinja ifi fikindilepo, ifyinja fihano ifi fikindilepo. Une ndinkuti, “Abene bikuyaga, lumo, ukutwala ululalo lula ukukinda apa, Kangi gala amabwe go lumo ikiliba kyāngu kipufuligwe lōsa, kangi utuyila twāngu ni fīndu, filāmbalēle pānja apa.” Mbuyo bwa kuya mabwe, ikyēne kyāli mimomosela gya konkiri. “Kangi polelo abēne bisakubikāga ikyo pāsi apa, panongwa yakuti abēne balinkuyoba mu kalatasi ikyo kyo iki abēne bāgelāga ukubōmba.” Ena, umwēne akāyēngile iyēne. Kubumalikisyo abēne bīnogonāga, kifuki ikyinja kimokyene pankyēni, pamo fibili, abēne bayaga pakukitwāla ikyēne ukukindilila, ukusuluka injila *iyi*. Popāpo ikyo kilinkumasya ikyēne, popāpo une itolo nālibwībwe ikyēne, nu kukileka ikyēne kikīndēge.

¹²³ Lilino, ikindu ikihesya kyabonike ukufwana ikyinja iki kyākindaga. Une nāli ni ngomano ikilo kimo kula kwa Nkundwe Junior Jackson. Itugesye papapa apa, undumbilili gwa Methodistu uyu ambilile Mbepo Mwikemo, kangi osigwe mu Ngamu ya Yeso Kristi, kangi yo ikutīma kimo mwa fipanga fyitu fypapabulumbu.

¹²⁴ Itolo ukubanāngīsya umwe mūmo Kyala ikubombela na bāndu aba, une nguyoba iki ni ndumbula yāngu yōsa. Une ngamanya isya kilundilo kilikyosa nkisu kyosa, ikilundilo palikimo kilikyosa ikingi ukongelelapo, kūko une ngwitika u Mbepo gwa Kyala ali, ukukinda mu kilundilo iki. Abēne bali ni ngīndāno syābo. Abene naloliloli bakaya kula kuko abene bikufimbilisigwa ukuya, nayumo gwa uswe, loli abene bali kifuki bo aligwesa uyungi uyu une mmenyepo.

Une ngubanāngisya umwe, ngumanya iki kyayaga pakuboneka.

¹²⁵ Nkundwe Jackson āgógwile injosi. Umwene alinkutoligwa ukusōkapo ukufuma ku yene; kangu une nasōkaga ngako ku kipanga kyake, kangu umwene itolo alinkutoligwa ukwīkāsya ikyene.

¹²⁶ Ko kabalilo katali bule ikyēne kyāli, Nkundwe Jackson? [Nkundwe Jackson ikuyoba, “Une nāli ni njosi mu Februari lya ’61, Nkundwe Branham.”—Nsimbi] Februari lya ’61, umwēne āli ni njosi yila.

¹²⁷ Kangu umwene alinkwisa kwa une, kangu umwene alinkuti, “Ikindukimo kili pa ndumbula yangu. Une ngufimbilīsiga ukukubula ugwe, Nkundwe Branham.”

Une ndinkuti, “Kindililaga, Nkundwe Jackson.”

¹²⁸ Kangu umwene alinkuti, “Une nāgogwile injosi.” Kangu pala iyene yāli! Une nālītūgésye kimyemye, kangu une ndinkupilikisya nukukētésya. Umwene alinkuti, “Une nāgogwile ukuti kālipo a kamba akakulumba akanywamu, ukufwana panja mu kibānja, kūko i līsu lya bluu pamo ikindukimo kyāli.” Kangu alinkuti, “Pamwanya pa mwanya pa kamba aka, kūko amisi gāgundumwile u mfu, pala lyālipo i lyālabwe lyapamwanya, mmwānya pa mwanya pa kamba, ngati pamwanya pa kyāmba. Ilyēne lyāli lyālābwe; kisita līsu. Kangu kūko amisi gasululukile pāsi, agēne gātumwile uluko lumu lwa fyākubala pa mabwe aga. Kangu ugwe gwālimile pala, kulingania ukubala uku pa mabwe aga.” Kangu alinkuti, “Twesa ba uswe,” kangu apa yo njila iyi umwene ākibikile ikyene, alinkuti, “abakundwe ukufuma ku Georgia, kangu ukufuma mosa ukusyungutula, uswe twesa twālimile palikimo, ukupilikisya kwa ugwe kulīgānia ububale ubwāmbutitū bula pa mabwe gala, i kyāmba kila.”

¹²⁹ Kangu alinkuti, “Polelo ugwe ulinkipimba mmwanya ikīndukimo, ngati ukufuma mu mbepo, ikindukimo bo kisimbi kyakubongotolela, pamo—pamo i kisimbi kyapanulila.” Kikāli ikyēne, nkūndwe? “Ikindukimo bo kila, i kisimbi kyakubongotolela, nalōlilōli kyūgi.” Kangu alinkuti, “Ikyene, mumo ugwe ubombiile ikyene, une ngamanya.” Kangu alinkuti, “Ugwe gwātikile pamwanya pa kyāmba kila, ukulepula ikyēne ukusyungutula, nu kupimba i kitili kya ikyēne ukusōyāpo. Ikyēne kyāli mu bubūmbe bwa piramidi. Kangu ugwe gwālepwire ikyāpamwanya kya ikyēne lōsa.” Lilino, ikyo kyāli myēsi ni myesi ni miyesi bo i Ndumi ya piramidi yākāli ukulumbililigwa. Kangu alinkuti, “Kūsi kwa kila lyāli i libwe ilyēlu, galanaiti. Kangu ugwe gwātīle, ‘Ilisuba, pamo u lumuli, lukamulikamo siku pa Iki kunyuma. Kēta nkati pa Iki. Kētésya Iki.’”

¹³⁰ Kangu uko ko kotalusya, panongwa yakuti, mbubumbigwe bwa kisu, ikisu kyabumbigwe bo kukayako ubwelu. Uswe twesa tumenye ikyo. Kyala endaga pa misi. Kangu—kangu polelo, mu bwandilo, Umwene āyobile kuli u bwelu. Kangu, mbupeligwa,

pāsi kūsi kula, mu ngulilo ububūmbe bula bwāli, u bwēlu bula bukālīsīlēmō siku pa libwe lila.

¹³¹ Kangi umwene alinkuti, “Kéta pa Iki. Ubwelu bukīsamo siku pa Kyene pabutasi.” Kangi akabalilo kako bosa ba abene basumwike mmwanya, kangi une ndinkubabula abene ukuketesya Ikyo, kangi bosa ba abene bikwisa pala ukukéta nkati.

¹³² Lōli umwēne alinkuti, akabalilo kōsa abēne bakētāga nkati, umwēne alinkukēta ukufuma ku nguto ya kisige kyāke, une ngusūbīla icyēne kyāli, kāngi angētēsyağa une. Une ndinkuselemuka ku lubafu lumō, kangi ndinkwanda ukubuka ku Bwingilil’ilisuba, ukubuka ku bwīngililo bwa lisuba; ukwīsa pamwanya pa kām̄ba kamo, ukusuluka pāsi pa kām̄ba kamo; ukwīsa pamwanya pa kām̄ba kamo, ukubūka pāsi pa kām̄ba kamo; ukuya nāndipo kangi nāndipo, kangi ndikubūka injila yōsa ukusōkàpo pa buboneko.

¹³³ Kangi umwene alinkuti, polelo, akabalilo kako une mbombile kila, umwene alinkuti, “Polelo abakundwe balinkusyumbutuka, ukufuma pa kabalilo, balinkuti, ‘Ngimba umwene āyōngile? Ngimba umwene aabukaga kugu?’” Kangi alinkuti, “Bamo basōkīle panja injila *yila*; bamo bālyēgile injila yimo, kangi bamo iyīngi.” Loli, banandi fiyo basyele nukuketa pa ifi une nababulile abene.

¹³⁴ Lilino ketesya ulusanusyo lwa njosi. Iki, une ngambulamo siku umwene ikindu kimokyene, pamo nakimo mwa ifi une naayobile, aligwesa gwa bene. Loli, une ndinkuti, “Ena.” Kangi indumbula yangu, ngusenyendekaa. Une naketesyaga. Lilino, ifyakusīm̄ba fyambutītu. . . Gūlīla, une ngukilekaga itolo icyēne ku kayabo kanini.

¹³⁵ Pakaya patali mma, Nkundwe Beeler. . . Nkundwe Beeler akabalilo kingi ali na uswe. Ngimba ugwe uli apa, Nkundwe Beeler? Ena, kunyuma apa. Billy aayobile, “Nkundwe Beeler yo gwēsa aswanyuligwe mosa. Umwene āli ni njosi inhesya.”

¹³⁶ Une nābukile kwa Nkundwe Beeler, kangi umwene alinkuti, kula ku nyumba yake ikilo kimo, akabalilo kako une nābukaga ku bukōlelo bumo. Kangi umwene alinkuti, “Nkundwe Branham, une nāli ni njosi inhesya.” Alinkuti, “Une nāgogwile ukuti une nābukaga ukusuluka i kisōko kya mīsi, kubwa ku bwīngilīlo. Kangi gwālipo u nsebwe pa lubafu lwa kukīmama. Kangi une nāli pa lubafu lwa kimama, ukubuka kubwingilil’ilisuba pa nsebwe, ngufwana ngati, ngufwima ing’ombe. Kangi pa lubafu lwa kilīlo, une nālyāgigwe ngwāgānia bo une mfikile pāsi pala, pala ugwe gwālipo. Kangi ugwe gwābūngāniāga i kipām̄bo ikinywāmu kya ng’ombe, kangi pala fyālipo ifyākulya-fya-ng’ombe fīngi ukukilania kula.” Kangi alinkuti, “Polelo ugwe ulinkwēga i ng’ōmbe sila kangi ulinkwēndēsya isyene ukugomokela kumwanya ku kisoko.”

Kangi, kwāfwānāga, ukuti une nābagile ukuti nālītikil'untu ku mwēne ukukētēsya i ng'ōmbe sila. Kangi umwene alinkuti, "Lilino, ikyene kikuyaga kipepe kuli i ng'ōmbe sila, une mmenye isyēne sisakubukaga injila ya kupīnga ukinini-ukukīnda. Loli Nkundwe Branham ikulonda isyēne ukwima pa lubafu ulwakililo ulwa kisoko kila, polelo une ngubūkāga ukugomokela pa nsebwe ugu nukusikyūnga isyēne ukufuma kukukilania ikisōko ku lubafu ulu, nukusikyūnga isyēne ku lubafu lula." Lōli, umwēne asyāgēnie, une ngāsikōngilēmo siku i ng'ōmbe, lōli ndinkukīndilīla, kubwakubwīngilīl'ilisuba. Umwēne alinkuti, "Umwēne lumu ikufwīma injōnge."

¹³⁷ Kisita kukindapo apa umwene āyobile i njosi, une nāyibwēne iyēne. Kangi polelo, kētēsya, alinkuyoba umwēne āfikile ukuya gwakwīlāmwa isya une, popāpo umwēne alinkugomokela nyuma uku kēta. Kangi alinkuti une nīsāga ku kyāmba ikibulunge, kangi pakabalilo kamokene itolo une ndinkuyōnga. Kangi umwēne āswigāga iki kyāli kisobi. Umwēne ābūkile pāsi. Kangi polelo umwēne āli nako akasōko akanini pa lubafu lwāke, aka kāpābukanağa ku kīmāma. Une ngwinogona uko ko kutalusya, Nkundwe Beeler. Ena. Kangi umwene alinkuketesya ukufuma. . . Kangi ukukilania ku lubafu lwangu kwali kugwa-misi kwākutīlisya. Kangi polelo umwēne ālinogwīne une nābagile ukuti nāfikile mu fila i figwa-mīsi nu—nu kupyūtīgwa. Polelo umwēne alinkusyāgānia, kangi umwēne āyobile umwēne ākētīle ukusyūngutīla, umwēne ākētīle ifyakukōnga fya figwa-mīsi fila, kyābūkile ukusuluka injila *iyi* kangi kyāpelaga i kisiba kyanyībuko ukunyāfila mmwānya, lōli a mīsi gala gakābūkāga ukugomokela nu mfu. Umwēne alinkukēta ukukilania akasāmba akanini, pamo akasōko akanini, kangi umwēne alinkukēta utunyāmāna utunini ni mbulukutu imbulunge. Kangi alinkuti, "Une ngusubila une ngwegaga yimo." Kangi umwene alinkukilania.

¹³⁸ Polelo umwene alinkwanda ukwinogona isya une. Kangi umwēne alinkufika pamwanya pa kūlu akanīni, ukukēta ukukilania nu kukēta linga kālipo akanini, akanāndi, akasīnde akasekele, umwe mumenye, ukuti une nābagile ukwenda ukusyungutīla. Loli, alinkuti, "Pakalipo nakimo." Kangi umwene alinkupāšya. Umwene alinkuti, "Ngimba fiki fyabonike kwa nkundwe gwitu? Nguswiga iki kyabonike kwa Nkundwe Branham?" Kangi akabalilo kako umwene ātetemaga, umwene alinkuti umwene alinkumbilika une nguyoba. Kangi une nalimile pamwanya pa kyamba kimo. Kangi naalimbulile Nkundwe Beeler ukusanusya kwa njosi *iyi* une nālīmpele umwene pakaya patalīmma, nu kumbula umwene ukugulila kwa Ntwa, ukuti ilisiku limo une ngwāganāga nagwe pa lusungo lumu. Kangi pala umwene aalipo.

¹³⁹ Lilino, ulusanusyo lwa njosi yila yo *iyi*: Palema nalinga ulusoko lula lwāli lunywamu, ulwene lwāli lusoko lwa bumi.

Une nābūkàga ku bwīngilil'ilisuba pa lwēne, kangi momūmo umwēne āli; panongwa yakuti, umwēne āli pa nsebwe, umwēne ābopāga panini. . . ukusuluka u nsebwe ugu. Kangi pa lubafu ulūngi lyāliko i līsu līngi, lōli i filusīngi fīngi, ni mīfwa, ni litēngēle; lōli nkati mula lyālimo i līsu līngi. Kangi iyo yo njila uswe tukufwiima kuli u Ntwa, ni Kyakulya kya Ntwa, ukwisila mu bukafu. Ukubūngānia lōsa i ng'ombe, kyaali kipanga iki, ukusikyunga isyene ku lubafu lula. Ing'ombe nalōli sisakubūka pa nsebwe gwa butenenefu, ikipānga-kipāgūke, linga abēne babagīle; iki, u nsebwe gwimililāga ikipanga-kipāgūke. Une ndinkwāndako umwēne ukugomokela pa nsebwe, ukukēta ukuti abēne bakābūkīle ku kipānga-kipāgūke kilikyōsa.

¹⁴⁰ Mu-mbwīngi ukuti umwēne ākibwēne i kibūmba iki kyāli lōsa kisitakubagila uku kīnda, iki kyāngyūngāga une ukufuma ukubūka ku bwīngilil'ilisuba, yāli nōngwa yila iya sōngo ni sikali. Nayumo abagīle ukupilikisya mūmo une nāsōkilēmo mu yēne. Ikyēne kyāli kimato iki kyāmbīngāga une lōsa, lōli u Ntwa ālinyēgīle une ukukīnda iyēne, kangi une nākīsēnie iyēne. Une ngwaganaga na ugwe, Nkundwe Beeler, pa lusungo ulu.

¹⁴¹ Polelo lilino, polelo, nakalinga ukufuma apo, Nkundwe Roy Roberson. Nkundwe Roy, ngimba ugwe uli apa ikilo iki? Ena, une—une ngwitika. . . Fiki? [Unkundwe ikuyoba, “Ukukilania kula ku lubafu.”—Nsimbi] Ukukilania kula ku lubafu. Umwene alinkungōlēla une, kangi umwene āli ni njosi. Kangi umwene agogwile ukuti uswe twabūngāniāga i ng'ombe. (Lilino, iyo yo yābutatu.) Ukubūngānia lōsa i ng'ombe. Kangi lyāliko i līsu, ubusolofu m'dwānda, fyākulya fīngi. Twēsa uswe bakūndwe twāli palikimo. Kangi uswe tukwisa ku buyo bwa fyakulya fyakunamayolo, kangi Nkundwe Fred Sothmann alinkusumuka mmwanya nukuti, “Eliya, u nsololi unkulumba, isakuyoba ukufuma apa umwīsyūgu, pa mūsi.” Kangi polelo akabalilo kako uswe twesa twālile ifyakulya, aligwesa alinkusokapo, kangi umwene alinkuswiga nongwa ya fiki abene bakagūlilaga ukupilika Ikyene kikuyobigwa.

¹⁴² Lilino, kēta mūmo kila katikati kikumalikisania na Nkundwe Jackson! Muketile, ikyo katikati kikutika, katikati, iki Nkundwe Beeler āyobīle! Nayumo āgūlīle, ukusyāgānia.

¹⁴³ Kētēsya, mbibimbibi ukufuma apo, Kalumbu Collins (Ngimba ugwe uli apa, Kalumbu Collins?) agogwile injosi ya kuya apa ku kipānga, kangi bwālipo ubwēgi bukwītēndekesya ukuboneka. Kangi akabalilo kako umwene abombege, umwene alinkumbona u Nnyambala ikwisamo, mpelelesye; lōli u Nsīngilīgwa akāli mpelelesye fiyo mma, lōli umwēne āli Nsīngilīgwa; lilino, ikyo kyo Kipanga. Kangi kwālīko ngati u mugonesyo, pamo u—u bubōmbēlo bukukīndilila apa, ngati i fyākulya fikubīkīgwa. Kangi ikyene mu luko lumo kilinkunsofania umwene panongwa yakuti u Nkundwe Neville aapaga ifyakulya nkipanga, lōli umwēne alinkuti ikyēne

kyāli Kyākulya ikinunu ukukīnda iki umwēne ākētilemo siku. Umwēne āli ni njala fiyo. Loli umwene alinkwinogona ukuti lumo, mu njosi, ukuti umwene akabagisēnie ukupa Ikyene, kangi umwēne nu Nkundwe Willard bayaga pakubūka kula ku Ranch House nu kwa kulya. Kangi akabalilo kako abene bābobile, u Lumuli pa lubafu lwa kiboko-ikililo lulinkusima. Lilino, umwe mumenye iki Kila kili.

¹⁴⁴ Lilino, i Kyakulya. U Nsīngiligwa akaya mpelelesye, loli u Nnyambala yo mpelelesye. U Nsīngiligwa yo akaya mpēlelēsyē nalīno, lōli i Kyākūlya iki kyāpīgwağa kikāli kyākūlya kyanalōli mma, ikyene kyo Kyakulya kyamwambepo iki umwe mufumile pakuyaga nakyō, mosa mula.

Unko une niime apa pa njosi ya buna yila, itolo akabalilo.

¹⁴⁵ Ngimba umwe mutikukumbukila, Nkundwe Fred Sothmann, Nkundwe Banks Wood, akabalilo kākō uswe twāli panja mu Arizona nkyinja, akabalilo kākō uswe twāli pānja ukufwīma i ngulube sya javelina, kangi u Ntwa āyobile? Ngimba umwe mukamanya i findu Umwēne abōmbile nubupēlelēsyē, ukunāngīsyā fyofiki fisakwīsaga ukuboneka, bomūmo uswe twābūkīle mu nsebwe gula? Linga ikyo kyo kitalusye, umwe bakundwe babili yoba, “Ameni.” [Abakūndwe babili bikuyoba, “Ameni.”—Nsimbī] Nasiku ukupondwa.

¹⁴⁶ Kangi une ndinkuyibona mu mboniboni akabalilo kako uswe twēndesyāğa, ilisiku limo, i—i mboniboni ya Ntwa yaalisile kwa une, kangi une nītēndekesyāğa uku, ku kabalilo kala, akabalilo kākō une ngugomokela ku kāya, ukubūka ukukilania inyanja. Kangi akabalilo kako une nābukile ukukilania inyanja, ena, une naketile pa sitima...pamo ulubafu lwa nyanja, kūko i sitima syābūkīle panja. Kangi ālipo u nnyāmbāla unnini, u nnyāmbāla umpimba pala, kangi umwēne alinkuti, “Une ndendekisye ubwāto kulī ugwe, Nkundwe Branham.” Kangi akēne kālī kabwāto kanāndi kanini, ukufwana—ukufwana u kato mbutali, lōli akēne kālī kēlu bo matalala. Kangi umwēne alinkuyoba kwa une, “Aka ko ka ugwe ukulobokelamo.”

“O,” une ndinkuti, “akēne—akēne—akēne kakaya kakufwana.”

¹⁴⁷ Umwene alinkuti, “Akēne kakubukaga amamailosi malongo mana pa sala yimoyene, ukufyuka-nu-kwisa injila *iyi*.” Uko ko, ukufyuka-nu-kusuluka pa kiloboko.

“Loli,” une ndinkuti, “ikyene kitisakunyega une kwīsilya.”

¹⁴⁸ Kāngi polelo umwēne alinkuketela pasi, kangi alinkuti, “Buka mumo abene bikubuka.” Kangi une ndinkukēta, kangi pala ālipo u Nkundwe Fred Sothmann nu Nkundwe Banks Wood, itugesye mu bwāto yisīnguligwe mbindimbindi, na fimo ifyakupinyililako ifyōmbo mu nyuma mwa akēne. Nkundwe Banks ni kitili kikonyelile mmwanya bo *ulu*; Nkundwe Fred ni

kyāke kititigwe pa mbulo. Kangi umwene alinkuti, “Buka bo abene.”

Une ndinkuti, “Umma. Une ndisakubomba.”

¹⁴⁹ Kāngi u nnyambala uyu āyobile ku bene, u nnyambala unnini yula, alinkuti, “Ngimba umwe mwe banyambala ba bwāto?”

Nkundwe Banks alinkuti, “Ena.” Nkundwe Fred alinkuti, “Ena.”

¹⁵⁰ Loli une ndinkuti, “Abene bakaya. Une ne nnyambala gwa bwāto, kangi une mmenye une ndikubukaga itolo kuli ikyo, kangi une nsisimikisye une ngabagila ukubuka injila iyo.”

Alinkuti, “Ngimba ugwe utikubūka na bēne?”

Une ndinkuti, “Umma. Umma.”

¹⁵¹ Ena, une ndinkusyumbutuka. Kangi, akabalilo kako une nābombile, unnyambala unnini pa kiloboko alinkwāndūka lōsa ukuya nkundwe gwangu unnunu, Nkundwe Arganbright.

¹⁵² Kangi une ndinkugomokela mu mboniboni iyi, kangi kālipo akanini, akayūmba akatali. Kangi polelo i Lisyu lilinkuyoba kwa une. . . . Kangi mwesa ba umwe mukukumbukila iki, pamo, mwe bingi ba umwe. I Lisyu lilinkuyoba kwa une, “Twāla nkati i Kyākūlya. Kyūnga Ikyēne nkati. Iyo yo njila yēne iya kyūngila abēne apa, ko kubapa abēne i Kyākūlya.” Kangi une nātwele nkati, nātālile nātwele nkati, imikulumba imilūndu iminywāmu gīswile na bakaroti abamogi kangi ifisēke ifimogi, ni findu, une ngetilemo siku. Ngimba umwe mukukumbukila lilino, imboniboni?

¹⁵³ Lilino, kangi une nābabulile umwe pankyēni pāke iki ulusanusyo lwāli. Une nābagile ukubūka ku Zurich, Switzerland, nu Nkundwe Arganbright, ku lukomano lwa kilo ihano. Une nābabūlile abakundwe bo ikyēne kikaboneka, “Une ndisakubūka.” Kangi une nāli pāsi nu Nkundwe Welch Evans pāsi pala, akabalilo kāko Ikyēne kikupa ubusanusi.

¹⁵⁴ Ikilo kimo, une ngusubila u Nkundwe Welch ālisile nukunyega une, uswe twabukaga ku bwendo bwa kulob’iswi, kangi alinkuti Nkundwe Arganbright āngōlāga une. Une ndinkuti, “Umma ndaga, apa ikylene kili. Abene bikungagaga une.” Kangi utubalilo twingi. . .

¹⁵⁵ Komma ukwisila mwa Nkundwe Miner; umwene yo yumo mwa binitu abanunu ukukinda. Loli utubalilo tumo, linga abene babagile itolo. . . . Linga abene bikwinogona ugwe kulumbililaga ikindukimo iki kikulwana ni kimanyisyo kyābo, abene itolo bikuyoba ugwe kuyaga pala, ukwega abīnako kula. Kangi abene balinkuti. . .

¹⁵⁶ Nkundwe Arganbright alingolile une kangi alinkuti, “Nkundwe Branham,” itolo iki u Mbepo aayobile. Alinkuti, “Ugwe isa kuno, ntwala unkasigo na ugwe,” alinkuti,

“panongwa yakuti ugwe utikufimbilisigwa ukulumbilila fiyo mma,” alinkuti, “panongwa yakuti une ngwinogona abene bali na ugwe kwene kuli i kilo kimokyene.” Kangi alinkuti, “Ugwe lumu utikufimbilisigwa ukulumbilila kila.”

Kangi une ndinkuti, “Umma.”

157 “Ena,” alinkuti, “isaga kuno, ugwe nu nkasigo, umwe mwesa isaga kuno, uketile, kangi linga ugwe kubomba, une ngukwegaga ugwe mu luyāto. O, unkasi gwāngu, unkasi gwīnu, na bōsa ba abēne, uswe twisakubūkaga kula ukukīnda Switzerland, ukukilania mu Palestina.”

Une ndinkuti, “Umma.”

158 Une nāli nu lusanusyo. Une nālimbūlile Nkundwe Welch, pamo Nkundwe Fred na bene, “Une ngukubulaga ugwe ndubunju, loli unkasi gwangu ikyakwanda ikufimbilisigwa ukuyoba ikindukimo.” Kangi akabalilo kāko une nālinkōlile umwēne, polelo umwēne alinkukāna ukubūka. Une ndinkuti, “Apa ikyēne kili.” Muketile?

159 Lilino, akanini kala, akabwāto akēlu lwāli lula ulukomano lumolwēne. Ikyene kili kanunu kyosa ukubuka kulikosa kuno, pa kiloboko, nu lukomano lumu, loli ikyene kikaya kyakufwana, palema nalinga ikyēne kyāli kyelu kangi kinunu, ukungōlēla une ukukilania inyanja.

160 Nkundwe Fred, nu nkundwe pala, bīmīliligwe mu mboniboni iyi, abēne bīmīlilāga, “Būka ngati njāti, kuli ulusālo.” Loli une ngāpāsīsyē ukubomba ikyo. Kangi ukupīka abene ukuya banyambala ba bwāto, ikyene kyāsanusyāga abene bakāli balumbilili. Loli, une nāli ndumbilili.

161 Kangi polelo i Kyākūlya mu lila ilinīni, iliyūmba ilitali. Une ngābūkile ukukilania inyānja; kangi nāgomokile ku aka akayūmba akanini, kangi uswe twātēndike amadazeni ga matepi, aga mapiramidi na filifyōsa, ukunāngīsyā abāndu isala iyi uswe tukwītūgasyāmo.

162 Lilino fwanikisya na ikyo ni sīngi, i njosi. Iyi yāli mboniboni. I Fyakulya, apa Ikyene kili. Ubu bo buyo.

163 Kētēsya polelo iki kyābonīke. Polelo mbimbibi ukufuma pa mboniboni ya buna yila yilinkwisa pala, pamo injosi ya buna yālimbūliligwe une, mmwanya ikwīsa u Nkundwe Parnell. Umwene ali apa, pabuyobumo, papapa apa. Kangi Billy akāli apa mma, kangi u nnyambala yula āli nulutende. Umwēne yo gwakufumila ku Bloomington, une ngusūbīla, pamo Bedford? [U nkūdwe ikuyoba, “Lafayette.”—Nsimbī] Lafayette, ikuya ni ngomano. Kangi umwene āli ni njosi, kangi umwene āsulwike kwa Nkundwe Wood. Kangi umwene alinkuti, “Une itolo ngabagila ukukileka iki kibūke. Une ngufimbilisigwa ukuyoba ikyene, ngufimbilisigwa ukumbula Nkundwe Branham. Ikyene kikundamia une.”

¹⁶⁴ Kangi Kyala amenye, komma injosi yimoyene pakati pa bene. Isaga itolo, yimo, ibili, sitatu, sina, sihana, ntândātu.

¹⁶⁵ Nkundwe Parnell alinkuti, “Une nāli ni njosi inhesya. Une nāgogwile ukuti une nayaga nu lukomano kumwanya kula. Kangi mu njila yimo iyingi, lulipo u lukomano apa mu kipanga ikipya, ngati.” Kangi alinkuti, “Ikipanga ikipya iki,” mumo ikyene kyasókile, ukuti umwēne āswigága nongwa ya fiki abēne bakapilikisaniaga pakati pa babili, pamo ikindukimo pa njila yila. Kangi alinkuti umwene ālimile apa, mpaka, “Ena, une nāli nkati muno. Une ngugūlilaga itolo, kangi une ngwimilaga ububombelo.” Kangi alinkuti, “Unnyambala ikwisa ukukinda nnyumba iyi, afwele isuti ya bulauni, kangi ilibuku limo. Une ngwinogona umwene aasimbaga.” Kangi umwēne ālimbūlile Nkundwe Parnell, alinkuti, “‘Ulu lo lukomano ulwakwigalika. Ulwēne lo itolo kuli badiakoni na bakyungahela.’” Ena, umwene mu luko lumo ālipilike āsulumanisigwe panini. Polelo umwene alinkubuka panja pa kifigo kya kipanga ikipya, i kipanga iki kyayēngigwe, pamo iki kitendekigwe, kitendekisye. Kangi akabalilo kāko umwēne ābūkile pānja, ukwēne kwāgwag’amatala, akabalilo akabābi, mmapepo.

Kangi nabamo ba bāndu aba bāmēnye nakimo isya iki.

¹⁶⁶ Kangi akabalilo kāko une nābūkile pānja pa kifigo, une nālīmīle pala, ngukēta kubwa kubwīngilil’ilisuba. Une ndinkuti, “Komma ukwipilika ukuti usulumanisigwe, Nkundwe Parnell. Une ngukulōngosyāga ugwe, iki ugwe kufimbilisigwa ukubomba.”

¹⁶⁷ Kangi Nkundwe Parnell, kangi aligwesa gwa bosa ba abene, bāmenye une ngābabūlile abēne nabumo ubulinganio. Ikyene kyo lululu lilino; palema, ukuketa ikyene akabalilo kako abene bayobaga ikyene. Ngimba ugwe gwākētesisye bo bwēngo bulebule une nāsōkilēpo pala, Nkundwe Parnell? Ukukyūnga ukuti ndingakubūlāga ugwe. Kangi ndinkukindilila, nasiku ukuyoba nakimo kwa Nkundwe Wood pamo nayumo uyungi, nayumo. Itolo ndinkukileka ikyene, panongwa yakuti une nālōndaga ukukēta iki ikyene kyalongolelaga ngāko. Ngimba umwe mupilikemo une nguyoba panandi, “Une ngutamigwa”? Ikyo kyo iki ikyene kyali.

¹⁶⁸ Kangi polelo, Nkundwe Parnell, umwene āyobile ukuti une nāyobīle ku mwene, “Nkundwe Parnell, andaga. Kangi ubuyo bwakwānda ugwe kwisa kuyaga Sipora.” Sipora, “Sipora,” iki kikusanusya haifeni, pamo ima, pamo ikindukimo. Une ndinkuti, “Komma ukusyāla pala. Polelo bukaga, pabūngi, kangi ugwe kwisakummwaga unkikulu unkangale; kangi polelo komma ukwima pala. Bukaga kangi, ugwe kwisa kumwagaga unkikulu unkangale nalōli; komma ukwima apo.” Kangi akabalilo kōsa uswe twāli, une nāyobāga, uswe twēndāga

ukukinda mmatalala. Kangi une ndinkuti, “Buka mpaka ugwe kwagaga u Nkasi gwangu. Kangi akabalilo kako ugwe kummwaga u Nkasi gwangu, ima pala!” Kangi alinkuti umwene alinkukéta, kangi uswe twali panja pa matalala, pa lulangalanga. Kangi une ndinkuyonga. Kangi umwene alinkukéta kunyuma, kangi umwene alinkukéta u nkasi gwake ikufutula amisi ukufuma ku kisiba, kangi u ndũmbilili yumo ikukwāba pa mwēne, ikukwāba umwēne ukusōkāpo pa mpopi. Umwene anketesya umwene. Kangi umwene alinkusumuka.

¹⁶⁹ Apa lulipo ulusanusyo lwa njosi yako. Kangi une nabagile ukukubula ugwe, ikilo kila, loli une itolo ndinkusyumbutuka ukusōkāpo. Mu mbwīngi ukuti Sipora, kangi unkikulu yumo ugwaiyolo, kangi uyungi naloliloli, nkikulu nkangale fiyo, ikyo kyo fipanga. Muketile? Kangi Sipora ukuya naloliloli u—u nkasi gwa Mōse, Sipora, kangi uswe tukuketesya ukuti une nalimbulile umwene komma ukwīma ku bēne, kali abene baali bakangale bulebule. Abēne bāli fipāngānio. Komma ukwīma ku bēne. Abēne bītūgēle akabalilo kābo. Loli akabalilo kako umwene ikwisa ku Nkasi gwangu, iki kyo Kipanga kyangu iki Yeso Kristi andumile une, iki mu lisiku lyabumalikisyo ili, kangi apa Ikyene kili, “Ima pala!” Kangi une nābukile ku-bwa-ku-bwīngililo.

¹⁷⁰ Polelo Kalumbu Steffy. Umwēne lumu akaya apa, panongwa yakuti umwēne afumile pakuya nkipatala. Une ngamanya kūko... Ngimba Kalumbu Ste-...? Ena, apa umwene alipo. Kalumbu Steffy ikwisa ku nyumba yangu kuli u lwiputo, bo umwēne ākāli ukubuka ku kipatala kuli u bupanje, ukuti Kyala isakuntula umwene nukunsaya umwene. Kangi Umwene naloliloli ābombīle.

Kangi umwene alinkuti, “Une naali ni njosi inhesya, Nkundwe Branham.”

Une ndinkuti, “Ena?”

¹⁷¹ Kangi umwene alinkuti, “Une nāgogwile ukuti une nāli panja ku Bwingilil’ilisuba. Kangi une...” Iyo yo yāntāndātu yila. Kangi umwene alinkuti, “Une nāgogwile ukuti une nāli panja ku Bwingilil’ilisuba, kangi ikisu kyātwāmba. Kangi akabalilo kāko une nākētīle, īmīle pa kām̄ba, ālipo u nyāmbāla unkāngāle fīyo ni ndali, indefu inyēlu, kangi syo nywīli nki umwēne alinasyo syāmesigwe pāsi ukukilania ikisyo kyāke. Kangi umwēne āli na mwēlu uniēmbeteligwe-ukusyūngutula, ikindukimo, u mwēnda,” alinkuti, “u mbelo gwabebelusyāga ugwēne.” Une ngwīnogōna ikyo kyo kotalusya, Kalumba Steffy, bo lula. Kangi alinkuti, “Une ndinkūmilisya ukusegelēla kifuki. Umwēne ālīmīle, mwanya pamwanya pa kyāmba, ikukētēsya kubwa kubusōkēlo.” Kangi alinkuti, “Une nāswigāga, ‘Yo ywāni u nnyāmbāla unkāngāle uyu?’” Kangi umwēne āsēmīle kifukiko, kifukiko. Kangi akabalilo kāko umwēne āfikile kifukiko, umwēne ālīm̄wāgēnie ywāni umwēne āli. Umwēne āli Eliya

nsitakufwa, u nsololi, imile pamwanya pala ikukētésya u Busökélo.

¹⁷² Umwene alinkuti, “Une ngufimbilisigwa ukumbona umwene.” Umwene āli nu kufūmbwa kumo. Kangi umwene alinkubopa pamwanya pa kām̄ba kangi alinkugwila pāsi pala, ukuyoba ku mwene, mu ngamu ya Eliya. Kangi alinkuti, akabalilo kako umwene ayobege... Umwene apilike ilisyu, alinkuti, “Ngimba ugwe kulonda fiki, Kalumbu Steffy?” Kangi ikylene āli une.

¹⁷³ Injosi yāko yāsisimikisigwe palapala pala, Kalumbu Steffy. Kabuno, mbibimbibi ukufuma apo, une nābūkile ku Louisville. Iki umwene āfūmbilwe lwāli lwīpūto. Muketile? Kangi umwene alinkumalisya mōsa kanunu, ku kipatala; kangi ikimanyilo kya une ngubūka ku bwīngilil’ilisuba, ngukētésya kubusōkel’isuba, ku ntimo gwāngu. Kētésya. Akabalilo kākō. . .

¹⁷⁴ Une ndinkubuka ku Louisville. Kangi akabalilo kākō une ngugomokēla nyuma, une mu luko lumo ndinkwānda ukubūka ku kipata, kangi pala fyalipo ifikitiko fikitikigwe pala, ukukilania ikipata kyāngu. Tata. Goynes, ugwa lukindi lwa kāya apa, ābūkāga ukufyūka u nsebwe. Umwēne alinkuti, “Billy, isaga kuno.” Alinkuti, “Ugwe kufimbilisigwa ukusemesya ifipata fyāke ni findu, ulupaso, ulupaso lwamabwe ni fipata.”

Une ndinkuti, “Ena, kanunu, Bill.” Une ndinkuti, “Une ngwisa—une ngubombaga ikylene. Ndili?”

¹⁷⁵ Umwene alinkuti, “Une ngwisa kukubula ugwe. Une ngwisa kukuleka ugwe ukumanya ndili.” Une ndinkuti... “Papapa ikyākwānda ikya kinyinja, abene bikwandaga ukubomba ikylene.”

Une ndinkuti, “Umma ndaga.”

¹⁷⁶ Popāpo une ndinkwānda ukugomokela mu nyūmba, kangi u nkasi alinkuti, “Une ngulōndigwa ukubūka ku malūka lululu mbibimbibi.” Kangi une nābūkile ukusuluka u nsebwe. Kangi u ndumiana, Raymond King, uyu yo inginiya gwa kāya. Une akabalilo kōsa nālīnkōlīle umwēne “Mbulukutu Ndipa.” Panongwa yakuti, uswe twāli banike abanini, tukōgēla palikimo, umwēne alinkutika u miana mu mbulukutu ni kibugutula kya ndipa. Kangi uswe akabalilo kōsa twālīnkōlīle umwēne, “Mbulukutu Ndipa.” Umwēne ikwītūgāla palapala pāsi pa nsebwe ukufuma kwa une, kifuki—kifuki ikifigo kyākibili pāsi pa Nkundwe Wood.

Kangi polelo une ndinkuti, “Ndipa, isaga kuno i miniti.”

Umwene alinkuti, “Umma ndaga, Billy.” Kangi umwene alinkwisa ukukilania kula.

Une ndinkuti, “Ikikitiko kila iki ugwe gwākítike pāsi?”

¹⁷⁷ Umwene alinkuti, “Billy, ikylene kyo, abene bisakwegela ikindu kyosa nkati.” Alinkuti, “Imipiki gyōsa igi, ifilupaso ifi, na filifyōsa ifingi, fikufimbilisigwa ukusemesigwa.”

178 Une ndinkuti, “Ena, u inginiya ālimbūlile ukuti i nyūmba yāngu lwīsile pakati pa lukīndi.”

179 Alinkuti, “Ena, lōli abēne bikuyaga pakwēlētēsya ikyēne. Bikuyaga pakwēgēla ikyēne nkati, mulimōsa.” Alinkuti, “Iyāngu yōpe yili.”

180 Une ndinkuti, “Ena, Nkundwe Wood yo—yo nkeka-mabwe, kangi,” une ndinkuti, “Une ngwisa—une itolo ngumwega umwene ukusemesya ilyene ukugomokela.”

181 Alinkuti, “Billy, komma ukupalamasya ikyēne. Unko u njengesi abōmbe ikyo. Iyo yo nyumba-ya-ntimi, bule iyēne?”

Une ndinkuti, “Ena, nkulumba.”

Alinkuti, “Ndeke umwene abombe ikyene.” Alinkuti, “Ugwe umenye iki une ngusanusya.”

Une ndinkuti, “Ena.”

182 Kangi une ndinkusyumbutuka, kangi, mbibimbibi *lula*, ikindukimo kilinkutika ikyene. [Nkundwe Branham ikukuba ulobe lwake—Nsimbi] Une ndinkubuka kunyumba, ndinkubuka nkyūmba kyangu kya finyamana, ndinkusala ilibuku lila, kangi pala ilyene lyali. Ikyene kikāli ngelwa sya konkiri mma; ikyene kyāli mabwe. Une ndinkuti, “Meda, itēndekesyāga.”

183 Injosi ntāndatu isyakutalula, kangi polelo imboniboni yilinkukufwika ikyēne. “Akabalilo kākō ifindu ifi fikwisa ukuboneka, sanukila ku bwīngililo.”

184 Une nakōlile Tucson. Nkundwe Norman ali nabo ubuyo. Une ngamanya kūko une ngubuka. Une ngamanya isyakubomba. Une ndi itolo mu. . . Une ngwīma. Une ngamanya isyakubomba. Une nguleka a kāya une ndikufimbilisigwa ukuhombapo i lēnti. Umfwālo gwāngu go ma dola mia yumo pa ndungu. Kangi une kifuki ngufimbilisigwa ukuhomba amadola mia yumo pa mwēsi kuli i nyumba. Une ndi papapa apa na bakundwe bangu na bakalumbu, kūko une nganīgwe. Kangi une ngubuka, une ngamanya kūgu. Une ngamanya fiki. Une ngabagila ukukubula ugwe fiki. Loli kilipo ikindu kimokyene iki une nkimenye, ko kukonga iki Umwene ikuyoba. Une ngamanya, mmenye yo njilanki iyakusanukilako, kyo kiliku ikyakubomba. Iyene yikaya nayimo iya lyangu. . .

185 Une ngusakikisya Abraham ālipilike injila yila akabalilo kako Umwene ālimbulile umwene, “Buka kula, ukukilania ikisoko.” Umwēne akāmenye ikyakubomba lōli ukuyāta, ukwipāgūla mwēne. Une ngāmēnye ikyakubōmba.

186 U Mpyāgilo ugu gwākīndāga kulubunju, undungu gumogwene ukufuma mmayolo, ukufwana isala ya butatu ndubunju, une nāfumile pakusumuka kangi nānwile amisi, kāngi nābikile ikyakukīnga pamwanya pa Joseph, nkyumba kyake. Kangi polelo une ndinkugomokela, kangi itolo ndinkulambalala pāsi. Une ndinkubuka ukugon’utulo. Kangi

akabalilo kako une naabukile ukugon'utulo. . . Une nguya utu utunjosi utunini ni findu ukusōsyāpo, ukuti umwēne mwisakēta u lwālo lwa iki une ngwitēndekēsya ukuyoba. Une—une nākupilile u Yosefu, kangī une nāgomokīle nukwakulambalala pāsī, nukubuka kukugona utulo. Kangī une nāgogwile i njosi.

¹⁸⁷ Kangī une nāgogwile injosi ukuti une nālimbwēne u nnyāmbāla uyu ābagile ukuya tāta gwāngu, palema nalinga umwēne āli nnyāmbāla unkulumba unywāmu. Kangī une nālimbwene u nkikulu uyu abagisenie ukuya mama gwangu, pēne umwēne akābonekaga bo yu māma gwangu. Ku kangī u nyāmbāla uyu āli ngāsi fiyo ku nkasi gwāke. Kangī umwēne āli ni ngili iyanguto-ndatu, kūko umwēne apyāsiseye ulukili ulu. Kyangi ikyēne kyāpelile u. . . Umwe mumenye, ubukeke bwa lukili, ukukilania i kisinga, umwe mumenye, ikyēne kikupela ingili ya nguto-ndatu. Kangī akabalilo kalikōsa u nkikulu uyu ayaga pakwanda ukusumuka mmwanya, umwēne itolo ankamataga umwēne nu kuntika umwēne pa ntu, nu kunsilisa umwēne lōsa. Kangī polelo umwēne ālāmbalalāga pala, nu koloma nu kukūta, kangī polelo umwēne āndāga ukwisa ukugomokela mmwanya kangī. Umwēne endendekaga ukusyuūngutīla, ikwitūfya, ni kipāmbāga kyāke kisōkile pānja, nkulumba mwīnitu nywāmu. Kangī akabalilo kāko umwēne ābagile ukufyūka mmwanya kangī, umwēne āmwēgāga umwēne pa mmilo, nu kwēga iyi ingili ya nguto-ndatu, nu kundēndūla umwēne pa ntu ni yēne, ukungwīsia umwēne pāsī. Ukwēnda ukugomokela nu kusōsya pānja ikipāmbāga kyāke, ngati umwēne ābōmbile ikindukimo ikinywāmu.

¹⁸⁸ Kangī une nālimile panja, ngukētēsya ikyene. Une ndinkwinogona, “Une ngabagila ukwimikāna nu nyambala yula. Umwene yo nywamu fiyo. Kangī, polelo, umwene abagile ukuya baba gwangu, loli umwene akaya tata gwangu umma.” Kangī une ndinkuti, “Umwene akaya ni mbombo nayimo ukumbōmbela unkikulu yula bo ulu.” Kangī une ndinkuya mu luko akayabo kanini nsulumēnie nu mwēne. Popāpo, polelo, pakamokene itolo, une ndinkukaba ubukifu ubwakufwana, kangī une ndinkubuka kwa umwēne, nu kunkamata umwēne pa kolala nu kunsyūmbutusa umwene ukusyuūngutīla. Kangī une ndinkuti, “Ugwe ukaya nabo ubwabuke ukuntika umwene.” Kangī akabalilo kāko une nāyobile ikyo, iminyōfu gilinkukula. Une nābonekāga ngati i līndu limo. Kangī u nyāmbāla ākētīle ku minyōfu gila, kangī polēlo umwēne alinkūndīla une. Kangī une ndinkuti, “Ugwe kutika umwene kangī, ugwe kubukaga ukubomba na une.” Kangī umwene mu luko lumō alinkwīlāmwa ukuntika umwene kangī. Kangī polelo une ndinkusumuka.

¹⁸⁹ Kangī une ndinkulambalala pala pakabalilo kanini. Une ndinkwinogona, “Ngimba ikyo kyo fiki? Kihesya une nagogilwe injosi ukufwana nu nkikulu yula.” Kangī itolo nkabalilo, apa Umwene ikwisa. Une ndinalo ulusanusyo.

¹⁹⁰ Unkikulu ikwimilila i kipanga kya kisu-kya-pasi, umwisyugu, ikisu kyosa. Une napapigwe mulamula mu bufubanie ubu, kangu apa une ndipo. Umwene abagile ukuya mu luko lwa u—u mama gwa...linga umwene ali mama gwa ndogwe, loli pope une napapigwe mulamula mu kyene. Kangu u...u Ndume gwake yo fipanga-fipaguke ifi fikundagila umwene. I ngili iya nguto-ndatu iyi umwene alinayo, yo lōso lyapatatu mu ngamu insyōbi, ukuti, akabalilo kalikōsa umwene ikwanda ukufyuka, ikilundilo, ukwitikisya Ikyene, umwene ukulūpula umwene pasi ni kyene. Kangu, ena, umwene ukuya nnywamu fiyo, une ndinkusyumbutuka, nali nu lutende panini nu mwene. Kangu polelo une ndinkubopela ku mwene, mulimōsa, kangu iminyōfu gyāli minyōfu gyālwitiko. Kila kyālindēndike une ukwinogona, “Linga Kyala ali na une, kangu abagile ukumba une iminnyofu, unko une nime panongwa ya umwene. ‘Leka ukuntika umwene!’”

¹⁹¹ Yabagile ukuya sala ya kalongo mu lisiku, akabalilo kako unkasi gwangu āgelāga ukufika nkyumba, kangu ikyene kyābonike. Une nābūkile mu mboniboni ulubunju lula, kangu une mu njila yimo...Lilino, kumbukilāga, iyene yikali njosi mma.

¹⁹² Kulipo ukukindana pakati pa njosi ni mboniboni. Injosi ko kabalilo kōko ugwe kubūka ku kugon’utulo. Imboniboni, akabalilo kōko ugwe utikubūka ku kugon’utulo. Uswe tupāpigwe injila yila. U mūndu gwāmwalō, akabalilo kōko umwene ikugogw’injosi, ikyene kili mu muyepo-bwa-pāsi bwāke. Kangu ubuyepo-bwa-pāsi bwāke buli kubutali ukusōkāpo ukufuma ku mwene. I fipilikisyo fyāke fikubombabomba, pēne pāpo umwene ali mu buyepo bwāke ubwākwānda. Mu buyepo ubu, ugwe, ugwe uli kanunu; ugwe kuketa, kōnja, kwipilika, kunūngisya, kupilika. Loli akabalilo kako ugwe uli mu kusitakuyapo kwako, kugon’utulo, ugwe utikuketa mma, ukonja, ukwīpilika, ukunungisya, pamo ukupilika. Lōli kilipo ikindukimo, akabalilo kōko ugwe kugōga, ukuti ugwe kugomokela ku buyepo ubu. Kulipo ukukūmbukila, ukuti ugwe kukumbukila ikindukimo iki ugwe gwāgogwīlēpo, ifyinja ifi fikindilepo. U mūndu gwāpalipōsa ali njila yila.

¹⁹³ Loli akabalilo kako Kyala ikutendekelangani ikindukimo, u buyepo-bwa-pāsi ubu butikuya kubutali ukusōkāpo ukufuma apa, ku nkēti, lōli amabuyepo gosa-mabili gali papapa palikimo. Kangu u nketi, mu mboniboni, atikubūka ukugon’utulo. Umwene akāli ali mu fyākwīpilikisya fyāke, kangu ikukibona ikyene.

¹⁹⁴ Une nālīngāniāga ikyo ku bagānga bamo, ilisiku ilīngi. Kangu abēne balinkufyūka mmwanya nukuyoba, “Kyakuswīgīsyā. Nasiku nu kwīnogōna isya kīndu bo ikyo.” Akabalilo kako une negaga ulugelo lwa luyigo, kangu abene balinkuti une...Abene bakakibwēnemo siku ikindu

kilikyosa bo kila. Muketile? “Ena,” alinkuti, “kilipo ikindukimo kikuboneka kwa ugwe.” Kangi une ndinkuti. Une ndinkukiyoba ikylene. Umwene alinkuti, “Ikyo kyo kyene, katikati.” Muketile?

¹⁹⁵ A mabuyepo mabili gala gikwītūgāsya palapala kifuki palikimo. Ikyēne kyo nakimo une nābagīle ukubomba, kangi ikyēne kitikumbela une ukuya nkinda aligwesa uyungi. Ikyene kyo itolo, Kyala ātendike ikylene injila yila. Ugwe utikubuka ku kugon’utulo mma. Ugwe uli papapa apa, itolo ngati ugonil’utulo. Ugwe gwimile apa, kuketa pānja, bo *ulu*.

¹⁹⁶ Kangi mwesa ba umwe mukibwene ikylene, ukusyungutula i kisu-kya-pāsi. Ugwe utikubuka ukugona utulo mma. Gwimile apa pa kigemo, kuyoba ku bandu, ugwe kumbilika une ngubuka mu mboniboni nu kugomokela. Akabalilo kako une nitogile mwigali na ugwe, kulikosa ukungi, nu kukubula ugwe ifindu ifi fikuyaga pakuboneka; kangi kikatoligwamo siku, nasiku kibōmbile. Ngimba alipo yumo uyu aketilemo siku ikylene kikutoligwa? [Ikilundilo kikuyoba, “Umma.”—Nsimbi] Umma, nkulumba. Ikyēne kikabagīla ukutoligwa. Ikyēne kitisakutoligwa, akabalilo kōsa ikyēne yo Kyala. Kētēsya, mulamula pa kigemo, maelifu, pankyēni bakalongo ba maelifu ga bāndu, mōpe mu njobelo iyingi isi une ngabagila nukuyoba, pōpe ikylene kitikutoligwa. Muketile? Ikyene yo Kyala!

¹⁹⁷ Lilino, mu mboniboni iyi, pamo bo une nāyobāga, une nākētīle kangi une ndinkukibona ikindu ikihesya.

¹⁹⁸ Lilino, ikylene kyabonekaga ukuti u mwanundumiana gwangu unnini, Yosefu, āli ku lubafu lwangu. Une nayobaga ku mwene. Lilino, linga ugwe kukētēsya imboniboni kifuki fiyo, ugwe kwisakukēta nongwa ya fiki Yosefu ālīmīle pala.

¹⁹⁹ Kangi une ndinkukēta, kangi pala lwālipo u lusīngi ulunywāmu. Kangi pa lusīngi ulu, mu—mu bubāmbikāno bwa njuni, utuyuni utunini fiyo, kifuki sinda gwa inchi mbutali, kangi sinda gwa inchi mbufyuke. Utwēne twāli tunini tufumakubwīte. Utuyoya twābo utunini twakomeligwe pāsi. Kangi twalipo kifuki tubili pamo tutatu pa lusamba lwa pamwanya, ntāndatu pamo lwēle pa lusamba ulukōnge, kangi kalongo na mahano pamo malongo mabili pa lusamba ulukōnge; ukusuluka pāsi mbubumbe bwa piramidi. Kangi bala abinitu abanini, abatumigwa abanini, kangi utwēne twāli nalōli tukatēle ukufwāna. Kangi utwēne twākētēsyağa ku busōkēlo.

²⁰⁰ Kangi une nāli ku Tucson, Arizona, mu mboniboni, kabuno ikyēne kyātēndike ikyēne fīyo lubīngililo ukuti Umwēne akālondāga une ukutoligwa ukukēta kūko ikyēne kyālīko. Une nāsālağa i kimata kya munsānga ukufuma ku myāngu, ukufuma ku lulangalanga. Kangi une ndinkuti, “Lilino, une mmenye iyi yo mboniboni, kangi une mmenye ukuti une ndi ku Tucson. Kangi une mmenye ukuti tula utuyuni utunini pala tukwīmilila ikindukimo.” Kangi utwēne twākētēsyağa kubwa ku

busōkèl'ilisuba. Kangi mōsa nkabalilo ka mbibimbibi utwēne tulinkwēga ubwīnogonēlo ubwa kupululuka, kangi ukusōkāpo utwēne tulinkubūka, kubwa ku busōkèl'ilisuba.

²⁰¹ Kangi mbibimbibi bo utwēne tusōkilèpo, u bubāmbikāno bwa njuni inywāmūpo bulinkwisa. Isyēne syābonekāga ngati ngungubiya, amapiko amapyāsyē-amūgi, luko lwa lāngi lwa bufubifu, panini lāngi imbepepo ukukīnda iki aba abatumigwa abanini abakwānda bāli. Kangi abēne bīsāga kubwa-ku-busōkēlo, nakalinga.

²⁰² Kangi mwanakalīngāpo bo isyēne syāsōkilèpo ukufuma ku bukētēlo bwāngu, une ndinkusyūmbutūka kangi ukukēta kubwa-ku-bwīngilil'ilisuba, kangi pala icyēne kilinkuboneka. Pala kyāliipo i kilūdūma iki nalōli kyasenyendile ikīsu kyōsa.

²⁰³ Lilino, komma ukupondwa iki. Kangi umwe, pa tepi, yaga basisimikisiyi umwe mukupilikisiya iki kanunu.

²⁰⁴ Ikyākwānda, i kilūdūma. Kangi une ndinkwīnogōna icyēne kyāpilikigwāga ngati mpaka gwa kōgo, kali kyofiki ugwe kukikōlela ikylene akabalilo kako indege sikukilania akōgo, kangi akogo kakugomokela ku kisu. Itolo kyāyugēnie, ngati, ukubuna, kilikyōsa. Polelo, icyēne kyābagile ukuya i—i— i kilupule ikikulumba kya kitayataya, ni njasi, ngati; une ngayibwēne i njasi. Une itolo nāpīlike u bulūdume ubukulumba bula ubu bwābūkile pānja, ubu bwāpilikigwāga ngati icyēne kyāli kwītōngo, ukufuma kwa une, ku bwa ku Mexico.

²⁰⁵ Lōli, icyēne kyasenyendile ikīsu. Kangi akabalilo kāko icyēne kyābōmbile, une nākāli ngukēta ku bwīngilil'ilisuba. Kangi kubutali kula kwa Syepwa, une naketile u bubāmbikāno bwa kindukimo bukwisa. Ikyēne kyābonike ngati ukuti icyēne kyābagile ukuti kyāli tutononde tunini. Pakabagile ukuyapo nakimo ikininipo ukukīnda fihano, kangi komma ukukīnda ihano-na-ibili. Lōli, Abēne bāli mbubūmbe bwa piramidi, ngati abatumigwa aba bikwisa. Kangi akabalilo kāko icyēne kyābōmbile, a Maka ga Kyala Mwenemaka galinkufyūsya une ukwākwāgāna na Bēne.

²⁰⁶ Kangi une mbagile ukukēta Ikyēne. Ikyēne kikandekāmo une siku. Amasiku lwēle gabūkile, kangi une ngabagila ukwibwa icyēne, nalīno. Une ngālimo siku na kalikōsa ukundamia une bo kila kibōmbile. Abakunyūmba bāngu bisakubabūla umwe.

²⁰⁷ Une nābagile ukubabona a Bāndūmi bala, gala amapiko amabūmbigwe-munyuma, bikubopa nubwēngōpo ukukīnda akōgo kābagile ukwēnda. Abēne bikufumila kwa Syēpwa, mu kupāgukāna, ngati kukupisiya kumokwēne kwa kisige. Komma ukufwana ukukupisiya ikisige kyako, itolo a kamuli, Abene bāli pala. Une ngāli nako akabalilo ukubala. Une ngāli na kabalilo ukōngelelāpo ukukīnda itolo ukukēta. Bāmaka Bala, bakulumba, Bāndūmi bāmāka, bēlu bomatalala; amapiko gabīkigwe, ni mitu. Kangi Abēne bāli, “Whuu-whuu!” Kangi

akabalilo kâko ikyène kyâbômbile, une nânyakilígwe mu piramidi iyi isya mbâmbikâno.

²⁰⁸ Kangi une ndinkwinogona, “Lilino, iki kyo kyene.” Une nâli ntalale mosa. Kangi une ndinkuti, “O, mwe! Iki kikusanusya ukuti kwisakuyangako ukulûnduma kûko kukungoga une. Une ndi kubumalikisyo bwa nsebwe gwangu lilino. Une ndingababûlâga abându bângu, akabalilo kâko imboniboni iyi yikusôkâpo. Une ndikulônda abêne ukumanya isya ikyène. Lôli, u Tâta Gwakumwanya anyitikisye une ukumanya lilino ukuti akabalilo kângu kamalîke. Kangi une ndisakubabulaga ikikolo kyangu, ukuti abene bisakupasya isya une, ‘Panongwa yakuti, umwêne ali kifuki ukubuka.’ Kangi a Bândûmi aba bîsile kuli une, kangi une nisakugogîgwa lululu lilino mu luko lumu lwa kipufulilo.”

²⁰⁹ Polelo ikyene kilinkwîsa kwa une, akabalilo kako une naali mu bubâmbikâno ubu, “Umma, ikyo kikaya mma. Linga ikyene angali kigogile ugwe, ikyene angali kigogile Yosefu.” Kangi une nâbagîle ukumpilika Yosefu ikungôlêla une.

²¹⁰ Ena, polelo une ndinkusyumbutuka kangi. Une ndinkwinogona, “Ntwa Kyalâ, ngimba imboniboni iyi yikusanusya fiki?” Kangi une ndinkuswiga.

²¹¹ Kangi polelo ikyene kikwisa kwa une, (komma a masyu) itolo ukwisa kwa une. “O! Abo bo Bândûmi ba Ntwa, bikwisa ukumba une ubutumigwa bwangu ubupya.” Kangi akabalilo kako une ninogonaga ikyo, une nâfuyisye ifiboko fyângu, kangi une ndinkuti, “O Ntwa Yeso, ngimba Ugwe kulôndaga une mbombe fiki?” Kangi imboniboni yilinkundeka une. Kuli kifuki isala yimo, une ndinkutoligwa ukwipilika.

²¹² Lilino, umwe bandu mumenye iki isayo sya Ntwa sili. Loli, a Maka ga Ntwa go palikimo makindane, a Maka ga Ntwa mu luko lwa mabuyo gala. Une ndinkwipilika Ikyene, twîngi, utubalilo twingi, pabutasi, mu mboniboni, loli nasiku bo lula. Ukwene kukwipilika ukuya lutende lwalugîndiko. Une natilaga fiyo mpaka une nalalatile, mu buyepo bwa Bandu aba.

²¹³ Une nguyoba u Bwanaloli. Mumo Pauli áyobile, “Une ngusyoba mma.” Umwe mukalingólîlêmo une siku nguyoba kalikosa akasobi ukufwana ni kindukimo bo ikyo. Ikindukimo kîtendekisye ukuboneka.

²¹⁴ Polelo, bo kakindilepo akabalilo, une ndinkuti, “Ntwa Yeso, linga une ngugogigwaga, unko une mmanye, polelo une ndisakubabûla abându bângu isya iki. Lôli linga ikyène kyo kindukimo ikingi, unko une mmânye.” Lôli, nakimo kyâlyâmwîle.

²¹⁵ Ukufuma pâpo u Mbepo âlîndekîle une, ukufwana sinda gwa sala, une ngusakikisya, pamo ukongelêlâpo, Une ndinkuti, “Ntwa, linga ikyene kili, polelo, ukuti une ngugogigwaga, kangi Ugwe umalile na une pa kisu, kangi—kangi une nguyaga

pakwegigwa ku Kaya lilino; iki, linga ikyo kyo kyene, ikyo kyo kinunu. Ikyo kyo kyosa kinunu. Popāpo,” une ndinkuti, “linga ikyene kili, unko une mmanyane. Tumaga a Maka Gako ukugomokela pa une kangi, polelo une ngwisa kumanya ukusita kubabūla abāndu bāngu pamo aligwesa isya ikyēne, panongwa yakuti Ugwe kwītēdekēsya ukunyākilila une ukusōkāpo.” Kangi une...Kangi nakimo kilinkubombigwa. Kangi une ndinkugulila pakabalilo.

²¹⁶ Polelo une ndinkuti, “Ntwa Yeso, linga ikyene kitikusanusya ikyo, kangi ikyene kikusanusya ukuti Ugwe uli nakyo ikindukimo kuli une ukubomba, kangi ikyene kisakusetuligwaga kwa une pankyeni pake, polelo tuma a Maka Gako.” Kangi Ikyene kifuki kilinkunyega une ukufuma mu kyūmba!

²¹⁷ Une ndinkwiyāga nīmwéne, pabuyobumo, ukukilania mu nguto. Une nābagile ukupilika unkasī gwāngu, kubuyobumo, ikugela ukuyugānia ikifigo. I kifigo mu kyūmba kya kitala kyāfūngīgwe. Kangi une nāli ni i Bāngēli līgwiķe, kangi ilyēne...Nābalāga, une ngamanya, lōli ikyēne kyāli nkati, une ngusūbīla, Baroma untu gwa 9, ilinandi lyābumalikisyo:

...*Kēta, Une ngulāmbalika mu Siyoni i libwe-lyapanguto, ibwe-lyakwītābaniāmo, i lipala ibwe lyapanguto, kangi aligwesa uyu ikwitika pa mwene atisakuya ni soni mma.*

²¹⁸ Kangi une ndinkwinogona, “Ikyene kyo kihesya une ngubalaga ikyo.” Mbepo akāli ikumbīmba une, nkyumba! Une ndinkwigala ili Bangeli kangi ndinkwima pala.

²¹⁹ Une ndinkubuka ku dirisya. Iyene yali sala ya kalongo pamusi, pamo kinunupo. Kangi une ndinkufyusya ifiboko fyangu, kangi une ndinkuti, “Ntwa Kyala, une ndikupilikisya. Ili lyo lisiku ilihesya, kwa une. Kangi une ndi palubafu lwa nimwene, kifuki.”

²²⁰ Une ndinkuti, “Ntwa, ngimba ikyo kikusanusya fiki? Kungu une mbāle kangi, linga ikyene yo Ugwe.” Lilino, iki kikupilikigwa bwānike. Kangi une ndinkusala i Bāngēli, ndinkwīgūla ilyēne mōsa. Pala ikyēne kyāli kāngi, ku buyo bulabula, Pauli ikubabūla abaYuda ukuti abēne bāgelile uku... ikubūla abaRoma ukuti abaYuda bāgelile ukwitikisya Ikyēne ukwisila mu mbombo, lōli ikyēne kyo ukwisila mu lwītīko ukuti uswe tukwītīka Ikyēne.

²²¹ Ena, akene kāli kabalilo akatilisya, ukufuma pala. Lilino umwe mukuketa kuko une ngwima. Une ngamanya iki kikuboneka. Une ngamanya ikyākuyoba.

²²² Lōli lilino unko une, lilino, ukufuma lilino ukukindilila, kuli a makōnge, kifuki maminiti kalongo na mahano, malongo mabili, unko une ngele ukuyoba ikindukimo apa lilino. Kumbukilaga, komma akabalilo kamo i mboniboni sila

sitoligwemo siku. Lilino une ngwegaga a Masimbo pa kabalilo, linga umwe mukukétésya, mu Busetuli untu gwa 10. Lilino unko une njobe iki. Linga imboniboni yo Yamasimbo, iyène yibagile itolo ukulinganisigwa ni Lisimbo. Kangi polelo une ngulonda umwe ukubika iki palikimo.

²²³ Kangi, lilino, umwe mulipo, kangi umwe pa tepi, yaga nsisimikisiyi umwe mukuyoba iki injila iyi une nguyoba ikylene, 'nongwa yakuti ikylene kibagile mbunywamu kipepe ukusita-kupilikisigwa.

²²⁴ Ngimba umwe muli mukubopela? [Ikilundilo kikuyoba, "Umma."—Nsimbi] Umma ndaga. Itolo . . . Une ngupalisya umwe panongwa ya kuya kimyemye fiyo, banunu.

Lilino, "U gwāndūmi gwakihano-na-babili . . ."

²²⁵ Lilino, bakulumba, (bo une ngubika-untu iki) ngimba iki kyo kimanyilo kya kabalilo kabumalikisiyo? Ngimba uswe tukwitugasya kugu? Ko kabalilo kaki aka lisiku akene kali? Ukuya bo u mbigania unkatale, ukukindāmo nkilo, ngusumuka kangi kufulufulutika pa sala, ukulōnda ukukēta iki ikylene kili, ukukōsya i nyāle mōsa. Ulwīpūto lwāngu lo, "Kyala, unko uswe twāsyē u Lumuli."

²²⁶ Une nimile mbuyo ubusisya, linga umwe lōli mwāmenye ikylene. Kumbukilaga, une ngubabula umwe mu Ngamu ya Ntwa, une mbabulile umwe u bwanaloli, kangi i kindukimo kītēdekisiye ukuboneka.

²²⁷ Une ngamanya. Lilino, umwe pa tepi, pilikisiya ikyo. Une ngamanya. Une ngugelaga. Iki kikwisa kwa une, mmayolo, nītugesye nkyumba-kyā-finyamana kyangu, Une ndikuyoba ukuti iki kyo bwanaloli; ikylene kyaali itolo kindukimo kikwenda mu ndumbula yangu, kuko une nendile i fipālo.

²²⁸ Une—une nābagisēnie ukubūka pāsi, ukwēgapo ubutūsyo akabalilo akanini nu kwīsa ukusuluka na Charlie, kangi ukubūka kukufwīma nu mwēne ilisiku limo, bo uswe twākālī ukulekana yumo nu nnine.

²²⁹ Unko une njobe, ukuti, panongwa yakuti une ngubuka ku bwingilil'ilisuba, ikylene kikaya ukuti une ngusokapo pa kipanga iki. Iki kyo kipanga iki u Ntwa Kyala ālimbéle une. Apa lilipo ilikūlumba lyāngu. Kuno ko kūko une ngwītūgāla. Une ngubukaga itolo mu lupilikilo ku lukomelesyo ulu lupēgigwe kwa une mu mboniboni. U mwanundumiana gwangu, Billy Paul, isakusyālāga ntūli gwāngu. Ububōmbelambombo bwāngu bukuyaga papapa apa ku kipanga iki. Nu butuli bwa Kyala, une nguyaga apa akabalilo kako ikylene kyo . . . ikindu iki kimalisigwe, ukulumbilila i Fūngilo Ihano-na-ibili. Kangi amatepi galigōsa aga une ngutēndēka, pamo kalikōsa akangi, gisakutēndekigwa papapa apa ku kipānga iki. Kangi papapa apa, mūmo une mmanyīle, bo buyo kūko une mbagile ukulūmbilila nu bwābuke ubwīngipo ukukīnda une mbagile

kulikōsa ukūngi nkīsu-kya-pāsi, panongwa yakuti kilipo ikibugutila kya bandu apa aba bikwitika, kangi bali ni njala kangi bikukolelela. Kangi iki kikipilikigwa ngati kukāya, kwa une. Ubu bo buyo. Kangi linga umwe mukukētésya, injosi syāyobile ikindu kilakila, muketile, kūko i Kyākulya.

²³⁰ Lilino, lōli, une ngamanya iki kilambalele mu nkyeni, lōli une mmenye Yūyo ikukolelela nkyeni. Ikyo kyo kindu ikinywamu.

²³¹ Lilino, Kyala, linga une ndi nsobi, nswaga une, kangi polelo igala undomo gwangu, Ntwa, ku kalikosa aka katikuyaga bwīgāne Bwāko. Une itolo ngubōmba iki panongwa yakuti une nīkyēlile, Ntwa. Abāndu bali pilikisyāga; itolo nīkyēlile.

²³² I nongwa une ngwīnogōna u basanusi bukālilisilēmo siku lulalula, ikyēne kyāli ukwīsila mu bwapamwene bwa Kyala, panongwa yakuti une ngwitika ikyene kisīmbigwe muno mwi Bāngēli kuli une. Kangi polelo linga ikyene Kyamasimbo, ikyene kyo Lisimbo lyene libagile ukusanusya ikyene. Kangi linga iki kyo kyabwanaloli, nkundwe, kalumbu, une ndikusanusya ukukutetemesya ugwe, lōli uswe kinunupo tuyege bakupakikisya fiyo lilino. Uswe tukwitendekesya uku... Ikindukimo kītēndekisye ukuboneka. Kangi une nguyoba iki nu lugīndiko nu lutende lwa Kyala. Kangi umwe mukwinogona une mbagile ukwima apa... Kangi umwe bandu na pōpe mukwitika mwa une ukuya nsololi; une ndikwiyobela ukuya.

²³³ Ikitima kyāngu kyāli iki. Na-. . . Ikyinja kya mmayolo, une ndinkuti, “Une. . . Ikindu kyene iki une nkibwene, ulusasanio lumalike, mu fisu, pamo, ikikolo iki, mulimosa.” Une ndinkwega ubwendelo bwa bubangeli. Mwe bingi ba umwe mwabukile na une. O, ikyene kyāli kinunu mosa. Uswe twāli na kabalilo akakulumba, ingomano inunu, ifilundilo fingi, loli ikyene itolo kikātikile ubuyo bula.

²³⁴ Ikyinja iki, une ngwega ulwēndēlo lwa butumigwa. Nakalinga itolo bo une mbagile, une ngubuka ku Africa, India, kangi ukusyungutila ikisu kya pasi, linga une mbagile, mu bwendelo ubungi ubwa misyoni.

²³⁵ Linga kila kitikubōmba, polelo une ndikwēgāga pamo a mīsi pamo ikyākūlya, kangi une ngufyukāga fimo mwa fyene ifyāmba ifitali fila, kangi une ngwitugasya kula mpaka Kyala ikwamula injila yimo. Une ngabagila ukwitugasya bo ulu. Une ngabagila ukukindilila.

²³⁶ Ili libagile ukuya lyāmulo apa. Une ngamanya. “Mpaka Umwene ikunyāndūla une,” ngimba umwe mukukumbukila imboniboni ukufwana imilungu mitatu igi gikīndīle, “nimile mu lisuba, ngulumbilila ku kilundilo”? Umwe mwēsa mwāli apa pa Ndungu ugu gwākīndāga. Bingi ba paNdungu, umwe bandu apa mwe mukwēga amatepi, kangi—kangi muli apa akabalilo kako ikyene kitendekigwe, umwe mukupilikisya ifindu ifi.

Panongwa yakuti, lilino une ngutikaga itolo amabuyo aga, kangi umwe ketesya icyène. Itolo nakôpe akayabao kalikôsa ka kila aka kayobîgwe, kakwîmilila mulamula mu iki, popâpo icyène kibagisénie ukuya busanusi bula. Une ngamanya. Fyôbène une nguyoba, “Bakulumba, ngimba iki kyo icyene?”

²³⁷ Une ngwitika ukuti “u gwandumi gwakihano-na-babili” ugwa Busetuli 10 yo ntumigwa gwa ngulilo-ya-kipānga ya kihano-na-kibili ya Busetuli 3:14. Kumbukilaga. Lilino unko une mbāle. Kêta kûko une mbagîle ukubala. Lilino, uyu âli gwândûmi gwa kihano-na-kibili.

Lôli mmasiku ga gwândûmi gwa kihano-na-kibili, (ilinandi lya 7) akabalilo kâko umwène isakwânda ukukuba, icyakubutîtu kya Kyala kikufimbilisigwa ukuya kimalisigwe, mûmo umwène atalile afumwîsye ku babômbi bâke abasololi.

²³⁸ Lilino, umwe mukukêtésya, uyu âli gwândûmi. Kangi icyène yo gwândûmi gwa ngulilo ya kipanga kya buhano-na-bubili, panongwa yakuti icyène kikuyoba apa, icyène yo “gwândumi gwa kihano-na-kibili,” gwa ngulilo ya kipanga kyâbuhano-na-bubili. Twâkyagîle ikyo, linga ugwe kulonda ukuketa ywâni u...kûko u gwandumi ali, Busetuli 3:14, icyene kyo, “U gwandumi ku kipanga kya Laodikiya.”

²³⁹ Lilino, umwe mukukumbukila akabalilo kako kila kyâyobigwe kula, a bândumi ni ngulilo sya kipanga. Kangi lilino, mu iki, icyene kisa kwîngisania mulamula mu Fûngîlo Ihano-na-ibili isi uswe tukwisaga ukuyoba. Kangi i Fûngîlo Ihano-na-ibili isi uswe tukugela ukuyobapo, akabalilo kako ifyene fikwisa akabalilo aka, syo Fûngîlo ihano-na-ibili insimbigwe. Kangi i Fûngîlo Ihano-na-ibili isi, mumo umwe mukumanya, syo itolo kubonekela-pabwelu kwa bandumi bahano-na-babili ubwa fipanga fihano-na-fibili; lôli, filipo i Fûngîlo ihano-na-ibili isîngi isyo syo sili ku lubafu-lwa-kunyuma lwa Bûku, Ikyène kili pânja pa i Bângéli. Kêtésya. Uswe tukufikaga ku kyène nkabalilo.

²⁴⁰ Lilino, bo une ngâli ukwânda iki, ngimba umwe mukatele? Ngimba umwe mukulonda ukwima, ukwandula ubuyo? [Ikilundilo kikuyoba, “Umma.”—Nsimbi] Lilino pilikisya kifuki.

²⁴¹ U gwandumi gwakihano-na-kibili ugwa Busetuli 10:7 yo ntumigwa gwâkihano-na-kibili gwa ngulilo-ya-kipanga. Muketile? Lilino kêtésya. “Kangi mmasiku...” Lilino kêtésya apa:

Lôli mmasiku ga gwândûmi gwa kihano-na-kibili, akabalilo kâko umwène isakwânda ukukuba, icyakubutîtu kya Kyala kikufimbilisigwa ukumalisigwa,...

²⁴² Lĩlino, ukukuba panja, untumigwa uyu, ugwandumi ugwa buhano-na-bubili apa ikukuba i Ndumi yakē ku kipanga kya Laodikiya. Kētēsya uluko lwāke lwa Ndumi. Lĩlino, ikyēne kikāli ku gwāndūmi gwākwaṇda, akāpegigwe Ikyo; ugwandūmi gwakibili, gwakitatu, gwakina, gwakihano, gwantāndātu. Lōli ikyēne yo gwāndūmi gwa kihano-na-kibili uyu āli nu lukō ulu lwa Ndumi. Ngimba ikyene kyāli fiki? Kētēsya uluko lwāke lwa Ndumi, “Ukumalisya syosa isyambutitu sya Kyala, isi sisimbigwe mwa Buku.” U gwāndūmi gwākihano-na-kibili yo ikumalisya lōsa syōsa isyambutitu isi silāmbalēle nsagase-kūsulo, mōsa ukukindāmo mu fipāngānio ifi ni fipānga-fipāgūke. U gwāndūmi gwakihano-na-kibili ikubūngānia ifyēne lōsa, kangī ikumalisya kyōsa ikyambutitu. Ikyo kyo iki i Bāngeli lyāyobile, “Ikumalisya i kyāmbutitu kya Būku unsīmbigwe.”

²⁴³ Lilino unko uswe tukētēsye utunini twa fyākubutitu ifi, kangī linga umwe mukulōnda ukusimba ifyēne pāsī. Ikyākwānda, une ngwegaga iki Schofield ikuyoba apa, mwa Matai 13. Linga ugwe kulonda ukwegelela fimo mwa fyēne, linga ugwe ukaya nalyo i Bāngeli lya Scofield, ugwe ubagile ukubala iki umwene ikwinogona fimo mwa fyakubutitu fili. Lilino, mu linandi lya 11:

Kangi *umwene alinkwamula kangī alinkuyoba ku bene, Panongwa yakuti* ikyene *kipegigwe* kwa *umwe* (abafundigwa Bake), *panongwa yakuti ikyēne kipegigwe* kwa *umwe ukumanya isyakubutitu sya kitangalala kya kumwanya, lōli komma ku bene, lōli ku bene ikyēne kikapigwa.*

²⁴⁴ Ifyakubutitu, apa kyo “ikyakubutiitu.” Ikyakubutitu kyo Lisimbo, bo Bwanaloli ubufisigwe pītāsī lilino Mwakyala busetuligwe, loli (iki kyo) kayabo akakindakipeligwa kakāli kasyēlēko palema nalinga busetuli. Ifyākubutitu ifikulumbapo kangī ifyākubutitu ifikulumba fyo:

²⁴⁵ Mbalilo yakwanda, ikyakubutiitu kya Kitangalala kya Kumwanya. Ikyo kyo kimo uswe tukuyobapo lilino. 13, Matai 13:3 ukufika 50.

²⁴⁶ Lilino, ikyakubutitu kyakibili kyo kyakubutitu kya bufwamaso bwa Israeli mu ngulilo iyi. Baroma 11:25, ni nongwa yāke.

²⁴⁷ Ikyabutatu, ikyakubutitu kyabutatu kyo kyākubutitu kya kusanusigwa kya bikēmo babūmi ku kabalilo ka bumalikisyo ba ngulilo iyi. Bakorinti Bakwanda 15, kangī yōpe Batesaloniki 4:14 mpaka 17.

²⁴⁸ Ikyabuna, ikyakubutitu kya Kipanga kya Lwītikāno Ulupya ukuya Mbili gumogwēne gwīngililēne na bosa-babili, baYuda na Bāpānja. Baefesi 3:1 mpaka 11, Baroma 16:25, kangī yōpe Baefesi 6:19, Bakolose 4:3.

249 I kyakubutĩtu kyabuhano kyo kya Kipanga ukuya Nsĩngilĩgwa gwa Kristi. Baefesi 5:28 mpaka 32.

250 Ikyakubutĩtu kyantāndātu kyo kya Kristi ugwabūmi, yulayula mmwanyolo, umwĩsyũgu, na bwĩlanabwila. Bagalatia 2:20, kangi Bahiburi 13:8, kangi amabuyo mĩngi bo ulu.

251 Ikyakubutĩtu kyakihano-na-fibili kyo kya Kyala, yōpe Kristi ukuya gwamumbili ubwĩsusye bwa Bukyala bulimumbili, mwa Yũyo gōsa amahala Gābwakyala . . .

252 . . . kangi ubunyakyala bupyanikisĩgwe ku mũndu.

253 Ififisigwe fya lwele-na-kimo fyo fyakubutitu ifya butulwanongwa, fikwagigwa mu Batesaloniki Gwakibili, na fyosa bo ifyo.

254 Ikyakubutitu kya kalongo kyo kya ndondwa ihano-na-ibili isya Busetuli 1:20. Uswe itolo tukindilemo ikyo, “Indondwa ihano-na-ibili isya fipanga fihano-na-fibili, abatumigwa bahano-na-bibili,” na fyosa bo ifyo.

255 Kangi ikyakubutĩtu kya kalongo-na-kimo kyo kyambutitu Babuloni, u ndogwe. Busetuli 17:5 ukubuka 7.

256 Ikyo kyo kimo mwa fyakubutitu ifi u gwāndumi uyu abagile ukumalisya, fyosa “ifyambutitu,” ifyakubutitu fyosa ifya Kyala.

Kangi ikingi, kangi une ndiyoba iki nu lugĩndiko, kangi komma ukusōsōla kwa nimwene, lōli ukusōsōla ku Gwāndumi gwa Kyala:

257 U luyũngu lwa liyoka, ikyo kyo kyakubutĩtu kifisĩgwe, mōsa ukukĩndāmo ifyĩnja.

258 Ilipyāna, lilinkugolosĩgwa mōsa; komma ukuywēlula, lōli lyanaloliloli, ilipyāna lyābwanaloli.

259 Nakimo bo i kĩndu bo Gwāsyēpwa, u gehena ugwakupya. Ugwe kwisa kupya kuli ifyĩnja maelifu-elifu. Lōli, kalikōsa aka kālĩ Kāsyēpwa, kakālimo siku nu bwandilo pamo ubumalikisyo; kangi u gehena āpelĩgwe.

Ifyakubutitu fyosa ifi!

260 Ikyakubutĩtu kya lōsyō lwa Mbepo Mwikemo, kisita lunyenenyusyo, lōli u Mũndu gwa Kristi ikubōmba mwa ugwe imbombo silasila isi Umwēne ābōmbile.

261 Ikyakubutĩtu kya lōsyō lwa mmisi. Kũko, a bakulubafu-kubutali ba butatu batwēle ikyēne mmapalo ga “Tāta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo.” Kangi ififisigwe fya Bwakyala fikufwanikisigwa mu losyo lwa Ngamu ya “Yeso Kristi,” ukufwāna na Bũku gwa Busetuli, ukuti i Kipānga mu kabalilo aka kyālĩ kya kwāmbilila.

Filipo fimo mwa fyakubutitu.

262 I Mbanda ya Moto ukugomokela. Amen! Ikyo kyo kindu iki kibagile ukuboneka pa buyo, kangi uswe tukuketa ikyēne.

O, mūmo uswe tubagile ukukindilila, ukuyoba isyambutitu!

²⁶³ Ukuketa i Mbanda ya Moto yila iyi yalongolile abana ba Israeli, yulayula Yuyo asulwike pasi Sauli pa nsebwe gwake ukusulukila ku Damasko! Kangi yulayula Yumo ikwisa, na Maka galagala, ikubomba ifindu filafila, nukusetula i Lisyu lilalila, ukwitugasya i Lisyu-pa-Lisyu ni i Bāngéli!

²⁶⁴ Ukukuba kwa ngangabwite, kokuti i ngangabwite ya “Nongwainunu” yake. Kangi akogo ka ngangabwite, mwi Bangeli, kokuti, “Itendekesyaga ku bwite bwa Mmasimbo.” Ngimba umwe mukukyega ikyene pasi? Ubwite bwamasimbo!

²⁶⁵ Pauli ayobile, linga umwe mukulōnda ukusimba iki pasi, Bakorinti Bakwanda 14:8. Pauli ayobile, “Linga ingangabwite yikupa akogo akasitakusisimikisigwa, ngimba u mūndu isakumanyaga bulebutle fyofiki ifyakwitetendekesya?” Kangi linga ikyene kitikuya na kogo Kammasimbo, ukusisimikisigwa, u—u busisimikisyo bwa Lisyu lya Kyala libonesigwe pabwelu, ngimba uswe twisakumanyaga bulebutle uswe tuli ku kabalilo ka bumalikisyo?

²⁶⁶ Linga ikyene kikuyoba abene bikwitika ukuti Yeso Kristi yo yuyo mmayolo, na bwilanabwila, lōli ukupika ifimanyilo ni fiswigo Fyake ifi ikiyabo kyōsa ikya kipeligwe kyāliti ke pa Mwene, kangi i Kipanga kyosa kyāliti ke pa Mwene na iki, ngimba uswe tukumanyaga bulebutle akitendekesyo?

²⁶⁷ Yumo isile pānja ni kibātikāno kimo kangi alabile ikyene kyōsa mōsa; kangi yumo isile pānja, ikindu ikingi, kangi alabile iki mōsa lōsa, ukukānikāna ku iki kimo. Bamo basōkile panja kangi balinkuyoba iki kyo Kyene, ukugomokela ku iki. Kangi abangi basimbile amabuku, ni findu bo ifyo.

²⁶⁸ Loli, Kyala ikwisa mu Maka ga busyuke Bwake! Kangi ngimba ywani isakuyobaga ukulwana ni Kyene? Linga Yeso Kristi yo yuyo mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila, Umwene ikubomba kilakila iki Umwene abombile mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila. Ikyo kyo iki u gwāndumi uyu abagisēnie ukubōmba, ukwēga sila isyāmbutitu, fila ifyakusulo ifisagase ifi abāndu bābopilēpo nafyo.

²⁶⁹ Kētēsya, linga ikyene kikupa akogo akasitakusisimikisigwa, kisitamasimbo, ywani abagile ukwitetendekesya mwene? Lōli, i ngangabwite, ngimba umwe mwāketesīsyē, yiliyosa ya ngulilo sila, bo mūmo une nababūlile umwe isya kipanga ukwisa nkati, yālipa i ngangabwite yākubigwe, i Fūngilo yilinkulepuka nsagase. Kangi ingangabwite yikusanusya ubwite. Linga iyene yitikupa akogo Kamasimbo, bule ikyene?

Lōli unko une ngōlēle iki ku bukūmbukilo bwīnu. Komma ukupondwa ikyene lilino.

²⁷⁰ Kētēsya, ingulilo yiliyōsa ya kipanga yāli nu ntumigwa gwāke. Uswe tumenye ikyo. Pauli āli ntumigwa gwākwānda.

Kangi akabalilo kâko i ngangabwite yakwânda yâkubile, kangi i Fungilo yakwânda yâlepuligwe nsagase, Pauli âli ntumigwa gwâkwânda, bo uswe twâkyâgile, kangi ngimba umwêne âbômbîle fiki? Âfumwisye ubwîte (fiki?) i kipanga kya Orthodox, panongwa ya kusita kwitika ikimanyilo kya Bumesiya iki Yeso âtwele ku bene. Fiki, abene babagile ukumanya icyene. Abene angali bammenye Umwene.

²⁷¹ Kumbukilaga, Pauli alinkwisa ku bumalikisyo bwa ngulilo. Bosa abatumigwa bikwisa ku bumalikisyo bwa ngulilo. Ikyêne kili ku kabalilo ka bumalikisyo, akabalilo kâko ifindu ifi fyô—fikutwâligwa panja.

²⁷² Pauli, amenze a Masimbo, nukumanya ukuti Yeso âli Mesiya, kangi umwene alinkupufulania i fipanga fila, ukufuma ku buyo ukubuka ku buyo, na Masimbo, kangi âsosigwemo mwa aligwesa gwa bene. Mpaka, kubumalikisyo, umwene alinkusenyenda ulufumbi ukufuma ku filundi fyâke nukusanuka ku Bâpânja. Ngimba icyêne kyâli fiki? Ukukuba kwa ngangabwîte; u gwândumi, untumigwa, imile pala ni Lisyu! O, mwe! Komma ugwe ukupondwa ikyo lilino. I Lisyu! Kangi Pauli, nu busanusi ubusitakubwâpuligwa bwa Lisyu lya Kyala, alinkulündumunya filifyôsa kimokimo mwa fila ifisinagogi. Kilinkwêgela umwêne ubûmi bwâke.

²⁷³ Mûmo uswe twâbagile ukubûka ukusuluka kwa Irenaeus, yu yumo, u ntumigwa gwa ngulilo ingönge iya kipanga!

²⁷⁴ Kangi Mwikemo Martin, ingulilo ya kipanga ingönge, akabalilo kâko abêne bikwânda ukwêga ikimanyisyo kya baNikolaiti, balinkwânda ukwingila mula. Kangi abêne balinkulündumunya i ngulilo yila. Mwikemo Martin âlündumwisye i ngulilo yâke.

²⁷⁵ Kangi polelo Luteri, untumigwa gwâkihano, umwêne alinkupufulania i kipanga kya Katolika kila, ni Lisyu lya Kyala. “A bagolofu bisakwitugasyâga nu lwîtiko,” umwene alinkuti. “Kangi *ugu* go gukaya mbili gwanaloliloli gwa Kristi,” kangi umwêne ikusopa umugonesyo pa kipâlo, nukusôka panja nukupufulania i kipanga kya Katolika kila. I ngangabwîte yila yâkubile kanunu. Uko kotalusya?

²⁷⁶ Yohani Wesley âsumwike mmwanya, mmasiku ga kipanga kya Anglican. “Fiki,” abene balinkuti, “yikayako kangi mma inongwa ukuya ni sasanio,” kangi iyene yabukaga ku mbeyu. Lôli Yohani Wesley âlîmîle pamwanya, ni ndumi ya mbombo yakibili iya lipyâna, ulukemesigwo, kangi umwêne alinkupufulania kila ikipanga kya Anglican ni ngangabwîte ya Nongwainunu, kitendekesigwe ku bwite. Uko ko kotalusya. Umwêne âbômbîle icyêne.

²⁷⁷ Lilino uswe tuli mu ngulilo ya Laodikiya, akabalilo kâko abêne bapâgwike kangi; Methodist, Baptisti, Presbeteri, Luteri, baPentekosto. Kangi uswe tukundonda u nsololi ukwisa,

ukupufula ingulilo iyi, nukubasanusya abene ukugomokela ukufuma ku butulwanongwa bwabo.

²⁷⁸ Lilino, linga ubo bufumile pakuya bwisibilo, injila yōsa ukusuluka ukukinda i ngulilo, ngimba Kyala isakusanusya u bubombelo Bwake mu lisiku ili? [Ikilundilo kikuyoba, “Umma.”—Nsimbi] Umwēne akabagila ukwāndusya ikyēne. Umwēne ikufimbilisigwa ukukyūnga akabopelo kalakala.

²⁷⁹ Kangi kumbukilāga, untumigwa uyu āli gwāndumi gwa kihano-na-kibili, kangi umwēne āyāga pakwēga fyōsa ifyambutitu nukubūngānia ifyēne. Kētēsya, u gwāndumi gwākihāno-na-kibili āli gwakuti apufulanie i kyaLoadikiya, ikipānga ikikabi. “‘Une ndi nkabi, nīswile ni fyōmbo, kangi ndikufūmbwa nakimo.’” Umwene alinkuti, “Ugwe gwe nsulumanie mpelakisa, ndōndo, mfwamaso, gwangelebune, kangi utikumanya ikyene.” Yila yāli Ndumi yāke.

²⁸⁰ O Kyala, tutumila uswe u nsololi unsitalutēnde na ISI SYO IKUTI U NTWA, ukuti i Lisyu ilisisimikisigwe ilya Kyala lisakwendaga ukukindilila ikyene nu kususimikisya ukuti umwene atumigwe ukufuma kwa Kyala. Kangi akabalilo kako umwene ikwisa, umwene isakupufula ingulilo sila. Naloliloli isakubōmba. Umwene isakubikaga i kipanga kya Laodikiya ukulwana nu mwene. Naloliloli, umwene ikubombaga. Abene bābōmbile mu ngulilo yiliyosa iyingi. Ikyene kitisakusanukamo mu ngulilo iyi. Ikyene kibagisenie ukuya kifwanefwane.

²⁸¹ Kētēsya, lilino, i kipanga kya Laodikiya. Untumigwa (isakumalisya) isya Laodikiya, u gwāndūmi gwa kihano-na-kibili, isakumalisya fyōsa ifya syambutitu ifi fiyōngesigwe mu mabwīte, kunyuma, kuli u Bwānalōli.

²⁸² Luteri āsumwike mmwanya, loli umwene akāli nabo u Bwanaloli bosa. Umwene āli nabo bwēne ubwitikisigwe. Kutalusya.

²⁸³ Mula alinkwīsa untumigwa uyungi, ikukōlelīgwa John Wesley, nu bukemesigwe. Umwēne akāli nakyo Ikyēne. Ili Bangeli lyātīle. Ikipanga kya Filadelfia!

²⁸⁴ Polelo yikwisa ingulilo ya kipanga kya Laodikiya, nu losyo lwa Mbepo. Lōli abēne balinkufulugania Ikyēne kyōsa mōsa, kangi balinkubūka kulakula ukugōmokēla mu bwanyīho bomūmo abēne bābōmbile mbuyo ubwākwānda.

²⁸⁵ Akabalilo kākō, “Umwēne abagīle ukukētigwapo ukuya Alfa na Omega,” Ikiboko kyāke kilambalēle injila *yimo*, kangi injila *yimo*, “u Gwākwānda kangi u Gwābumalikisyo.”

U Mbepo Gwāke alinkugwa pa Lisiku lya Pentekosti nu kwīsūsya ikibugutila kila.

²⁸⁶ Umwēne panandipandandi alinkusululukila pānja, mpaka ikyēne kikwīsa ku ngulilo isyāngīsī. I Fikolekelo-fya-nyāle Fyāgolidi Fihano-na-fibili, i ngulilo syakipānga ihano-na-

ibili, iyabumalikisyo yāli kubutali-ukukīnda-syōsa ukufuma ku Mwēne. Yula āli yo ugwe-...kifuki fyinja elifu ifya ngulilo iyangisi, ikya kipanga kya Katolika.

²⁸⁷ Luteri ikwānda ukutwāla u lumuli ulukōnge, kifukiko panini ku Lisyu.

U lumuli ulukōnge, lukwīsa kifukiko panini.

²⁸⁸ U lumuli ulukōnge, u lwaLaodikiya. Polelo ikylene kilinkwisa itolo ukugomokela mumo ikylene kyābōmbile, ubuyo bwakwanda, kilinkubuka itolo nkati kyāfuluganiko kilakila ikylene kyābōmbile mbuyo bwakwanda. Ngimba umwe mutikukibona iki une ngusanusya?

²⁸⁹ Lilino kētēsya. Bulipo u Bwanalōli bwīngi ubu bwātāgigwe panja pala, (fiki?) kūko abāngi bāpepwīlēko pa Bwānalōli. Lōli u gwāndūmi gwa kihano-na-kibili uyu atikulekako pa nakimo. Umwēne ikubūngānia tōsa utwākūsūlo utusagase, ukutubūngānia utwēne tōsa lōsa. Kangi ku kukuba kwaake, “Ikyakubutiitu kya Kyala kyoosa kibagiile ukuya kimālisigwe.” O! Kyala, ntuma umwēne. Fyōsa ifya fyakubutitu ifi fyāmalisigwe akabalilo kāko, umwene, Ikyene kyāsetuligwe ku mwene. Ukwisila mu fiki? Linga ifi fyo ifyakubutitu ififisigwe, u nnyambala yula ikufimbilisigwaga ukuya nsololi. Kangi ngimba uswe tukākīndilēmo itolo nu kukēta ukuti u nsololi, uyu āyaga pakwīsa mu ngulilo yābumalikisyo, āyaga pakuya yula unkulumba Eliya uyu uswe twāndondalōndāga? Panongwa yakuti, ifyakubutitu ifi ifi fifisigwe, ukwisila mu bafundakya, fisakufimbilisigwa ukusetuligwaga; kwa Kyala. Kangi i Lisyu likwisa itolo kwa nsololi. Kangi uswe tumenye ikylene. Umwene isakuyaga Eliya gwakibili, bo afigiligwe. O, mwe! I Ndumi umwene—umwene isakutwala ifyakubutitu, fyosa, ifindu fyosa ifi.

²⁹⁰ Uswe tuli nu losyo lwa mmisi. Ikyene kyo kyosa kifuluganikene. Uko ko kutalusya. Yumo ikukoma; yumo ikonelela. Yumo ikwegwa “Tāta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo.” Yumo ikwegwa *iki*. Yumo ikōsya katatu kōsa, kisyo kunyēne; kabuno, yumo gwa Kyala ikukōlēligwa “Tāta,” uyungi yumo kuli Kyala ikukōlēligwa “Mwanundumiana,” uyungi yumo kuli Kyala ikukōlēligwa “Mbepo Mwikemo.” Uyungi yumo alinkuti, “Ugwe uli nsobi. Umwene ikufimbilisigwa ukosya kunyuma, katatu kosa, injila *yila*.” Kangi, o, kyo kinyanyasi nki!

²⁹¹ Loli ikindu kyosa kimalisigwe, kabuno alipo yumoywene Kyala yumoywene ntiga, kangi i Ngamu Yake yo Yeso Kristi. “Kangi yikayapo nayimo i Ngamu iyingi pāsi pa ku Mwanya kūko abāndu bikufimbilisigwa ukupokigwa.” Bukayapo nabumo ubusimbe bumobwēne bwa Lisimbo, napamo mwi Bāngēli, kuko aligwesa alyosigwemo siku mu njila iyingi loli mu Ngamu ya Yeso Kristi. Komma akabalilo kamo kāli kalikosa ka Kipanga ikipya, pamo i Kipanga kya Yeso Kristi, kyānyafilēmo

siku, ukonelela, pamo kalikosa akangi. Komma akabalilo kamo siku kyāli lusekelo lwābōmbelígwemo siku, “Une ngukōsya ugwe mu ngamu ya Tāta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo.” Ikyene kyo fimanyisyo ni findu.

²⁹² Kangi mu bulwiile kuli u Bwānalòli, fila ifyākūsùlo fyāgígwe fiyōngesigwe, lōli Kyala āyobīle ifyēne fisakupyanikisígwa kangi mu lisiku lyabumalikisyo. “Une nisakupyanikisya,” ikuti u Ntwa. Uswe twābūkile ukukīndāmo ikyo, pakaya patali mma, *U Mpiki gwa Nsīngilígwa*. Ikyene kikwegaga u nsololi. Ili Bangeli likuyoba ukuti umwene isakuyaga apa. Uko ko kutalusya. Malaki 4, ikuyoba ukuti umwene isakuyaga apa, kangi uswe tukwitika ukuti umwene ikubombaga. Uswe tukulondalonda umwene. Kangi uswe tukulōndalōnda kuli u bubonekela-pabwelu bwāke, kangi uswe twisa kukēta ilisisimikisigwe i Lisyu lya Kyala.

²⁹³ Pisakuyapo itolo banandi bisakupilikisya Ikyene. “Bomūmo ukwene kwayilile mmasiku ga Noa, momumo ukwene kwisakuyilaga mu kwisa kwa Mwanundumiana gwa mundu.” Ngimba kyofiki kyapokigwe? Imyoyo mihano... Mmasiku ga Loti, gyalipo naloliloli batatu bapokigwe. Unkasi aalyandileko, nukuyonga. “Momumo ukwene kwisakuyilaga pa kwisa kwa Mwanundumiana gwa mundu.” Kwisakuyapo banandi fiyo aba bapokígwe, bikusanusigwa nkabalilo kala; kimo mwa fyakubutitu, ifya Kipanga kila ukwegigwa mmwanya. Bo yo Loti ālyēgígwe, bo yu Loti ālyēgígwe pānja, ukusōkāmo; Noa alyēgígwe mmwanya; kangi i Kipānga kisa kwēgígwa mmwanya, kyōpe. Yumo alinkubuka nkati; kangi yumo alinkubuka pānja; kangi uyungi Yumo ikubuka mmwanya. Muketile? Ikyene kyo katikati, nubupelesye.

²⁹⁴ I Lisyu likwisa. “U Būku ili lisīmbigwe nkati,” lyo polelo limalisígwe akabalilo kāko iki, fyōsa ifi ifyāmbutitu fimalisígwe ukukubigwa. Lilino unko une mbāle ikyēne kangi, lilino, ukuti umwe muyege basisimikisyi. Lilino kēta:

*Lōli mmasiku ga gwāndūmi gwa kihano-na-kibili
(u gwāndumi ugwabumalikisyo), akabalilo kāko
umwēne isakuwānda ukukuba, ikyakubutitu kya Kyala
kikufīmibilisigwa ukumalisigwa, . . .*

²⁹⁵ Lilino, kyo fiki “ikyakubutitu kya Kyala,” kimo kya fyene? Pauli āyobīle, mwa Timoti Gwākwānda 3, une ngusūbila ikyēne kyāli, alinkuti, “Kisita matāti kikulumba kyo kyākubutitu bwa bunyakyāla: kabuno Kyala ābonekile mu mbili (uswe twalinkólile Umwēne, twālimbwēne Umwēne), ālyāmbililigwe mwānya mu Lwīmiko, ābīkiligw’ubukēti na Bāndūmi, āsisimikisigwe apa pa kīsu.” Kyala āli! Naloli, ikyēne kyo kyambutitu ikikulumba, lōli ikyēne kyo kyōsa kikwāmulígwa. Komma “Tāta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo,” abaKyala batatu; loli, Kyala yumoywene mbubombela-mbombo

mutatu. U Bwatāta, pāsi pa Mōse; u Bwān'ubulumiana, pāsi pa Kristi; u Mbepo Mwikemo, pāsi pa kabalilo aka. Ngulilo itatu sya Kyala yulayula; komma abaKyala batatu. Ikyakubutiitu kyo kimaliike lilino. Ili Baangeli lyaayobile ikyeene kibagiile ukuya. Akabalilo kaako i . . .

²⁹⁶ Une nākētīle, ilisiku limo, kūko i sayansi yikugela ukulwana na une, mu iki abēne bālisibīle ukuyoba, akabalilo kako une njobile, “Aligwesa uyu itikaga ukuti Eva alile i apulo!” Lilino u sayansi gwābo ikuyoba, ugwe uketile mu kalatasi gwa nyuzi ilisiku limo, untu unnywamu, “Umwene ikulya i aprikoti.” Butoyofu. Ngimba ikyo—ngimba ikyo kyābagile ukumbwāpūla umwēne? [Ikilundilo kikuyoba, “Umma.”—Nsimbi] Naloliloli umma. Muketile? Abēne bo itolo . . . Ikyo kyo—ikyo kyo iki Kaini inogonaga, umwe mumenye, kangi umwēne ātwēle ikindu kilakila ukugomokela, lōli Kyala akālyāmbīlile i likemo lyāke. Kangi Abelo, ngolofu, kyāsetuligwe ku mwēne, “Ilyēne lyāli lilopa,” kangi umwēne ātwēle i lilopa.

O Kyala, ikipanga iki ni ngulilo iyi uswe tukwitugasyamo!

²⁹⁷ “U Būku uyu asīmbigwe nkati” yo lēlo amalīsīgwe akabalilo kāko u gwāndūmi uyu ikumalika, (lilino nalamba pilikisya iki), akabalilo kako i Ndumi ya gwandumi gwakihano-nababili yimalike; ikyakubutiitu kya Bwakyala, ikyākubutitū kya luyungu lwa liyoka, fyosa ifingi ifyakubutitū ifya findu fyosa ifi.

²⁹⁸ Bwān'ubulumiana Ubwasyēpwa, bomūmo abēne bikuyobela. Ngimba abagile bulebule Umwēne ukuya Mwanundumiana Gwāsyēpwa, akabalilo kāko Syēpwa atikwāndāmo siku pamo atikumalikāmo siku; kangi u mwanundumiana kyo kindukimo iki kikutwāligwa? Kibagile bulebule ikyēne ukupilikisigwa?

²⁹⁹ Ngimba pabagile ukuyapo bulebule u gehena Gwasyēpwa, akabalilo kāko u gehena āpelīgwe? Une ngwitika mu gehena ugwamoto. Naloliloli, i Bāngēli lyāyobīle lūlo. Lōli, ikyēne kyo kubongotola. Ili Bangeli lyātīle, “Nsayigwa yo umwene uyu akaya mma kiyabo mu bufwe bwakibili.” Muketile? Muketile, ugwe utisakubongotoligwa nu bufwe bwakibili. U bwākwānda bo bwamumbili. U bwākibili bo bufwe bwamwambepo, akabalilo kāko kilikyōsa kimalisigwe. “U moyo ugu gukōnānga, u moyo gula gwisakufwa.” Ugwe kwisakufundigwa kuli i mbībi syāko, lumu ukukinda abamia ba kinyinja, maelifu ga fyinja. Lōli pakabagila ukuyapo u gehena Gwasyēpwa, panongwa yakuti i Bāngēli lyāyobīle u gehena apelīgwe. Ngimba ikyēne kibagile ukuya kipēligwe bulebule kangi ukuya Kyasyēpwa? Linga kwāliko siku . . . Ili Bāngēli lyāyobīle, “Gehena āpelīgwe kuli u mōhēsi na bāndūmi bāke.” Kangi polelo, linga ikyēne kyāpelīgwe, ikyēne kikabagila ukuya Kyasyēpwa. Panongwa yakuti, Kyasyepwa, kilikyosa Kyasyepwa, kikālīmo siku nu bwandilo pamo kyaali nu bumalikisyo.

³⁰⁰ Umo mo mūmo uswe tukabagila ukufwamo siku, panongwa yakuti uswe twāli akabalilo kōsa. Uswe tuli kiyabo kya Kyala, i kimela kya Kyala, kangi Umwēne yo kindu kyēne Kyasyepwa kilipo. Amenī. Ugwe ukabagila ukufwa ukukinda mumo Kyala abagile ukufwa, panongwa yakuti ugwe gwe Gwasyepwa, nu Mwene. Amenī! Unko ikyēne kise! Aleluya! Mu luko lwa ngufika nguya ngatēle ni yaiyolo nyumba-ya-mbāni iyi, mulimōsa.

³⁰¹ Kētēsya, “U Būku asīmbigwe,” akabalilo kākō u gwāndūmi uyu ikumalīsya fyōsa ifi ifitumigwa ifisagase-kūsulo ifi ukwisila mu bwite abēne bālwlē, Luteri ālwile, kangi Wesley ālwile, kangi a baPentekosti bālwlē. “Loli kukwisa yumo,” ikuyoba ili Bangeli, “ukuti mmasiku ga kukuba kwake, ifyakubutitu fyosa ifi...” Aba bumobwēne balinkubopa ukusōkàpo pa Ngamu ya Yeso; a babutatu balinkusōkàpo pa Tāta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo, itolo mūmo abēne bābōmbile ku Lukomano Nicaea, ikindu kilakila; abēne bosa-babili bāli basobi. Lōli, lilino, pakati pa nsebwe, m’Masimbo, palambalele pānja u Bwanaloli. Umwe mukukēta kuko uswe tuliko? U Gwandumi gwa Ntwa!

³⁰² Kētēsya Busetuli 5:1. Pilikisya ku iki lilino:

Kangi une nākētīle mu kiboko ikilīlo kwa umwēne yūyo ālitūgēsye pa kikota u būku asīmbigwe (u busīmbe bwa mwankati) kangi ku lubafu lwa kunyuma, afūngilīgwe nī fūngilo ihano-na-ibili.

³⁰³ Lilino, bulipo u busīmbe pa nkati pa Būku. Lōli, u lubafu-lwa-kunyuma lwāli nī Fūngilo Ihano-na-ibili, pa nyuma ya Ilyēne, ifi fikāsīmbigwe nkati mwa Būku. Lilino, uyu yo nsetuli ikuyoba, Yohani. Lilino, kumbukilaga, Ikyene kikāsīmbigwe nkati mwa Buku. “Kangi mu masiku ga lisyu lya gwāndūmi gwakihano-na-kibili, kyōsa iki ikyākubutitu iki kyo kisīmbigwe nkati kibagisēne ukumalīsīgwa.” Ikyene kibagile ukupakikisya, mu lisiku lila. Lilino ngimba umwe mukuketa iki une ngusanusya? [Ikilundilo kikuyoba, “Amenī.”—Nsimbī] Ngimba umwe mukungongesya une? [“Amenī.”] Polelo ko kabalilo ka masyu mahano-na-mabili ga Busetuli 10 ukusetuligwa. Akabalilo kākō u Būku amalīsīgwe, kilipo ikīndu itolo kimokyēne kisyēle, kangi ikyo kyo amasyu mahano-na-mabili agakubuttitu ga kilūdūma aga gāsīmbigwe pa lubafu-lwa-kunyumba lwa Būku, aga Yohani ākānisīgwe ukusimba. Unko une mbāle ikyēne.

Kangi une ndinkumbona u gwandumi, ugwandumi ugwamaka ikwisa pasi ukufuma kumwanya, afwikigwe nī libingu: kangi i kipingafula kyāli pa ntu gwāke, kangi ikisyo kyāke kyāli bo... ilisuba, nī filundi fyāke ngati imbanda sya moto:

Kangi umwene ālinayo nkiboko kyāke u buku unnini igwīke:... (Muketile, lilino kētēsya iki.)... kangi

*umwēne ābikile ikilūndi kyāke ikililo pa nyānja, . . .
ikyāke ikimama . . . pa kīsu,*

*Kangi umwēne alinkukūta ni lisyu ililāte, bo mūmo
i ngalamu yikubūna: kangi akabalilo kākō umwēne . . .
ākūtīle, ifilūndūma fihano-na-fibili filinkuyoba amasyu
gābo. (Kētésya.)*

*Kangi akabalilo kākō ifilūndūma fihano-na-fibili
fyāfumile pakuyoba amasyu gābo, une nāli kifuki ukuti
nšimbe: . . .*

304 Kyālipo ikindukimo kyāyobīle. Ikyēne itolo kikāli njwēgo
mma. Ikindukimo kyāyobīgwe. Umwēne āli kifuki ukusimba.

*. . . kangi une ndinkupilika i lisyu ukufuma ku
mwanya likuyoba kwa une, . . .*

305 Kēta kūko a masyu gāli, Filūnduma. Komma ku Mwanya; pa
kisu! I Filūndūma fikāyobilēmo siku ukufuma ku myānya. Ifyēne
fyāyobīle ukufuma ku kīsu.

*. . . kangi une nāli kifuki ukusimba: akabalilo kākō
une nāpilike i lisyu ukufuma ku mwanya likuyoba
kwa une, Fūnga (linywāmu F-ū-n-g-a), Fūnga lōsa
ifindu fila ifi ifilūndūma fihano-na-fibili fiyobīle, kangi
ukufisimba ifyēne mma.*

306 Ikyēne kili ku lubafu lwa kunyuma, akabalilo kākō u
Būku amalisigwe. Komma umwēne āyobīle, “Ku lubafu lwa
nkyēni.” Umwēne alinkuti, “Ku lubafu lwa kunyuma,” ukufuma
pāpo Ikyēne kyōsa kyābombīgwe, kimalisigwe. Polēlo, aga
amasyu ga Filūndūma Fihano-na-fibili kyo kīndu kyēne, iki
kimatikigwe kwa Būku, iki kikasetuligwa. Ikyēne kikāsīmbigwa
nukusīmbigwa nkati mwa Būku.

307 O, mwe! Une ngunyonywa une nābagīle ukufika kula, ukuti
abāndu bābagīle naloliloli . . . Komma ukutoligwa. Komma,
komma ukutoligwa. Ngulāmba komma, akabalilo aka. Une
ngwītēndekesya ukubaleka umwe. Komma ukutoligwa. Ugwe
mupilikisye mo siku, pilikisya!

308 Isi i Fūngilo sili ku nyuma kwa Būku. “Kangi pa kabalilo aka
u gwāndūmi gwakihano-na-kibili ikukuba, fyosa ifyakubutitu
ifi fisimbigwe mwa Buku fimalisigwe.” Kangi mbimbibi
itolo u Būku, uyu āliguligwe nukusīmbigwa nkati, īgaligwe,
“Ifyakubutitu fya Kyala fimalisigwe.” Kangi ifi fyo fyakubutitu
ifya Kyala: ifya kubuka kwa Kipanga, kangi ifindu fyosa ifingi
ifi. “Ifyakubutitu fimalike.” Akabalilo kākō u gwāndūmi gwa
kihano-na-kibili yula ikukuba ikyakubutitu kilikyosa, ikyēne
kimalike. Unko umwēne ayege yūyo umwēne abagīle, kilikyōsa
ikyēne kibagile ukuya. Lisyu lya Kyala likabagila ukutoligwa.
Kangi Umwene alinkuti:

*Lōli mmasiku ga gwāndūmi gwa kihano-
na-kibili, akabalilo kākō umwēne isakwānda*

ukukuba, ikyakubutitu kya Kyala kikufimbilisigwa ukumalisigwa, bomūmo umwēne atalile afumwīsyē ku babombi bāke abasololi.

309 Fyosa ifindu fila, bo, o, Roma ukuya yo—yo ndogwe, kangi ifipanga fyosa ifya Protestanti, ifipanga-fipāgūke fikupāgukā ukukōnga umwēne, fisile ukuya bamalaya bāke. Muketile? Ifyakubutitu fyosa fila, ifi abasololi bāyobīlēpo, fisakusetuligwaga papapa apa mu sala yabumalikisyo iyi.

310 Kangi akabalilo kāko u gwāndūmi gwa kihano-na-kibili uyu ikufyūka mu ngulilo ya Laodikiya nukwanda ukukuba panja i Ngangabwite iyanaloli, panongwa yakuti Iyēne yisakuya yakukīndāna, abēne batisa kwītika Iyēne. Abene naloliloli batisa kwitika Ikyene. Loli, ikyene kikuyaga nsololi umpakigwe, panongwa yakuti yikayapo injila nayimo ukwinogonela Ikyene mosa.

311 Abanyāmbāla bikugela ukwīnogōnēla u butatu, kangi bikubūka mbuha-mu-ntu nu kuya basyūtāno. Nayumo abagīle ukupilikisya ikyēne. Abēne bakāli bikwītika Eva ālile i apulo, na fyōsa ifindu fila. Panongwa yakuti, ulwēne lo lwīho ulu abanyāmbāla bībānilileko, itolo mūmo Yeso ākyāgile i kipānga.

312 Lōli ikyēne kisakufimbilisigwāga ukuya nsololi u ndongosigwa-Mwakyala, ukuti i Lisyu Iya Kyala lise ku mwene, nu lusanusyo lwabwanaloli Iwa busetuli bwa Yeso Kristi. Popāpo, polēlo, ikyēne—ikyēne kikufimbilisigwa ukuya injila yila. Kyala atutule uswe!

313 Lilino, “Akabalilo kāko umwene ikukuba panja,” lilino, ikyo kyo ISI SYO IKUTI U NTWA. Uswe tuli nakyo ikyo pabwelu. Akabalilo kāko ikukuba pānja i Ndumi yāke, ikufumusya ubwīte; bo yu Pauli ābōmbīle pa Orthodox, bo bosa ba abene bābōmbīle, bo yu Luteri, Wesley, ukulwana ni kipāngānio. Akabalilo kako umwēne ikufumusya u bwīte, kangi ikubabula abene, “Abene bikusyoba, kangi ikyene kikaya Bwanaloli! Kangi abene bo bikusyōba abanyambala!” Akabalilo kāko umwene ikukuba pānja Ikyo, ugwe ukabagīla ukutoligwa. Ikyene kitisakutoligwa, panongwa yakuti umwene isakusisimikisigwa ni Lisyu Iya Kyala. Ugwe kwisakumanya katikati iki Ikyene kili. Kangi akabalilo kāko umwene ikubomba, umwene ikukuba pānja, ukukōlēla ukufuma ku Babeloni, “Sōkāmo ukufuma mwa mwēne, bāndu bāngu, ukuti umwe mulingayaga balilanisi ba mbībi syāke.” Kyala, ntuma umwēne! Komma ukupondwa ikyēne.

314 Lilino, “Akabalilo kāko umwēne ikwānda ukukuba, ikyakubutitū kisakumalisigwa.” Lilino, ketesya, polelo akene ko kabalilo ka masyu ga Fūngilo Ihano-na-ibili, isya Busetuli 10, ukuya sisetuligwe. Ngimba umwe mukupilikisya? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi] Akabalilo kāko fyosa

ifyakubutitu ifya Buku fimalisígwe! Kangi i Bāngéli lyāyobíle, apa, ukuti umwēne ābagíle ukumalisya ifyakubutitu.

³¹⁵ Akabalilo kako, abanyambala ukugomokela mu ngulilo isingi bālwile kuli u Bwānalōli. Abene bālwile ku kwitikisigwa. Abene balinkubuka akabalilo. Ukukemesigwa! Abene bālwile kuli *iki*, kangi abēne balwiile panongwa ya *ikyo*. Abene balwile ku *iki*. Ngimba abēne babombile fiki? Balinkusanuka palapala ukusyūngutíla nu kupāngānia mu kyēne, ikīndu kilakila. Bapentekosti, kangi abaBaptisti, abaPresbeteri, abaLuteri, aligwēsa yula, bābōmbíle ikīndu kilakila, balinkusanuka palapala ukusyūngutíla nu kubōmba ikīndu kilakila.

³¹⁶ Kangi i Bāngéli lyāyobíle, mu Busetuli 17, ikyo kyo iki abēne bābagíle ukubōmba, mama ndogwe ugwaiyolo na bānabalindwana bāke, “GWAKUBUTIITU, BABULONI.” Ili Bāngéli lyaayobile, apa, ukuti ikyo kikuyaga kimo mwa fyakubutitu ifi fikubāluligwāga. Abaprotestanti, abamalaya, “ukusulwa ifyamalaya ifyamwambepo,” ukulōngosya abāndu ni fipānga-fipāgúke, ni fyābo “ikikopo kya busāmbúke,” ikya kimanyisyo ikitēndekígwe-nu-mūndu; nu kubakwāba abēne ukusōkāko ukufuma ku nyībúko yīswile ni Lilopa, kūko a Maka ga Kyala Mwenemaka gikusululuka kisantatēngo ukusisimikisya Yeso Kristi. Ikyo kyo kyabwanaloli. Polelo, Kyala isakutūla Ikyene, kangi Umwene abombile ikyene, kangi Umwene isakukindililaga. Lōli, akabalilo kāko kila kikwīsa ukuboneka, i Lisyu limalisígwe.

³¹⁷ Lilino kilipo ikindu kimokyene kisyele, ikyo kyo Filunduma Fihano-na-fibili, ifi uswe tukamanya. Kangi ikyēne āngāli kikalūndūma mwa itolo mma.

³¹⁸ Kyala atikubomba ikindukimo itolo ukusāla. Uswe tukusāla nu kubōmbéla nubutoyofu, lōli komma Kyala. Kilikyōsa na Kyala yo “Ena” kangi “Umma.” Umwene atikwāngāla itolo. Umwene atikusūnga mma. Umwene ikusanusya iki Umwene ikuyoba. Kangi Umwene ikuyoba nakimo pene papo kilipo ikindukimo, ulusanusyo ku kyēne.

³¹⁹ Kangi Filūndūma Fihano-na-fibili, mulamula mu busetuli apa bwa Yeso Kristi, Ikyene kyo yakubutitu kimo. Ngimba i Bāngéli litikuyoba ukuti *Ubu* bo “U busetuli bwa Yeso Kristi”? Fiki, kilipo kimo ikyākubutitu ikifisigwe, polelo, ifya Ikyene. Hum! Ngimba Ikyene kyo fiki? I filunduma Fihano-na-fibili filinakyo Ikyene. Kabuno, Yohani ali itolo kifuki ukusimba, kangi i Lisyu lilinkusuluka ukufuma ku Mwanya, lilinkuti, “Komma ukusimba Ikyene. Lōli, fūngága Ikyēne. Fūngíla Ikyēne mōsa. Bika Ikyēne ku lubafu-lwa-kunyuma lwa Būku.” Ikyēne kikufimbilisígwa ukusetulígwa. Ikyēne kyo i fyakubutitu.

³²⁰ Lilino, uswe tulīngēnie mōsa ifindu ifi, ukwisila mwa Mbepo Mwikemo, atubūlile uswe, “Gakāli maapulo mma. Ikyēne kyāli kyākugonana.” Ātubūlile uswe ifindu ifi. Akayapo nayumo

abagile ukwima pankyeni pa Kyene. Une ngambonamo siku undumbilili, mbumi bwangu, itikisenie ni Kyene. Loli, une mbalalusisye abene.

³²¹ Umwe mumenye, mu Chicago, akabalilo kako uswe twalimile pankyeni pabo, ukufwana abamia batatu na malongo mahano, umwe bakikulu apa ukufuma ku Chicago, umwe mwalipo pala, mwapilike isya icyene.

³²² Kangi u Ntwa alimbulile une, ikilo itatu bokukalimo, alinkuti, “Abene bisakutendeka i kipingo kuli ugwe.” Alinkuti, “Imilila pa dilisya kuno kangi une ngukunangisyaga ugwe.” Alinkuti, “Tata. Carlson na—kangi Tommy Hicks bisakwagana na ugwe kilabo kulubunju, kulonda ukubuka ku fyakulya fyakulembusya. Kangi ugwe mbula Tommy ukusyala. Loli,” alinkuti, “apa yo njila icyene kisa kuboneka. Babula abene ukuti abene batisakuya nu lukomano lula mbuyo abene bikwilogonapo. Abene bikuyaga mbuyo ubungi.” Alinkuti, “Komma ukupasya. Une nguyaga na ugwe.” Ikyo kyo kinunu ukufwana kwa une.

³²³ Ulubunju lwa kilabo, Tata. Carlson, prezidenti gwa Full Gospel Business Men, isaga, alinkuti... alingolile une, alinkuti, “Nkundwe Branham, une ngulonda ukubuka ku fyakulya-kalembusya na ugwe.”

³²⁴ Une ndinkuti, “Umma ndaga.” (Une ndinkuti, “Ketesya Tommy Hicks ikuyaga pala, yope.”)

³²⁵ Ndinkubuka ukusuluka ku Town And Country, kangi umwene alinkuti, “Ena, Nkundwe Branham,” umwene alinkuti, “o, uyu yo yumo...”

Une ndinkuti, “Tommy, ngimba ugwe ubagile ukubomba une ubukundwe?”

“Naloliloli, Nkundwe Branham.”

Une ndinkuti, “Nguswiga linga ugwe ubagile ukunjobela kuli une?”

Umwene alinkuti, “O, une—une ngabagile ukubomba ikyo.”

³²⁶ Une ndinkuti, “Fiki? Une ne itolo mfunda gwa kalasi-yabuhano-na-ibili, kangi une—une nguyobaga... Une nguyobaga i *empire* mbuyo bwa *umpire*. Muketile? Une ngamanya akayobelo pankyeni pala. Kangi pala pisakuyapo aba Bubungano Bwabutumigwa bwa Chicago Unkulumbapo. Ngimba une nguyobaga bulebutule pankyeni pabo, nu bumanyi bwangu bwa kalasi-yabuhano-na-bubili, Tommy? Ugwe gwe Dokotala gwa Bunyakyalala.” Une ndinkuti, “Ugwe umenye akayobelo. Une ngamanya.”

Umwene alinkuti, “Nkundwe Branham, une ngabagile ukubomba ikyo.”

327 Une ndinkuti, “Fiki? Une mbombile ugwe ubukündwe bwīngi fiyo.” Kangi une itolo ndinkukibika ikyene naloliloli mbugolofu.

328 Kangi Nkundwe Carlson alinkuti, “O, Nkundwe Branham, umwene akābagile ukubomba ikyo.”

Une ndinkuti, “Fiki?”

Umwene alinkuti, “Ena, umwene, u—u—u . . .”

329 Une ndinkuti, “Umwe mumenye nongwa ya fiki? Umwe umenye nongwa ya fiki, loli umwe mutikulōnda ukumbula une. Abēne bali ni kipingo kitēdekigwe kuli une.”

330 Kangi une ndinkuti, “Nkundwe Carlson, ugwe uli ni kyūmba ya hoteli kila, bule ugwe, kūko uswe twāli nu bulilo ubūngi?”

“Ena.”

Une ndinkuti, “Ugwe utikuyaga pakukyāga ikyene.”

331 Umwene alinkuti, “Ena, Nkundwe Branham, une mbōmbile nālinakyo ikyakuhombapo pa kyene.”

332 Une ndinkuti, “Une ndikupasya iki ugwe gwālinakyo. Ikyene kitikuyaga pala mma. Ikyo kyo kyūmba kya langiya-mbindimbini. Uswe tukuyaga nkyūmba kya langiya-bulauni. Une nguyaga mu nyuma mu nguto. Dok. Mead isakwitugasyaga ku kililo. Yula u nyāmbāla untītu nu nkasi gwāke bisakwītūgāsya *apa*, kangi *gwākūti-na-gwākūti*. Pala pisakuyapo u mpūti gwa Buddha itūgēsye ku bumalikisyo bwa kīmāma kyāngu,” kangi mūmo abēne bisa kufwālila.

333 Kangi une ndinkuti, “Ugwe umenye iki ikyene kili, Tommy. Ugwe gwe...Aba Bubūngānio Bwabalūmbilili baChicago Unkulumbapo bisakukānikanāga na une pa ‘u losyo mu Ngamu ya Yeso Kristi.’ Aba Bubūngānio Bwabalūmbilili baChicago Unkulumbapo bisakukānikanāga na une pa ‘ubuketi bwa Mbepo Mwikemo,’ ukuyobela mu ndimi. Abene bikukānikānāga na une pa ‘luyungu lwa liyoka,’ kangi pa kulumbilila kwa ‘ipyana.’”

334 Tommy alinkukéta ukukilania, kangi, “Kisa! Bununu!” Alinkuti, “Une ndikwinogona ukuti une ngubukaga nukubukaga.”

Une ndinkuti, “Ena, ugwe isa pala.”

335 Kangi i lisiku ilikōnge, u nyāmbāla uyu ālyēgile ikyakuhōmbako, alinkungomokēsya i kyakuhōmbāko kila, kangi alinkuti, “Uswe tuli na bīmbi. Uswe twāli ni kyēne kisimbīgwe ngāni, kangi uswe twālibibwe ikyēne kangi twāyōngīsye ikīndu kila. Kangi uswe tulinkufimbilisigwa ukupa ikyēne ku bīmbi, kangi umwe mukabagila ukuya ni kyēne.” Kangi uswe tulinkubuka panja ku Town And Country.

336 Ukwingila nkati, ulubunju lula, kangi pala abene bosa baalimile. Akabalilo kāko une nālītūgēsye pāsī kunyuma

kwa mesa kunyuma kula, kangi ngugũlĩla, ukufuma pāpo abēne bāli ni fyākulya-kalembusya, une ndinkukelengania ku bēne bo *ulo*. Uswe twāli na fyākulya-kalembusya nkyumba kimo. Tusōkile panja, tulinkwitūgasya pāsi pala, kangi kula bāliko u Bubūngānio Ubukulumba Lwabalumbilili lwa Chicago. Une ndinkukelengania ku bene. Aligwēsa yumoyumo balinkwīlīgānia bēne ukuya Dokotala Ph.D., L.L., Q.U.S.T., na lōsa lula u luko lwa findu bo fila. Une itolo ngwitugasya nu kupilikisya ku bene, mpaka abene bafikile pakumalisya. Kangi Nkundwe—Nkundwe Carlson ālimile mmwanya. Umwene alinkuti, “Bāmyitu. . .”

³³⁷ Kangi mwesa ba umwe mumenye Hank Carlson. Kangi, pala, ndalusya umwene. Ena, ugwe ulinakyo ikyene pa tepi papapa apa. Linga ugwe kulonda ukūla i tepi, ikyēne kili apa. Abalumiana bali nakyo ikyene.

³³⁸ Umwene alinkuti, “Bāmyitu,” umwene alinkuti, “Une ngutwala kwa umwe, ukukōnga, Nkundwe Branham.” Umwene alinkuti, “Umwe mwesa mubagile ukusitakwitikisania nu mwene, pa Kimanyisyo kyake, loli unko une mbabule umwe ikindukimo. Amasiku matatu aga gakindilepo, uswe twālitūgēsye mbuyo humo, kangi linga u nnyambala yula akālimbūlile une kilikyosa iki kyābonike ulubunju ulu, une ndikwīma apa mma. Umwēne ālimbūlile une ukuti umwe mwēsa mwītēndékisye ukundālūsya umwēne pa Kimanyisyo kyāke. Kangi umwēne ālimbūlile une ukuti ngufimbilisigwāga ukōmōla lōsa bula ubuyo ubūngi, nu kuya kuno. Kangi ālimbulile une katikati kūko Dok. Mead na bāndu aba āngālī bikwītūgasyāga, itolo katikati, kangi apa abēne balipo.” Umwēne alinkuti, “Umwe mwābagile ukusitakwitikisania nu mwēne, lōli, une nguyobaga ikindu kimokyēne, umwēne yo nsitalutende na iki umwēne ikwīnōgōnapo.”

Umwene alinkuti, “Lilino, Nkundwe Branham, i kipalo kyo kyako.”

³³⁹ Une ndinkuti, “Bo uswe tukāli ukwānda. . .” Une nābalile iki une nābōmbīle ulubunju ulu, “Une ngālī nsitakupilikila ku mboniboni Yakumwanya.” Une ndinkuti, “Lilino unko uswe tutumule iki. Lilino, umwe mwesa mukuyoba isya ukuya Dokotala gwa Bunyakyala; kangi une ngwima apa pa nimwene.” Une ndinkuti, “Linga ikyo kyo lūlo, ugwe kulōnda ukulālusya une, pa lōsyo mu Ngamu ya Yeso. Uswe tukwāndaga na ikyo tāsi. Une ngulonda yumo gwa umwe banyambala ukutwala i Bangeli lyako nukwima apa pa lubafu lwangu, pa kalikosa aka une mmanyisye.” Une ndinkuti, “Ima apa pa lubafu lwangu, kangi, ni Lisyu lya Kyala, fuyula Ikyene.” Une ndinkugulila. Nayumo ayobile nakimo. Une ndinkuti, “Une ngusūma kwa bamo ba umwe banyambala ukwisa ukwima kifuki nu lubafu lwangu.” Ndinkuti, “Ngimba kitamisyē fiki na umwe? Polelo, yaga

bākusōkàpo panyuma yangu, linga umwe mukutilla ukwima apa kifuki na une.”

³⁴⁰ Ikyēne kikaya une abēne bikutīla; ikyēne yo Gwāndúmi gwa Kyala Mwenemaka. Uyu, abēne bamēnye, linga Umwēne ābagīle ukuyobela-ngāni une ukwīsa... Abēne bamahalapo nukukīnda mūmo une nīnogonelāga abēne bāli. Abēne bāmēnyēpo kanunupo ukukīnda ukwīma pala. Uh-huu. Umwe mumēnye, umwe muyīlēmō mu tubalilo, mu tubalilo tula. Loli abēne bakābombile ikyēne mma. Ngimba kitamisye kyo fiki, linga ikyene kyo kikulumba fiyo, kangī abene bamenye ukuti ikyene kyābwanalōli fiyo?

³⁴¹ Une nkibikile ikyene pa tepi, kangī paliposa apāngi; une nītendekisye ukuyobesania ikyene mōsa, mu njila ya Kikristi, nu nkundwe aligwesa. Une ndikutatikana na nayumo; loli une ngulonda ugwe gwise, fuyula kalikōsa ka Ikyēne, ukwisila mu Lisyu. Komma ukwisila mwa buku-gwa-busīmbe gwako, lilino; komma iki Dok. *Gwakuti-na-gwakuti*, pamo Mwikemo *Gwakuti-na-gwakuti* āyobile. Une ngulonda ukumanya iki Kyala āyobīle. Ulo lo lwālo. Une ngulonda ukumanya iki Kila kili. Abēne batikubōmba ikyēne.

³⁴² Lilino, kēta, akabalilo kako akēne ko kabalilo ka masyu mahano-na-mabili. Polelo akene ko kabalilo ka masyu mahano-na-mabili, akabalilo kako u Buku amalisigwe, gwa Busetuli 10 ukusetuligwa. Lilino kētēsya. Pilikisya.

³⁴³ Lilino, une ndisakubakyunga umwe fiyo kangī mma. Une mmenye ukuti une ngubakatasya umwe lōsa, apa. Akene ko maminiti malongo mabili mpaka sala ya kalongo. [Ikilundilo kikuyoba, “Umma. Kindililaga!”—Nsimbī] Pilikisya kifuki lilino. Une mmenye, mwīmīle mmwanya, kangī umwe mwesa mukusanusya utubuyo ni findu. Une nisakuya nhobofu akabalilo kāko i kipānga kikuya kitēndekesigwe ukuti uswe tutisakufimbilisigwa ukulūdāna mōsa. Uswe tubagīle ukwēga i lisiku lyōsa ukulūmbilila Ikyēne.

³⁴⁴ Lilino ketesya. Lilino ketesya. Amasyu mahano-na-mabili gāli filunduma, fipufulilo.

Kyala, tutula uswe. Linga une ne nsobi, Ntwa, nswaga une.

³⁴⁵ Une ngubalālūsya umwe i lilālūsyo. Ikyēne kyālūdūwime ni kilūdūma, akabalilo kāko i lisyu lyākubile pānja. Ngimba umwe mwāketesīsyē, ukuti, akabalilo kāko i Fūngilo Ihano-na-ibili isi sikukōnga i ngulilo sya fipanga ihano-na-fibili, akabalilo kāko i Fūngilo Yakwānda yālīgwiķe, ukuti kwālipo ukulūduma? I Fūngilo Syakwānda mwa Būku lyālīgūligwe, kwālipo i kilūdūma; ngimba i Fūngilo Yakwanda iyi iya Buku panja āngālī yīkwīguka i njila yilayila? Kyala atikusanusya ulubātiko Lwāķe. Unko uswe tusanukile kula ku Busetuli 6.

Kangī une ndinkukēta akabalilo kako Kang’osi abōmbile āligwīle kimo mwa fīfūngilo, kangī une

nāpilike, mumo ukwene kwāli kuliti u njwēgo gwa kilunduma, kangi yumo mwa finyamana fina alinkuti, Isaga kangi kēta.

³⁴⁶ Lilino, pala kukālipo siku ikilūndūma ikīngi. “Kangi i Fungilo ya bumalikisyo yāliguligwe, yālipo i fwāsi ku Mwanya kuli sinda gwa sala.” Lōli, i Fūngilo Yakwānda yāligwike, kwālipo ukulūnduma kwa kilūnduma.

³⁴⁷ O, kipanga, ngimba ikyene kibagile ukuya? Ngimba uswe tuli kubutali bo lula? Binangu, inogona. Lumo. Une ngusubila ikyene kikaya mma. Loli bule linga ikyene kili? Ngimba ikilūndūma kyāli fiki? Kangi pankyēni pa Kyala, kangi ili i Bāngeli ilīgūke, une ngusyōba mma. Ikilūndūma, iki kyāsenyendile i kisu-kyapaši!

³⁴⁸ Kangi akabalilo kāko i Fungilo Yakwānda, iya fihano-nafibili iyi yāliguligwe mu i Bāngeli, ikyene kyāsōkile panja, itolo Yimo, lōli u kilūnduma iki kyāyugēni i kīndu kyōsa; i kilūndūma. Kangi polelo linga i Fūngilo isyo syo pa lubafu lwa kunyuma syabagile ukwiguka, ngimba ikyene kitikuyaga kilunduma, kyōpe? Une ngamanya. Une ngabagila ukuyoba.

³⁴⁹ Kwālipo ukulūnduma, i Fūngilo Yakwānda, kangi i Fūngilo yāli kilunduma. I Ngangabwite yāliguligwe akabalilo kala. Kangi i Ngangabwite yāpūtigwe ku Pentekosti, ena. Une ndisakufikamo mu ikyo.

³⁵⁰ Lilino, linga imboniboni yāli Yammasimbo; i mboniboni une nguyobelapo, iyi une nākétile u Mpyāgilo ugu gwākīndaga ndubunju. Go ndungu gumo gukīndilepo, lilino. Linga, lilino kumbukilaga apa, linga imboniboni yaali Kyammasimbo, ikyene kibagile ukulinganisigwa ni Lisimbo, pamo i kyākukīndilīsyā kwa Lisimbo lilalila. [Nkundwe Branham ikwīma—Nsimbi] Une itolo nāgūfile, ukuti kila kikwīyubika nkati. Linga. . .

³⁵¹ Iki kila une nkibwene, iki ikyene kyāli, une ngamanya, loli une ngutula ku bufwe. Ngimba uswe tufilisike? Ngimba uswe tuli kubumalikisyo? Kumbukilaga, u Gwandumi uyu aayobile, akabalilo kako iki kikuboneka pa buyo, Umwene aafingile, “Pakabagile ukuyapo akabalilo kangi mma.” Une nguswiga linga uswe naloliloli tukupilikisya iki.

³⁵² Ugwe kuyoba, “Ena, kikuboneka ngati Ikyene āngāli kikulūndūma ukukila-...” Nkundwe, Umwene ikwisa mu miniti akabalilo kako ugwe utikwinogona’mma. Ugwe kwisakupilika Ikyene akabalilo kābumalikisyo.

³⁵³ Lilino ngimba Ikyene kili pabwelu? Akabalilo kāko i Fungilo Yakwānda yāligwike, i Fungilo isi syāli nkati mwa Būku, ifyakubutitu ifi fifyo fyākubigwe pānja: ubwitikisigwe, ubukemesigwe, ikipanga kya Katolika gwa Roma, abaProtestanti! Kangi akabalilo kāko tōsa utubwite twābo ni findu fyālekile utu utusulo utusagase mu Lisyu lya Kyala, u gwandumi gwakihano-na-babili ikwisa pala

nukutubũngania utwēne tōsa lōsa nukutulĩngania utwēne. Muketile? Kangi polelo, umwēne ikumalisya, i Filũndũma Fihano-na-fibili fikuyoba pānja.

³⁵⁴ Akabalilo kako Yohani andaga ukusimba, alinkuti, “Komma ukusimba Ikyene. Loli, fũnga Ikyene.”

³⁵⁵ “Kangi i Fungilo Yakwānda yālĩgwĩke,” iya Fifũngilo nkati mwa Buku, Ikyene kilinkwiguka ni kilunduma. Uu!

³⁵⁶ Linga ili lyo Lisimbo, ilyene libagile itolo ukuya. . . Linga i Lisimbo lililyosa lili. . . Kalikosa aka kabagisenie ukuya ka i Bangeli. . .

³⁵⁷ Ikyene kifwene itolo bo, ugwe ukabagila ukumbula une kilipo ikindu kimo bo “purigatorio” ni findu bo ifyo. Likayapo i Lisimbo nalimo mwi Bāngeli ukutũla ikyēne. Ugwe ukababagila ukumbũla une ifya findu ifi, ngati u bũku gwa baMaccabee, iki abēne babagile ukuya lōsa kanunu. . . “Kangi u Buku gwa buna yula ugwa Daniel, kuko u Gwandumi alinkunkamanda umwene ni nywili sya ntu, nukuti. . . ālintũgēsye umwēne pāsī.” Pakayapo nafimo bo findu bo fila nasiku fyābonikēmo pa buyo mwi Bāngeli, kũko, “Yeso gwa Nazareti āpelĩle injuni innini iya mfu, nukubĩka ifilundi pa yēne, alinkuti, ‘Whuu! Pululukaga, kayuni kanini,’” ikyēne kyo butoyofu. Mukayamo nakimo mwi Bāngeli ukutũla ikyo lōsa. Popāpo ikyēne kitikwāngāla. . . Aba—aba sanusi, Kyala ākētĩle ukuti abasanusi bakābagile nu kōngelelāko kila ifimanyisyo ni kyabutoyofu. Babagile ukuya bāndu banunu, abakũndwe ba Maccabee. Abēne bāli kila. Une ndikuyoba abene bakāli bandu banunu mma. Loli ikyene kikāli Kyammasimbo mma.

³⁵⁸ *Ubu* bo busetuli bōsa ubwa Yeso Kristi. “Nakimo kibagile ukongelĩgwa ku Kyēne pamo ukwēgigwāko ukufuma ku Kyēne.” Kangi linga uswe tukubĩka ikyo nkati Mula, ikyēne kitikubōmbēla ni Lisimbo lyōsa. Galipo amabũku malongo-ntāndātu-na-ntāndātu aga i Bāngeli ili, kangi komma i Lisyu limolyēne lisakukānikāna na Limolyēne.

³⁵⁹ Kangi polelo, linga iki kyo kyakukĩndilisya, kuli u kukuba kwa isi ingangabwĩte syabumalikisyo, pamo ifi i Filũndũma Fihano-na-fibili ifi fikwĩsa panja, ifyakubutĩtu, i Fungilo sya bumalikisyo, Ikyene kikufimbilisigwa ukufwanikisya, pamo ukufwanikisania, ni Lisimbo lyōsa ilisyāle. Kangi linga fila ifyākwānda Fila nkati mula fyālĩgwĩke ni kipufulilo kya kilũndũma, ifyakibili Fila fĩsakubōmba, fyōpe, ifyo fyo pamwanya pa lubafu lwa nyuma. Ketesya iki kikuboneka. Linga imboniboni yaali Lisimbo, polelo ikyene kibagile ukulinganisigwa ni Lisimbo, pamo u kukĩndilisya kwa Lisimbo lilalila.

³⁶⁰ Kētēsya, Busetuli, 3 na 4, “Filũndũma Fihano-na-fibili.” Filunduma Fihano-na-fibili, kangi polelo kētēsya, 3 na 4, kangi polelo (fiki?) ululapilo ukufuma kwa Gwāndũmi ugwāmāka

yula, ukuti, “Akabalilo kamalike.” Akabalilo kako ifi i Filunduma, umwe muketile, filinkutwala panja amasyu gabo, polelo u Gwandumi...

³⁶¹ Inogona itolo isya ikyene! “U Gwāndūmi, afwīkigwe mu libīngo, kangi i kipingafula kya lwitikano pamwanya pa ntu Gwāke.” Fiki, ugwe umenye Ywāni iki kyāli. “Bika uluyayo lumolwene pa kisu, kangi pa nyanja, nu kufyusya ikiboko Kyake kangi āfingile, ukuti, ‘Akabalilo kāko fila i Filūdūma Fihano-na-fibili filinkuyoba amasyu gābo,’ ukuti, ‘akabalilo kakābagile ukuya kangi mma.’”

³⁶² Kangi linga ubutumigwe bwa fyakubutitu ifya Kyala bumalike, bule linga ifyo fyo fyakubutitu fihano-na-fibili fikusōka panja? Kangi akīyūfye, akapanga akanini ngati kītu, ukuti u Mwenemaka īsile nu kwīnogonēla u buyile bwapāsi bwa bāndu Bāke! Ugwe kuyoba, “Fiki? Une ndikwinogona bo ulo mma.” Ikyene lumo kitikuyaga. Loli bule linga ikyene kili? Polelo akabalilo kamalike. Ngimba ugwe gwālīnogwīne ikyēne? Yaga nsitankino. Ukwēne kubagile ukuya kwīlīlēko ukukīnda uswe tukwīnogonēla.

³⁶³ Indondwa isi sikugwa mu bubāmbikāno bwābo kunyuma kula! U Gwandumi yula ikwisa, kangi alinkuti, “Mumo u Yohani ātumigwe ukumalisya u Lwitikano Ulukulu kangi ukutwala pānja u bufumusyo bwa Kristi, i Ndumi yisakumalisya lōsa utusulo utusagase kangi yisakufumusya u Mesiya itolo bo kukāli u Kwisa Kwāke, i Ndumi ya masiku gabumalikisyo.”

³⁶⁴ Kētēsya, u Gwāndumi ugwāmaka āfīngile, nu lufīngo, ukuti, “Akabalilo katisakuyaga kangi mma.”

³⁶⁵ Lilino, une ndikulonda ukubakyunga umwe akabalilo katali fiyo. Inogona itolo isya iki, i miniti lilino.

³⁶⁶ Lilino pilikisya. U Gwandumi uyu āsulwike ukufuma ku Mwanya. Muketile? Abāngi, bahano-na-babili bāndūmi ba fipānga fihano-na-fibili, bāli batumigwa bapakisu. Lōli u Gwāndūmi uyu... Yōsa i Ndumi yimalisigwe; u gwāndūmi gwakihano-na-kibili ikumalisya lōsa ikīndu kyōsa. Kangi u Gwāndūmi uyu ikwisa komma ku kīsu; Umwēne akaya nnyāmbāla ukufuma ku kīsu, bo batumigwa ku ngulilo sya kipanga; isi simalisigwe. Loli, u Gwandumi uyu ikutwala ubufumusyo ubukōnge. Kangi u *gwandumi* ikusanusya u “ntumigwa.” Kangi Umwēne ikusuluka ukufuma ku Mwanya, afwīkigwe mu Mbanda ya Lumuli, i Libīngu, ni kipingafula pamwanya pa ntu Gwāke. Kangi i kipingafula kyo lwitīkāno. Ikyēne āli Kristi, “Ni kilundi kimokyene pa kīsu, kangi kimo pa sūmbi, kangi āfīngile, ukuti, ‘Kabalilo katisakuyaga ngako kangi mma.’”

Ngimba uswe tuli kugu, bakulumba? Ngimba kyo kyafiki kyōsa iki? Une ngukulālūsya ugwe.

³⁶⁷ Abangi abandumi baali batumigwa, banyambala ba kisu. Loli u Gwandumi uyu. . . Aba, aba lyatile, “Ku gwandumi gwa kipanga kya Laodikiya,” “Kwa gwândúmi gwa kipanga kya Efesi,” batumigwa ba kisu; muketile, banyambala, batumigwa, basololi, na fyosa bo ifyo, ku kipanga.

³⁶⁸ Loli, Yumoywene uyu akâlisile ukufuma ku kisu. Umwene âsulwike ukufuma ku Mwanya, panongwa yakuti ikyakubutîtu kimalisígwe môsa. Kangi akabalilo kâko ikyakubutîtu kimalisígwe, u Gwândúmi alinkuti, “Kabalilo katisakuya kangi mma,” kangi i Filünduma Fihano-na-fibili filinkusopa amasyu gâbo pânja.

³⁶⁹ Bule linga ikyene kyo kindukimo ukutuleka uswe tumanye akîngililo mu Lwitiko Lwakunyakiligwa? Ngimba kyo ikyene? Ngimba uswe twisakubopa, ukukilania ifibumba? Kangi ngimba kilipo i kindukimo kikwîténdekèsya ukuboneka, kangi igi imikângàle, imionangike, imibili igyambîbi gisakuyaga myândukano? Ngimba une mbagile ukwitugasya ukuketa ikyene, O Ntwa? Ngimba ikyene kili kifuki fiyo ukuti une ngwisakukibona ikyene? Ngimba iyi yo ngulilo? Bakulumba, bakundwe bangu, ko kabalilo kaki aka ikyene? Ngimba uswe tuli kugu?

³⁷⁰ Unko uswe tukêta ku koloko, u kalendala, ukukêta lyo lisiku nku uswe tukwîtûgásyâmo. Israeli ali mu Palestina, mu kisu kyâke kyakukâya. Ikimanyilo, ulutondwa lwa nguto-ntândatu ulwa Davidi (ifyinja maelifu mabili ifi fikindilepo, ena, kifuki fyinja bamia malongo-mabili-na-fihano ifi fikindilepo), indêmbêla iyaiyolo ukukînda-syôsa, yikubebeluka. Israeli agomokile ku kisu kyâke kyakukâya. “Akabalilo kâko umpiki gwa mâfilu gukumesya pânja utumela twâke, ingulilo iyi yitisakufwa mma, yitîsa kukînda yôsa, ukukîsania ukusôkâpo, mpaka fyôsa ifîndu fifwânikisígwe.”

Ifikolo fikubongotoka, Israeli ikusumuka,
Ifimanyilo ifi abasololi bâyobîle-ngâni;
Amasiku ga Bâpânja gabalígwe, nu butolwe
busito;
“Gomokela, O mwebalanile, ku bwînu
mwîbéne.”

Ilisiku lya kutabuligwa lili kifuki,
Indumbula sya bându sikutoligwa panongwa
ya lutênde;
Yaga bîsusígwa na Mbepo, inyâle syînu
sipyâsígwe nukupuputígwa,
Keta mmwanya! Ukutabuligwa kwinu kuli
kifuki.

Abasololi abasyôbi bikusyôba, u Bwânalóli
bwa Kyala abêne bikukâna,
Ukuti Yeso u Kristi yo Kyala gwîtu;

Umwe mumenye Ikyene kyo Bwanaloli! Ena.

Lōli uswe twisakwēnda kūko abatumígwa
bālyēndíle.

Kabuno i lisiku lya kutabuligwa lili kifuki,
Indumbula sya bāndu sikutoligwa panongwa
ya lutēnde;

Yaga bīsusígwa na Mbepo, inyāle syīnu
sipyāsígwe nukupuputígwa,
Keta mmwanya! Ukutabuligwa kwinu kuli
kifuki.

³⁷¹ Kibagile ukuya kifuki ukukīnda umwe mukwinogona ikyene
kili. Ikyene kimfikisye une ukuya nulutende. O, une ngabomba
isyakufwana. Ngimba uswe tuli kugu?

³⁷² “Akabalilo katisakuyaga kangī mma.” Umwēne ikufumusya
ukuti akabalilo kamalike. Ngimba kikuboneka kyo fiki? Ngimba
kikuboneka kyo fiki? Ngimba ikyo kibagile ukuya lūlo lilino,
bakundwe? Kisitankino inogōna. Linga ikyēne kili, polelo i
piramidi yifwikigw’ikitili ni Filūnduma Fihano-na-fibili.

³⁷³ Umwe mukukumbukila i Ndumi ya piramidi? Ilyēne yo
Ibwe-lya-kitili. Ngimba Ikyēne kyābōmbile fiki? U Mbepo
Mwīkēmo afwīkil’ikitili u mūndu pamwene nu kufūnga ikyēne,
akabalilo kāko uswe twālyōngelilēko ku lwītiko lwītu; bugolofu,
nu bunyakyāla, nu lwītiko, na fyosa bo ifyo, nukumilisya
ukongelelapo ku kyene mpaka uswe tulinafyo i findu fihano-
na-fibili. Kangi ikya kihano-na-kibili kila kyāli lugano, uyu yo
Kyala. Umo momūmo Umwēne ikutēndeka umūndu-pamwene,
kangi ikumfwik’ikitili kangī ikumfūnga umwēne na Mbepo
Mwīkēmo.

³⁷⁴ Polelo, linga ikyo kikuyaga lūlo, Umwene ali ni ngulilo sya
fipanga fihano-na-fibili, ifi Umwēne āli ni fyākubutitu fihano-
na-fibili ifi fyākubígwe ukusōkapo, kangī abēne balwilile, uku
gomokesya. Kangi lilino u Ibwe-ntu ikwisa, ukufwik’ikitili i
Kipanga. Ngimba i Filūnduma fitikusanusya ikyo, bakundwe
bāngu? Bakulumba, ngimba ikyo ko kūko uswe tuliko?

³⁷⁵ Junie, une ngulōnda ukwēga injosi yāko. Kēta. Junior, bo
yikāli i piramidi ukulūmbililigwāmo siku, imyēsi bo yikāli iyēne,
ayibwēne i njosi.

Ugwe kuyoba, “Ngimba bule isya i njosi?”

³⁷⁶ Nebukadnezara agogwile injosi ukuti Danieli alīnganie,
yabūlile u bwāndilo bwa ngulilo ya Bāpānja kangī akabalilo
kāko iyēne yisakusōkapo. Kangi ikyēne kibōmbile itolo katikati
injila yila. Komma na kapatu kamokene katolígwe.

³⁷⁷ Umwe mukukētésya? Ifyakusīmba ifi i . . . fyāli pa mabwe,
une nāsanusyāga Ikyēne kuli abēne. Abēne bālikyēlile. Ikyo kyo
“ikyakubutiitu kya Kyala” iki kikapilikisigwa, kuli i fyinja.
Ngimba ikyo kibagiile ukuya ikyo?

³⁷⁸ Kangi polelo kētésya. Mu njila yimo iyambutítu, uswe twāsalile, ukufuma ku mbepo, ikibōmbèlo ikipyāsye kimo iki kilinkwígúla lōsa pamwanya. Kangi nkati mula mwālimo i galanaiti inyēlu, lōli Ikyēne kikālīnganisígwe. Sikalipo nasimo i sopelo. Une ngāsanwísye Ikyo, Junior. Une ndinkukēta itolo ku Kyēne, kangi nāyobíle ku bakundwe, “Kēta pa Iki.” Kangi ikyo kyo kisisimikisígwe, ikilo iki.

³⁷⁹ Kangi akabalilo kāko abēne bāfundaga Kila, une ndinkuselemuka kubwa ku bwīngililo. Panongwa ya fiki? Lumo ukupilikisya ulusanusyo lwa ifi fisimbigwe pa mwanya pa Iki. Ngimba ikyene kyābagile ukuya?

³⁸⁰ Kangi Fila, fikulūdūma, ulubūnju ulūngi, ulu lwasenyeindle une mbutali mpaka une nāfyūkile mmwanya mu mbepo, ukuya pamwanya bo yi nyumba iyi, mu bubāmbikāno bula ubwa Bāndūmi, a Bāndūmi bahano-na-babili mbubūmbe bwa piramidi. Ngimba ifyo fyo fila i Filūdūma ifi fikusōka? Ngimba ikyēne kyābagile ukuya?

³⁸¹ Iki kyo kyōsa kisanusígwe. Ukufwana ni njosi yāke, ikyēne kyōsa kyalimisígwe. Ukufwana ni Lisyu lya Kyala, untumígwa gwa kihano-na-kibili isakumalisya, i Ndumi ya buhano-na-bubili yisakumalisígwa, kangi polelo i Filūdūma Fihano-na-fibili. Kangi umwēne ākētīle ibwe-lya-pakitili likubūngulūka ukukilania.

³⁸² Iki, abandu bīngi batikumanya ukuti silipo i Fūngilo Ihano-na-ibili isi syo syakusetuligwa. Une mbalile amabuku ga bandu bīngi pa Busetuli, ngapilikamo siku Ikyene kiyobigwepo. Abēne bikunyēla Ikyo. Lōli ikyēne kibūlīgwe umwe ukuti Ikyēne kili pala.

³⁸³ Une ngamanya iki ikyene kili. Ngimba ikyo kibagile ukuya kila? Kyala yaga gwākísa kwa uswe! Linga ikyo kili, uswe tuli mu sala insisya. Lilino, itolo i miniti, kēta. Linga ikyo kikuyaga lūlo, kangi ikyakubutítu kimalisígwe, iki kyāsīmbigwe mu mabwe aga.

³⁸⁴ Une nsangalwike ukuti nikele nkipanga na bandu abanyakyaala aba Kyala abagile ukupako i njosi. Une nhobwike ukutwala ku banyambala aba na bakikulu aba bikubuka ku kipanga kya Junior, kangi ku kipanga iki, kwa Nkundwe Neville, kangi bala, ukuti balipo abandu bītugesye mu kilundilo iki, kangi i Bāngéli lyāyobíle, “Abēne bābagile ukugogwa i njosi mmasiku ga bumalikisyo.” Kangi apa ikyēne kili. Kangi kēta ku kyene, ikyene kikufwanikisania ni Lisyu.

³⁸⁵ Kisita kumanya nakimo isya ikyēne, ukupufulila kukwisa panja, kangi apa bikwisa a Bāndūmi bahano-na-babili ukufuma kwa Syēpwa. Une ndinkuti, “Ntwa, fyo fiki ifi Ugwe kuyaga na une ukubomba?” Ikyene kikāyobīgwe. Une lumo ngufimbilisigwa ukubuka, ikyakwanda, ukusyagania. Une ngamanya. Lumo kikabagila nukuya ikyo mma. Une ngamanya.

Une nguyoba itolo, “Bule linga ikyene kili?” Linga ikyene Kyamasimbo, ikyo kikupilikigwa kifuki fiyo ku kyene. Ngimba umwe mutikwinogona bo ulo?

³⁸⁶ Kēta. Polelo, kēta, ibwe-lyakitili likāsanusigwe mma. Muketile? “Fika ku bwīngililo, nu kugomokela.” Pamo, ngimba ikyene kyo iki, ikyene yo Bandumi bahano-na-babili mu bubāmbikāno ubu aba bālisile kwa une?

³⁸⁷ Kangi akabalilo kako une ngwagana na ugwe pa Lisiku lya busyuke, ugwe kwisakukēta ukuti une ngusyoba mma; Kyala, Ndongi gwangu.

³⁸⁸ Pamo, ngimba ubunoge bwakibili ubu une nāyobīlepo isya lisiku limo? Ngimba ikyene kyo kya kindukimo kikusōka panja kuli i Kipanga? Une ngamanya. Une mbagile ukwitugasya pa ikyo pakayabo kanini, lōli une ngukindililāga.

³⁸⁹ Ngimba ikyēne kibagile ukuya kila, ikilunduma kyamaka, pamo u Gwāndūmi gwa kihano-na-kibili, mbubāmbikāno, ububāmbikāno bwatutononde-tuhano-na-tubili, i piramidi yābo yātēndekigwe mu luko lumo (batatu pa lubafu lumo, kangi yumo pa mwanya), kangi abēne balinkugwila ukufuma kwa Syēpwa? Ngimba ikyēne kibagile ukuya?

³⁹⁰ Ngimba iki kyo kyakubutitu, ikyo Filūndūma, iki kisa kutwāla ukugomokesya Ibwe-lya-kitili? Umwe mumēnye, i piramidi yikafwikigwēm’ikitili mma. I Libwe-lya-kitili lyo likāli ukwisa. Ikyēne kipikigwe. Ngimba ikyēne kibagile ukuya, bakundwe, bakalumbu?

³⁹¹ Pamo, ngimba ubu bo bula u Bukwābo Bwākitātu ubu Umwēne ālimbūlilepo une, ifyīnja fitatu pamo fina ifi fikindilepo?

³⁹² U Bukwābo Bwākwānda, umwe mukukumbukila iki kyābonike? Une nāgelile ukulingania Ikyene. Umwene alinkuti, “Komma ukubomba ikyo.”

³⁹³ U Bukwābo Bwakibili, Umwēne alinkuti, “Komma ukugela.” Kangi une ndinkukwaba, mulimosa. Umwe mukukumbukila? Mwesa ba umwe mukukumbukila. Ikyene kili pa tepi na filifyosa.

³⁹⁴ Kangi polelo Umwene alinkuti, “Lilino bulipo u Bukwābo Bwākitātu bukwisa, lōli komma ukugela ukulīngānia Ikyēne.” Umwe mukuketa mumo une ngusegelela Iki, ikilo iki? Une ngamanya. Loli, une ngwipilika mbinīgwe mu mbombo, ku kipanga kyangu, ukuyoba ikindukimo. Umwe kwāba ubutumulo bwīnu mwībwene.

³⁹⁵ Lilino, ngimba iki kikuyaga kyambutitu iki kyabagile ukwiguka, iki āngāli kikutwalaga Kristi, ukutwala a Maka ku Kipanga? Muketile? Uswe tatalile tayāli. . .

³⁹⁶ Uswe tukwitika mu bupinduke, ukuya bōsigwe mu Ngamu ya Yeso Kristi. Uswe tukwitika mu kwambilila Mbepo Mwīkēmo.

Uswe tuli ni fimanyilo, ifiswigo, ifimanyilo, ukuyobela mu ndimi, ni findu ifi i Kipanga kypabwāndilo kyali nafyo. Kangi, nubwanaloli-ndumbula, fiyile filipo fyīngipo fibōmbigwe, papapa apa, ukukinda isi sisimbigwe mwa Buku gwa Imbombo, mu kabugutila kanini kamokene aka ka bandu, aka ubutumigwe ubunini ubwa uswe apa. Bule ubwa kisu-kyā-pasi ukukilania? Muketile? Ukukinda isi sisimbigwe mwa Buku gwa Imbombo, u luko lulalula! Ukusyusya kwa bafwe! Kumbukilaga, bālipō itolo kifuki abandu batatu basyusigwe, aba bāfwile, ukwisila mwa Yeso Kristi. Kangi uswe tulinabo pa busīmbilo, u busīmbilo bwa badokotala, bahāno. Muketile?

397 “Imbombo isi Une ngubomba, nyīngipō ukukinda sisizi umwe mwisakubombaga.” Une mmenye u Mwalafyale James ikuyoba “fikulumbapo,” loli ugwe ukabagila ukubomba nakimo ikikulumbapo. Fingipo ifya ikyene! Umwene aali mu Mundu yumoywene akabalilo kala; Umwene ali mu Kipanga kyosa lilino. Muketile? “Ukukinda iki mwisakubombaga umwe, kabuno Une ngubuka kwa Tata Gwangu.”

398 Lina ubu bo Bukwābo Bwākitātu, polelo bulipo u butumigwe ubukulumba bulāmbalēle pankyeni. Une ngamanya. Une ngabagila ukuyoba. Une—une ngamanya.

399 Kētēsya. Bukwābo Bwākitātu, unko uswe twīme pa ikyo, i miniti. Mu mboniboni, ubupululuke bwākwānda bwāli utuyuni ututumigwa utunini; ako ko kabalilo kāko uswe twāndāga akākwānda. Ilyēne likukula, ukufuma itolo ukwēga u mūndu ni kiboko.

400 Kangi umwe mukukumbukila iki Umwene ālimbulile une? “Lina ugwe kuyaga gwabwanalolindumbula, ikyene kisakubonekaga ukuti ugwe kumanya ifyakubutitu fifyo ifya ndumbula syabo.” Balinga bikukumbukila ikyo kifumusigwe ukufuma apa, kangi ukukilania ifisu? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi] Kangi ngimba ikyene kyabonike? [“Ameni.”] Katikati. Polelo alinkuti, “Komma ukutīla. Une nguyaga na ugwe.” Muketile? Kangi ikyene kikubukaga nkyeni.

401 Lilino, u Bukwābo Bwākwānda bwāli utunini, utunāndi utuyuni; tula utupululuke. Abēne balinkukindilila ukwakwāgāna na kabalilo, ukwakwagana nu Kwisā kwa Ntwa; i Ndumi yakwānda.

402 A kabalilo Kākibili, i syakusofu sya ndūmbūla. Ukufuma kukumwega u mundu pa kiboko, kangi itolo ukwīma pala nu kuyoba iki abene bāli nakyō; akabalilo akakōnge, ikyēne kyāsetwile imbībi syābo nukubabula abēne ikyakubōmba. Kangi ma- . . . Ngimba uko kutalusya? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi] Polelo, ikyo kisile ukuboneka, nubupelesye, itolo mumo Kyala aayobile ikyēne. Kangi umwe mwe bakēti, kangi momumo kiyile ikisu, momūmo kiyile i kipānga.

403 Akabalilo kâko une nâyobile, “Une nâlimbwêne u Gwândumi, kangî Ugwêne gwâli Moto gwa mbindimbindi, gukwâka,” abându bâsekile nu kuyoba, “Billy, yaga ku lubafu lwa gwîmwêne.” I kyamânjele ikisige kyasayansi kya i kamela kilinkwêga Ikyêne. Une ngâsyôbile mma. Une nâyobâga u Bwanalôli: Kyala ukusisimikisya.

404 Une ndinkuti, “I ngisi; ikyene kyo bufwe, kititu. Kangi *Iki* kyo kyelu. Kimo kyo Bumi, ikingi kimo kyo bufwe.” Kangi pala Ikyene kili, pa kipicha kunyuma *kula*. Ku...

405 Bo yu George J. Lacy alinkuti, “Ikisige kya kwendendeka ikya kamela kikabagila ukwêga ubufunda-mînogôno.” Ngimba umwe mukungôngesya une? [Ifyakubungania fikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi]

406 Kêtèsya, ikyâkwânda utunini utupululuke; ikiboko. I kyakibili kyâli kikulumbapo, kyêlupo, ingungubiya; Mbepo Mwîkêmo ikusetula ifyakusofu fya ndûmbûla. Kangi ubupululuko bwa butatu bwâli Bândumi (komma injuni), Bândumi; kangi ako ko kabalilo kabumalikisyo, ako ko kosa ka akene. Ngimba aka kikuyaga kabalilo, nkundwe? Ngimba aka ko kabalilo?

407 Lilino pilikisya kifuki fiyo, kangi komma ukufulugania iki. Une ngulonda ukukulalusya ugwe i kindukimo.

408 Unko uswe tugomokele itolo pa miniti. I kipanga kimenye ikyene kyo bwanaloli. Ikisu kyasayansi kimenye ikyene bo bwanaloli. Kangi abandu bîtugesye muno, ikilo iki, kangî bingi bakâli bûmi, aba bâlimîle apa pa kisôko akabalilo kâko i Lisyu lila lyâyobile ikyo panja, kangî alinkuti, “Mumo Yohani aatumigwe panja ni ndumi ya kwisa kwakwanda, momumo iyi yo Ndumi ya kibili, iya Kwisa kwakibili.” Kumbukila? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi]

409 Kangi linga Ikyene kimalisígwe, ngimba Yohani âbombîle fiki? Yohani âli yo yuyo âyobile, “Kéta, pala alipo u Kang’osi gwa Kyala uyu ikusoosya imbibi sya nkisu. Uyo yo Mwene.” Yo sala, ngimba iyêne yâfikile, bakundwe bângu? Une ndikuyoba ikyêne kili. Une ngamanya. Lôli, une ngukulâlûsya ugwe. Une ngulonda umwe ukwinogona. Pamo, ngimba aka ko kabalilo kaki aka ikyene kikuyaga kangî, “Kéta u Kang’osi gwa Kyala?”

410 Pamo, akabalilo ka Malaki 4, “Ukugomokesya indumbula sya bana ukugomokela ku Lwitiko lwa batata bitu?” Ngimba ikyêne kisakuyaga kilûnduma kya lukô iki kisa—iki kisakubômba ifindu ifyamaka bo ifyo, mpaka ikyêne kisakubîka i Kipânga, iki kifumile pakukololoka kangî kikabagila ukupilikisya i fyakubutîtu fya Kyala, na fyôsa bo ifyo? Akabalilo kâko abêne bikukêta i kilûnduma ikyamaka kila kikipyâgila pânja, ngimba ikyêne kisakusanusya indumbula syâbo ukugomokela kwa Tâta, mûmo i Bângéli lyâyobile ikyêne

kikubōmbága? Pamo, ngimba iyi yo Ndumi iyi, yitalile yikīndíle, ikyo āngālī kibombile ikyene? Une ngamanya.

⁴¹¹ Iki kyo kimanyilo kya kabalilo kabumalikisyo, bakulumba. Pamo, ngimba iki kyo kimanyilo ukuti ikyene kimalike? Ikyene kikuboneka Kyammasimbo fiyo, kwa une. Une ngamanya. Pala bālipo bala a Bāndūmi. Pala kyālipo i kipufulo, kiliti bo kilūndūma, iki kyasenyendaga ikisu kyosa. Kyala amenye une nguyoba ubwanaloli.

⁴¹² Kumbukilaga itolo, ikindukimo kītendekisye ukuboneka. Une ngamanya iki ikyene kili. Loli ngimba ikyene kibagile ukuya iki? Inongwa iyi une nguyoba iki, itendekesya mwibene! Unko uswe twipute, (iputa bulebule?) ega ubuyo bwitu mu busikali bwa bitiki Bāke, nukwitendekesya twibene, kabuno ukwene kubagile ukuya kwīlīle ukukinda mumo uswe tukwinogonela.

⁴¹³ Umwe mumenye une, kangī une ngābabūlilēmo siku ubutungulu, nalīno, mumo une mmānyile. Kangī bo Samuēli āyobīle ku bēne, “Ngimba une mbabūlilēmo umwe kalikosa, mu Ngamu ya Ntwa, lōli iki kyālīsīle ukuboneka?” Lilino, une ngubabula umwe lilino. Une ngamanya iki kili. Une ngabagila ukuyoba iki iki kili. Une ngamanya. Loli, une ngubabulaga umwe u Bwānalōli. Une ngutula. Ukuya nkundwe gwīnu, une njīle gwākutula ukufuma u Mpyagilo ugu gwākīndāga.

⁴¹⁴ Ikyēne kibagīle ukuya kabalilo kabumalikisyo. Akēne kabagīle ukuya kabalilo kuli i fipīngafūla ukupyāgila ukukilania ku mwānya, kangī ulufumuso ukufuma ku myānya, bikuyoba, “Kabalilo kakayapo kangī mma.” Linga ikyene kili, unko uswe twitendekesyege twibene, binangu, ukwagana na Kyala gwitū. Pala filipo fifingī fya Kyakulya filāmbalikīgwe nkati lilino. Unko uswe tutēndēke ububōmbēlo bwa Ikyēne. Unko uswe tutēndēke ububōmbēlo bwa Ikyēne lilino. Kangī na une, ukufuma pa kigemo iki, une ngukuuta kwa Kyala, “Ntwa Yeso, yaga gwakisa kwa une!” Une ngelīle ukuya nu bumi ubununu ukukinda bosa ubu une namenye mumo. Une ngelīle ukutwala i Ndumi injila innunu-ukukinda iyi une nābagīle, ukufuma ku Lisyu lya Kyala. Kyala amenye indumbula yangu.

⁴¹⁵ Lōli, akabalilo kāko u bubāmbikāno bwa Bāndūmi bwāpyāgīle ubuyo bula, une nālī ndalalatīle. Une ndinkutoligwa nukwīpilika, kuli a kabalilo katali. Nu kwīpilika ngati, a kabalilo katali pankyēni-pāke, ukugela ukwēnda ukukīsania mu kyūmba, kōpe ku n’disi gwa lugōngólōmia kangī ukufyūka-nukusuluka u mmilo gwāngu, gwālī nubupēlēlēsyē gulalatīle, ngati, kangī nafimo ifyakwīpilika. Une ndinkutoligwa ukwīpilika, mu fiboko fyāngu. Une nālī nkipālo, ilisiku lyōsa ilitali. Une—une itolo nābūkīle nkyumba nukwītūgasya pāsī.

⁴¹⁶ Pandungu, une ngwīsa ukusuluka kuno ukuyoba, kangī une—une nāgelīle ukwiyūgānia nīmwe ne ukufuma ku kyēne,

ukwisila mu kuyoba. Kilembelo, icyene kyâli pala kangi. Kangi icyene kili apa lililo.

⁴¹⁷ Kangi une ngamanya. Une ngamanya, bakulumba. Une ndi itolo gwabwanalolindumbula, na umwe, ukuya bakundwe bangu. Une ngamanya. Ngimba akêne ko—ngimba akêne ko kabalilo? Ngimba i kyākubu...i kyākubutūtu kimalisigwe? Ngimba ukukuba kumalike? Ngimba fila nalōli fyo Filūdūma Fihano-na-fibili, fikwītēdekēsya ukuyoba pānja ikindukimo, ukuti akabugutula kanini aka kakubunganisigwa palikimo kisakwāmbilila u Lwītiko Lwakunyakiligwa, ukubūka mu Bunyakiligo akabalilo kāko Umwēne ikwīsa? “Kabuno uswe twisakusanusigwaga,” mbibimbibi itolo bomūmo a Bāndūmi bala bikwisa, “nkabalilo, mu kukop’fikope fya kisige; kangi twisakunyakiligwāga palikimo na bala bābo bāgonaga utulo, ukwāgana nu Ntwa mmwanya.”

Ulwīpūto lwāngu:

⁴¹⁸ Kyala, linga iki kili lūlo, une ngamanya, Ntwa. Une itolo nābūlāga i kipānga. Linga icyēne kiyīlile lūlo, Ntwa, tēdekēsya indumbula syītu. Tupelaga uswe ukwitendekesya, Ntwa, kuli i sala ingulumba yila, iyi kōsa akambukūlu ka kabalilo, bōsa a basololi na bakalyōto balōndesīsye akabalilo kala. Ntwa, une ngamanya icyākuyoba. Une ngutīlāga ukuyoba, “Komma ukwīsa, Ntwa.” Une ngwipilika ni soni pa nimwene, akabalilo kako une ngukēta nukuketa ikisu mu kayīlo aka, une ngabombapo ukukinda isi Une mbombile ukufwana ni kyene. Une ndini soni pa nimwene. Linga aliko kilabo, Ntwa, onelelaga indumbula yangu. Onelela une nubukulumbapo, Tāta, ukuti une mbagile ukubōmba kilikyōsa iki une mbagile, ukutwāla abāngi kwa Ugwe. Une ne Gwāko.

⁴¹⁹ Une ngwipilika ngati Yesaya, mu tempeli ilisiku lila, akabalilo kako umwene aketege a Bāndūmi bikupululuka ukubuka-nu-kwisa, na mapiko pa fisyo Fyabo, kangi pamwanya pa filundi Fyābo, kangi bikupululuka na mapiko, “Mwikemo, mwikemo, mwikemo!” O, mūmo u nsolōli unkeke yula āyuganisigwe. Umwēne alinkwānda ukuyankusi lōsa panini. Kangi akabalilo kako umwene aketile kila, palema nalinga umwene aaketile imboniboni, umwene alinkulalata, “Aheli yo une!”

⁴²⁰ Tāta, lumu une nālīpilike uluko lumu bo lula, akabalilo kāko une nababwēne a Bāndūmi bala ikilo kimo, pamo ulubunju lumu, ndigi. Aheli yo une, kabuno une ne nnyāmbāla gwa milomo imibwāpufu, kangi une ngwītūgāsya pakati pa bāndu ababwāpufu. Kangi, Tāta, nsuka une.

⁴²¹ Kangi apa une ndipo. Nduma une, Ntwa, kilikyosa icyene kili. Kangi une ngwima pa kigemo iki kuko une nafumilaga ku fyinja malongo matatu. Linga kilipo ikindukimo, Ntwa, Ugwe kulōnda une ukubōmba, apa une ndipo. Une nītēdekīsye, Ntwa.

Lōli, une ndi agaga ipyāna mu bukētelo Bwāko. Nulwīyũfyo, une ngusūma.

⁴²² Une ngwiputula akatimo akanini aka u Mbepo Mwikemo ambele une ukuya nketesi-mosa, ukubalyesya abene. Kangi une mbombile fyosa ifi une mmenye akabombelo, gwe Ntwa, ukubalyesya abene pa Nkate gwa Bumi. Bo mu mboniboni yila, ifyinja fingi ifi fikindilepo, kuko ikikingo ikinywamu kilambalele ku Bwingililo, kangi ikyamba kya Nkati gwa Bumi; u būku unnini, “*Une Ngāli Nsitakupilikila Ku Mboniboni Yakumwanya.*” Kangi apa ikylene kyosa kikwisa ukuboneka, kisetuligwe mulamula nkisyo kyitu.

⁴²³ Ugwe gwe Kyala, kangi akayapo uyungi loli Ugwe. Twambilaga uswe, gwe Ntwa. Tuswaga uswe panongwa ya mbibi syitu. Une ngupīndūka panongwa ya busitakwitika bwāngu bōsa, panongwa ya butulwanōngwa bwāngu bōsa. Une ngupepeka pa kigemo kya Kyala.

⁴²⁴ Bo une ngwisa ikilo iki, ni kipanga ikinini iki pankyeni pa une, nu lwitiko uswe tukusema ukufuma ku nyumba iyi, mu bunyakiligwo, “bo uswe tukwītugāsya palikimo mmabuyo Gammwanya,” ukusyūngutīla i Kikota kya Kyala. Indumbula syītu silūngusīgwe utubalilo twīngi, mu findu ifi uswe tukētīle Ugwe kubōmba, nu kubālūla ifyakubutitu Fyāko kwa uswe. Lōli, Ntwa, ikilo iki, une ne mōsa ngatēle. Aheli kwa une!

⁴²⁵ Kangi—kangi ba Yakobe, akabalilo kako umwene aketege a Bandumi bala bikwisa ku mafyukilo nukugomokela, umwene alinkuti, “Ubu bo buyo ubusisya, nabumo ubungi ukukinda mu nyumba ya Kyala.” Kangi pala Beteli alinkuyēngīgwa.

⁴²⁶ Kyala, abāndu batikupilikisya ikyo. Abēne bikwīnogóna ikyēne kikuyaga busangulufu bwīngi fiyo. Lōli, Ntwa, kyo kikatasye nki, kyo kīndu kitīlīsya nki kuli umūndu gwābūndu ukwīsa mu Buyepo bwa i kikulumba, i Kīndu kyamaka kya Kumwanya.

⁴²⁷ Une ngwiputula uluhobokelo lwa kapanga kangu akanini apa, aka Ugwe gwalindumile pāsī une uku—uku—uku—uku kalōngòsya nu kukalōngolēla. Sayaga abene, Ntwa. Une mbombile ukufwana na iki imboniboni ni njosi ni findu fiyobile, polelo, ubununu ukukinda bosa ubwa bumanyi bwangu. Une ndāmbalike nkati i Fyakulya fyōsa ifi une mmenye mumo, ku bene, Ntwa. Kilikyosa ikylene kili, Ntwa, uswe tuli Bāko. Uswe tukwibika twibene mmaboko Gako, Ntwa. Yaga gwakisa kwa uswe. Tuswaga uswe. Kangi unko uswe tuyege baketi Bāko akabalilo kosa uswe tuli pa kisu. Polelo, akabalilo kako ubumi bumalīke, twambilila uswe mosa mu Kitangalala Kyako. Kabuno uswe tukusuma ikylene mu Ngamu ya Yeso. Amenī.

⁴²⁸ Aligwēsa gwa umwe, suka yōsa indūmbula yāko. Lāmbalika palubafu kilikyōsa, ubusito bulibōsa, kileka ikyēne pānja pa njila yāko. Komma ukukyitikisya nakimo ukukutamia ugwe.

Komma ukuya nulutende. Kikayapo nakimo ikyakutíla. Linga Yeso ikwisa, ukwene ko fiyo... Ukwene ko kabalilo aka ikisu kyosa kikolomile kangi kililile. Linga ikyene kyo kindukimo kikupānda panja lilino, ku—ku kwisa ukupya, u kwisa ukupya kwa kyabupi ikipya pamo ikindukimo, ikyene kisakuyaga kinunu. Linga akēne kakwīsa kabalilo ukuti u busetuli bwa Filunduma Fihano-na-fibili bwisakusetuligwaga ku Kipanga, bo bulebule ukubuka, une ngamanya. Une njobile itolo iki une nākētíle. O, mwe, ko kabalilo nki! Ubwēne bo busitankino kangi bwīnogonelo ubusisya.

429 Kangi linga akene kikuyaga kabalilo kwa une ukubuka, une ne gwa... Ntwa, une ne Gwāko. Akabalilo kāko Ugwe umalīsīye, isaga, Ntwa Yeso.

430 Kulikosa ukwene kubagile ukuya, pamo ko kabalilo kaki ukwene kuliyaga, une ne Gwāke. Une ndikuyoba une ngunyonywa ukusokapo; une ndikubōmba. Une ndinakyo i kikolo ukukusya. Une ndinayo i Nongwainunu ukulumbilila. Loli, ikyo kyo kufwana nu bwigane Bwake, komma ubwangu. Ubo bo bwigane Bwake. Une ngamanya.

431 Une ne itolo nguyoba kwa umwe iki kili. Iki kili, Kyala isakutwāla ikyēne ukuyako. Loli une ngubabula umwe isi une naketile kangi isi sibombigwe. Iki ikyene kyanusyaga, une ngamanya. Lōli, bakulumba, ngimba iki kibagile ukuya bumalikisyo? Uu!

432 A bāndu balipo lilino, abāndu ntāndātu aba bāli ni njosi sila. Ngimba ikyēne kikaya kihesya pala kikāli bahano-na-babili? Ngimba ikyene kikaya kihesya fiyo? ukuti ntāndātu balongolile palapala lōsa, kangi polelo imboniboni yila, mbimbibi. Abāndu bali apa. Nkundwe Jackson, apa, āli yumo; Nkundwe Parnell āli nnine; Kalumbu Collins āli uyungi; Kalumbu Steffy āli uyūngi; Nkundwe Roberson āli uyungi; kangi Nkundwe Beeler āli yumo unnine. Kangi u Tāta Gwakumwanya amēnye kukālīko yumo ugwakōngelelāpo ukufwana ni kyēne. Kangi ku bumalikisyo bwa ikyo, ikyakihano-na-fibili kila... iki āli Kalumbu Steffy, mbimbibi i mboniboni yilikupānda pānja. Umwe muketile? Umwe muketile nongwa ya fiki une ngusokapo? Umwe mukuketa nongwa ya fiki une ngufimbilisigwa ukubuka? Une ngufimbilisigwa ukubomba ikyene.

433 Kangi, binangu, komma ukuketa kwa une. Une ne nkundwe gwinu. Komma ukutegelela kwa une, panongwa yakuti une ne itolo gwakufwa. Une ngufimbilisigwa ukufwa bo aligwesa uyungi. Komma umwe ukumbilikisya une; loli pilikisya iki une njobile. Iki une njobile kyo Ndumi. Komma ukutegelela ku ntumigwa; kētēsya i Ndumi. Umilisya amaso gāko, komma pa ntumigwa, lōli pa Ndumi. Iki Ikyēne kyāyobīle, ikyo kyo kīndu ukukētako.

434 Kangi Kyala tutula uswe, lo lwiputo lwangu. Une nkibengile... Une ngālondaga ukwisa, ukubabula umwe iki, loli une ngābagile ukwikola nakimo kunyuma ukufuma kwa umwe.

435 Lilino, na mūmo une mmanyīle, unko une mbabūle umwe. Mūmo une mmanyīle, une ngusōka ngapo mmasiku mabili aga gikwīsa pamo matatu, Kitatu kulubunju, uku... kuli u Tucson. Une ndikubukaga ku Tucson ukulumbilila. Une ndikubukaga kula ukwakulumbilila. Une nguyaga ku Tucson, ukubātika ikikolo kyangu mu sukulu, kangi polelo ukuya mbēti.

436 Une ngubūka kula ku Phoenix, ukukōla akakīndi akanini kala ka ngomano, iki lumo kisakuyaga itolo Ndumi innini ukusyungutila. Kangi—kangi polelo, lumo, une ndiku...

437 Une ngwinogona abene bikulonda une ukulumbilila mu lukomano-lukulumba ikilo kimo. Abene bakayobilēmo siku nakimo isya ikyene, abene itolo bātile une nguyaga pala. Muketile, ikyo kitikupilikigwa kinunu fiyo mma, kwa une.

438 Kangi une ndi ni lisyu, ISI SYO IKUTI U NTWA, kwa Nkundwe Shakarian, yōpe. Uu-huu. Une ngamanya iki umwene ikubombaga ukufwana ni kyene, loli une ndi ni lisyu ukumbula umwene. Une ngamanya iki umwene isakubombaga. Ikyene kili kwa umwene. Ngimba umwe mwaketesise i *Lisyu* lya bumalikisyo? Ikyēne kitikulōndigwa ukuya kipāngānio, lōli abēne bafumwīsyē ikimanyisyo kyābo. I kipāngānio, polelo une ngusatukaga ukusōkako. Une ndi panja pa luko ulo.

439 Lilino, mukusakisya, Nkundwe Arganbright nu Nkundwe Role, umbōmbēli gwa Washington pasi pa ba baPresidenti bahano-na-babili, bikufimbilisigwa ukuya mu Africa. Kangi Nkundwe Role, kangi une, kangi Nkundwe Arganbright, twisakubukaga ku Africa nakalinga itolo, kuli i ngomano simo ukusuluka mu South Africa na Tanganyika, na Nkundwe Boze. Kangi ukukīndilila ukusuluka ukukīnda, kangi lumo ukufyūka ukukilania Australia, kangi ukukinda injila yila, ukugomokela, linga u Ntwa atikubomba ikindukimo ikikindane. Lōli, bo une ngāli ngabūka, une nisakugomokelāga apa.

440 Polelo, akabalilo kako une ngugomokela ukufuma kula, linga Kyala akayoba kwa une, injila iyingi yimo, une ngwēgāga i kikolo nu kusāma mmwanya ku bwa ku Anchorage, Alaska. Iki kyo kwītōngo-kubwīngililo; kula kwisakuyaya kulūlu-kubwīngililo. Kangi polelo unko abēne basyāle pala ukukinda ikifuku, akabalilo kākō ukwēne kupīle fiyo pāsī mu Tucson mpaka ikyēne kisakōkya i kipapa ukufuma kwa ugwe. Une ndikwīnogōna abēne bābagile ukwīkāsya ikyēne. Abēne bisakuyaga fiyo bīsūkile kangi basulumanie! Uswe tutikūlisya ubuyo bula. Ubwēne bukusyāla palapala pala, ni fyōmbo mu nyūmba. Une ngamanya ikyakubōmba.

⁴⁴¹ Polelo, akabalilo ikifuku kimalike, linga u Ntwa ikwitikisya, une ngulonda ukuleka Alaska, nu kwisa ukusuluka ku bwa ku Denver, pakatikati kubwĩngililo; kwĩtongo-bwĩngililo, kululu-bwĩngililo, pakatikati kubwĩngilil'ilisuba, ngukukũta, "O Ntwa, ngimba fyo fiki Ugwe gwābagile ukuya na une ukubomba?"

⁴⁴² Nkabalilo ka aka, i Ndumi yiliyosa, mumo une mmanyile, ukuti ndumbililege, kwisakuyaga papapa apa, ikipanga iki. Apa po pāpo amatepi gikuyaga. Apa po pāpo ilikúlumba lili.

⁴⁴³ Kangi une ndikulōnda ukusyāla, ni kikolo kyāngu, mu Bwĩngililo. Une ngulondesyaga mpaka une ngufyaga ifi Kyala ikulonda une ukubomba.

⁴⁴⁴ Linga ikyinja iki kitikumasya ikyene, polelo, ikyinja kya kilabo, kisita misi pamo ifyakulya, une ngwendaga panja ndulangelanga, kangi une ngugulilaga mpaka Umwene ikumbilikila une. Une ngabagila ukubũka nkyēni bo ulu. Ugwe kufĩmbilisigwa ukuya gwakwālangāna. Ugwe kufimbilisigwa ukwisa ku buyo kuko ugwe kulonda ukumanya iki kyo bwigane bwa Kyala. Kangi ngimba ugwe ubagile ukubomba bulebule ubwĩgāne linga ugwe ukumanya ubwĩgāne?

⁴⁴⁵ Une ngubunabuna, panongwa ya lwālo lwa mboniboni yila, "Ngimba ugwe gwābōmbile fiki." Muketile? Ukubũka ukusyũngutĩla ngati ntumigwa kangi nsasanianongwa, mpaka ubukōlēle bula bukwisa. Kumbukilaga ilyakwānda limo, akabalilo kāko uswe twālambalikāga ibwe lyapanguto lila? "Bomba imbombo ya nsasanianongwa," Umwēne āyobile. Akāyobile, "Ugwe gwāli nsasanianongwa." Loli, "Bomba imbombo ya yumo," lumo mpaka akabalilo kakwisaga ikindukimo ikingi, ulwandulo lwa mbombo. Kibagile ukuya ikindukimo ikikindane. Une ngamanya.

⁴⁴⁶ Ngimba umwe munganile Umwene? [Ikilundilo kikuyoba, "Ameni."—Nsimbi] Yaga nalōlilōli basisimikisiyi isya ikyo. Yaga nalōlilōli nsisimikisiyi isya ikyene, abene aba banganile u Ntwa.

Abene aba bikugulila pa Ntwa,
bisakongelelaga amaka gabo,
Abene bisakufyukaga mmwanya na mapiko bo
ga swanga,
Abēne bisakubopa kangi komma ukukatala,
ukwenda kangi komma ukusilika;
O, mmanyisya une, Ntwa, mmanyisya une,
Ntwa, ukugulila.

Une nunganile Umwene. Une mmenye umwe mukubomba, numwe. Lilino, kilabo nkilo. . .

⁴⁴⁷ Une ngwinogona ukuti une ndendike ikyene pabwelu fiyo. Buli une? [Ikilundilo kikuyoba, "Ameni."—Nsimbi] Ukuya pabwelu mūmo une mmenye akapelelo ikyēne, ikyo kyo kyosa une mmenye. Ikyo kyo kyosa une mmenye ikyakuyoba. Kangi linga ikyene kisetuligwe kwa une, kuli i kindukimo, une

ngubabūlāga umwe nakalinga. Une mmenye umwe mwīkyēlīle, ukumanya. Une nīkyēlīle, ukumanya. Une ngamanya iki ikyene kyasanusyaga. Une ngamanya kūko—kūko une ngubuka. Une—une ngamanya iki kikubonekaga. Une—une ne itolo... Ikindu kyene iki une nkimenye, une ngubuka itolo, ni lipyana lya Kyala. Polelo, Umwene isakumbulaga une akabalilo kako une ngufika kula, lumo. Loli, ikiyabo kyangu lilino ko, kubuka. Kangi une lumo ngabagila ukuyapo pala imilungu mibili, mpaka une nguyaga pa buyobumo ubungi, kangi mbagile ukugomokela kuno. Uko ko kotalusya. Une ngamanya. Loli une ne...

⁴⁴⁸ Imboniboni yila yāli nu nkasi gwāngu na bāna bāngu mu kila. Kangi ikindu kilakila ikyēne kyāli, une nāli nkigeleta ikikupililīgwe. Kangi i miniti iyi une nālyēndile nkati mula, pala kyālipo, une nāli nkati mu lyāngu i ligali-lyageleta. Kangi iyo yo njila uswe tukusōkāpo, mmasiku mabili, kisita kumanya kūko uswe tukubuka, kisita kumanya iki uswe tukuyaga pakubomba akabalilo kako uswe tukufika kula, itolo ukubuka.

⁴⁴⁹ Kyala yo kihesya, kwa uswe, panongwa yakuti injila Syake sikindilepo ukusyāgānia. Umwene ikulonda ulupilikilo.

“Kugu Ugwe kubuka?”

“Iyo yikaya nayimo iya mbombo yako. Umlisyyaga itolo ukubuka.”

“Ngimba ugwe kulonda une ukubomba kugu, Ntwa?”

⁴⁵⁰ “Ikyyo kyo nakimo kwa ugwe. Kōngésya, ugwe, Une.” Uu-huu. Uu-huu. “Itolo umlisyyaga ukwenda.”

“Ngimba une ngwīmāga kugu?”

“Ngimba ikyyo kyo fiki kwa ugwe? Kindililaga itolo ukwenda.”

Polelo, apa une ngubuka, mu Ngamu ya Yeso Kristi. Uu-huu. Amen.

Une nunganile Umwene, une nunganile Umwene

Panongwa yakuti Umwene alinganile tasi une Kangi ālyūlīle ubupoki bwāngu
Pa mpiki gwa Kalvari.

Une... (Umwene yo bumi bwangu.) Une...
(Fyosa ifi une nitugalile!)

Panongwa yakuti Umwene alinganile tasi une Kangi ālyūlīle ubupoki bwāngu
Pa mpiki gwa Kalvari.

⁴⁵¹ Bakulumba, ko kabalilo aka? [Nkundwe Branham ikung'ung'usya *Une Nunganile Umwene*—Nsimbi] Kangi akabalilo kako uswe tukwimba ulwene kangi, ponania ifiboko nu munduyumo kifuki na ugwe. Yoba, “Nkundwe, kalumbu, nyiputula une. Une ngwiputilaga ugwe.”

Une...

⁴⁵² Nyĩputíla une, Nkundwe Neville. [Nkundwe Neville ikuyoba, “Une ngubombaga ikyene, nkundwe. Ugwe nyĩputíla une, nkundwe. Ndaga ugwe.”] Naloliloli mbwanaloli-ndumbula! [Yumo ikuyoba, “Kyala akusaye ugwe, Nkundwe Branham.”] Nyĩputíla une, nkundwe. Nyĩputíla une, kalumbu. Nyĩputíla une.

...une

Kangi älyülíle...

⁴⁵³ Nyĩputíla, nyĩputíla une,...?...Nyĩputíla une,...?... Nyĩputíla une,...?... Nyĩputíla une.

...Mpiki gwa Kalvari.

Kabuno une...

Unko uswe tufyüsye ifiboko fyitu lilino ku Mwēne.

...Une nunganile... (Naloliloli nunganile!)

Panongwa yakuti Umwene alinganile tasi une

Kangi älyülíle ubupoki bwāngu

Pa mpiki gwa Kalvari.

Ena, une... (Ni ndumbula yangu yosa!)

⁴⁵⁴ Umwe kōngésya, Nkundwe Neville. Une ngugomokelaga. Fumusya akabalilo ka lukomano.

62-1230^E Ngimba Iki Kyo Kimanyilo
Kya Bumalikisyo, Nkulumba?
Kitembe Kya Branham
Jeffersonville, Indiana U.S.A.

KYANGONDE

©2025 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org